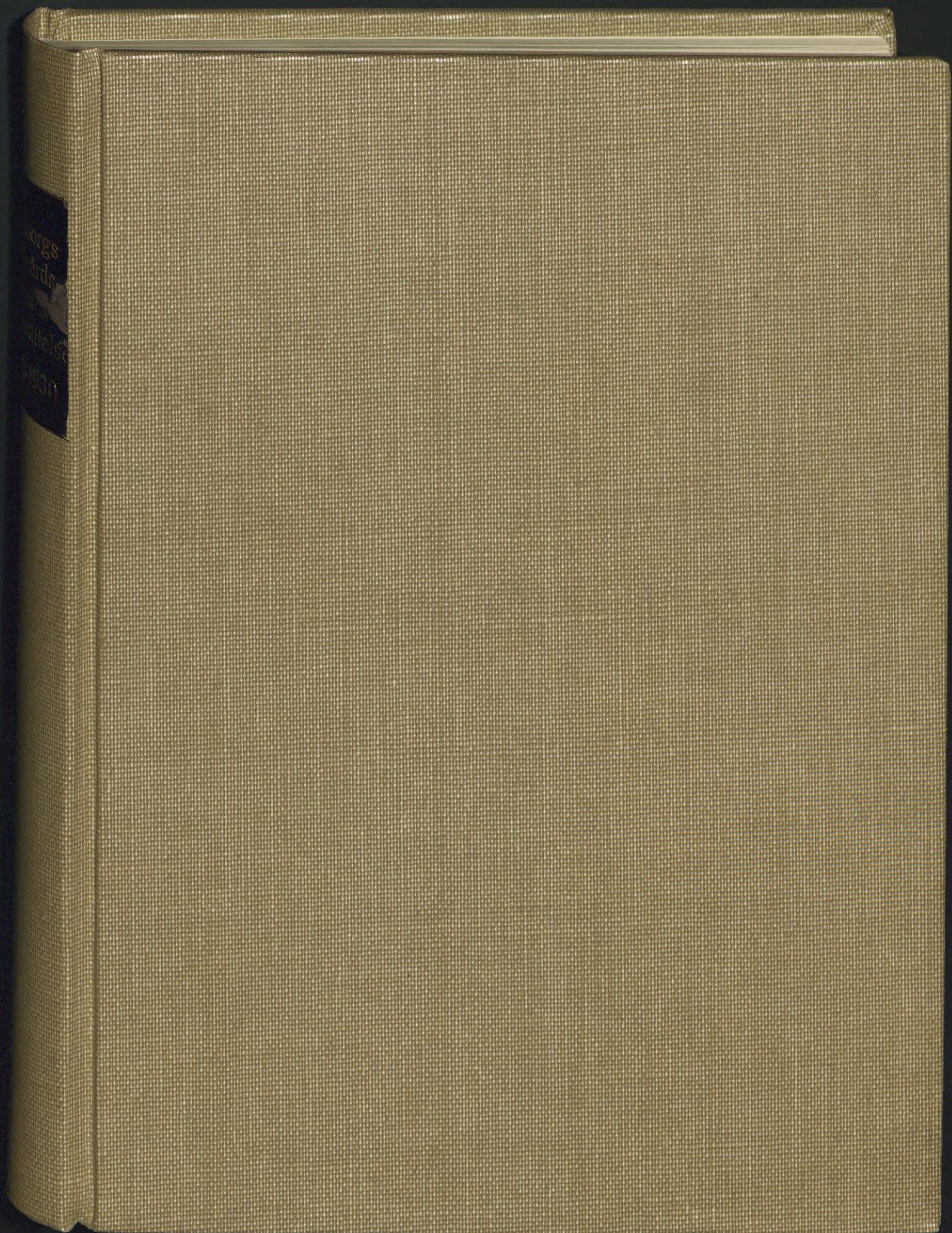

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORG

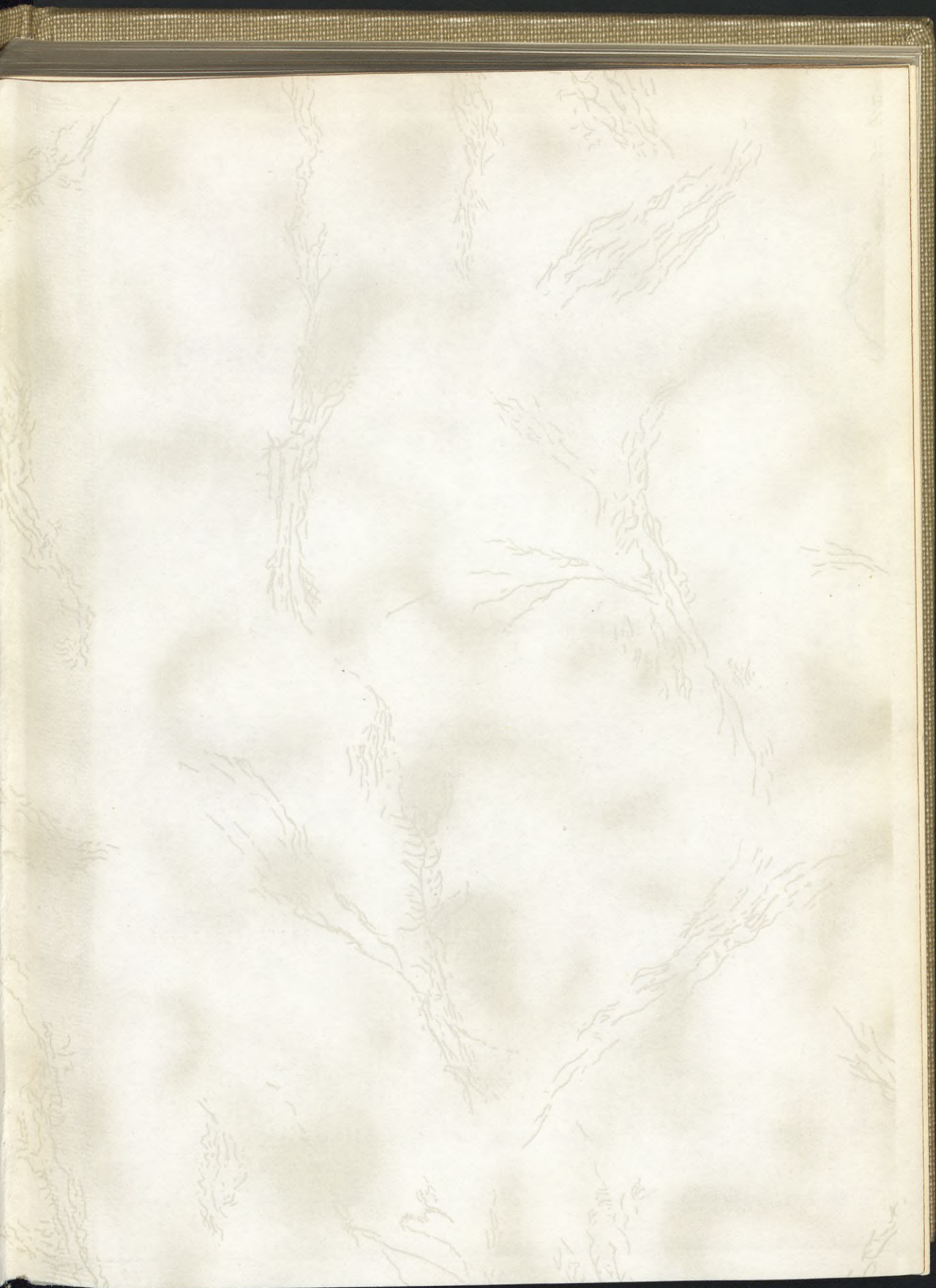

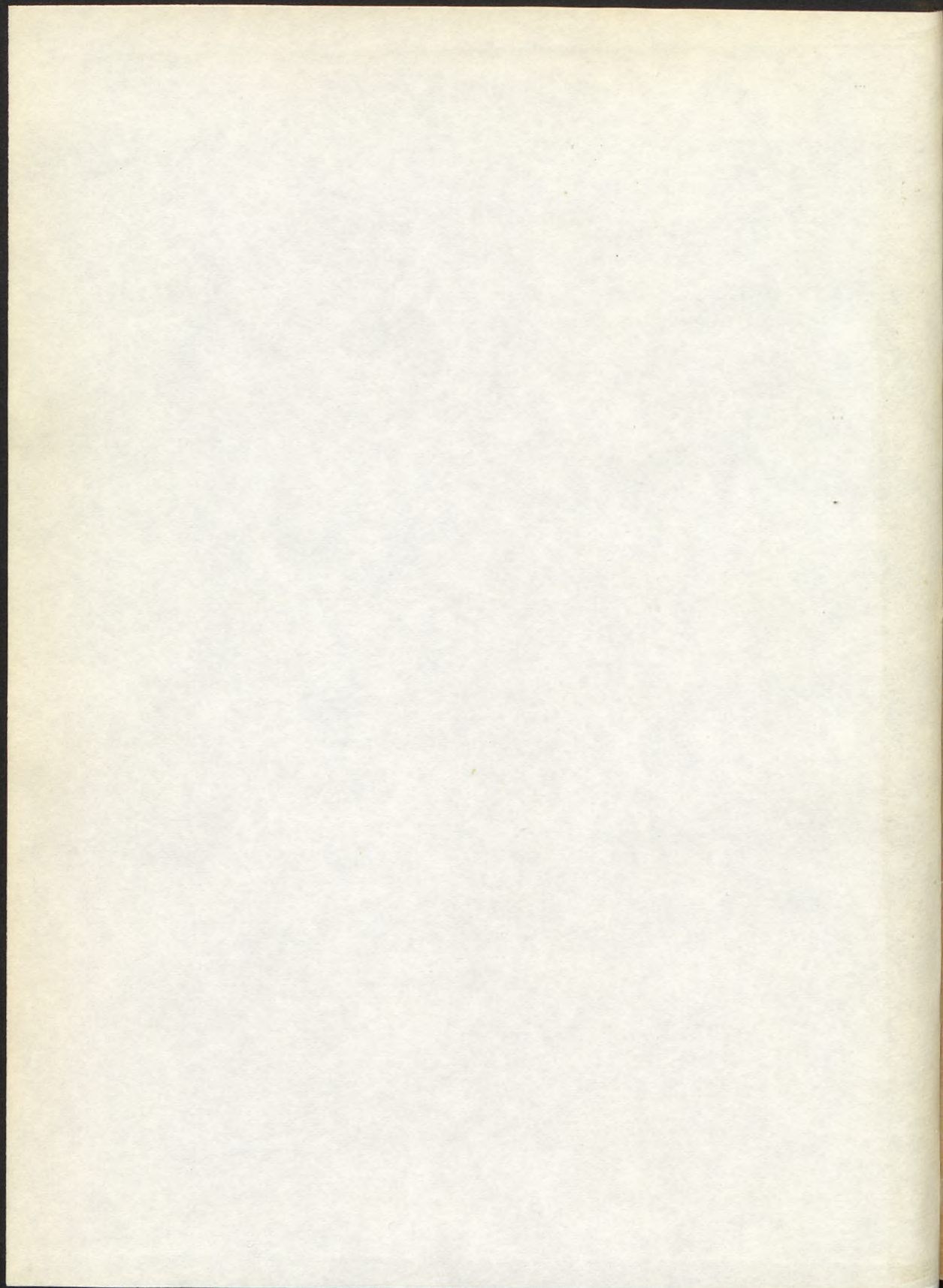
Biomedicinska biblioteket

PERIODIKA

ACTA

<Göteborg.
Hälsovårds-
nämnden.>

GÖTEBORGS HÄLSOVÅRDSNÄMDS

ÅRSBERÄTTELSE

FÖR ÅR

1930

DEL II

ANDRA AVDELNINGEN

AVGIVEN AV

FÖRSTE STADSLÄKAREN KARL JOH. GEZELIUS

OCH

HOVRÄTTSNOTARIEN HANS FRIIS

GÖTEBORG
A. LINDGREN & SÖNERS BOKTRYCKERI
1931

I N N E H Å L L.

	Sid.
Hälsovårdsnämndens andra avdelnings ledamöter	5
Förvaltningsråden vid de olika sjukhusen	5
Läkare år 1930 » » » »	6
Berättelse angående den ekonomiska förvaltningen av hovrättsnota- rien <i>Hans Friis</i>	8
Tabeller	13
Årsberättelse från <i>Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset</i> :	
Medicinska avdelningen av amanuensen <i>Vera Johnsson</i>	24
Kirurgiska avdelningen av andre läkaren <i>Tor Nygren</i>	24
Öron-, näs- och halsavdelningen av bitr. läkaren <i>Nils Boström</i> ..	54
Ögonavdelningen av amanuensen <i>Fritz Geffcken</i>	67
Röntgenavdelningen av bitr. läkaren <i>A. Renander</i> och amanuen- sen <i>Harry Roswall</i>	71
Patologiska och bakteriologiska laboratoriet av prosektorn <i>C. O.</i> <i>Forselius</i> och laboratorn <i>Anders Wassén</i>	75
Berättelse rörande sjuksköterskeskolan vid Allm. och Sahlgrenska sjukhuset, avgiven av föreståndarinnan <i>Inga Hennig</i>	76
Årsberättelse från <i>Barnsjukhuset</i> :	
Kirurgiska avdelningen av bitr. läkaren <i>Sven Langert</i>	79
Medicinska avdelningen av bitr. läkaren <i>Albin Landau</i>	94
Årsberättelse från <i>Epidemisjukhuset</i> av överläkaren <i>Hj. Wennerberg</i>	98
Årsberättelse från <i>Barnbördshuset</i> av överläkaren <i>Birger Lundqvist</i> och amanuensen <i>Inger Törner</i>	102
Årsberättelse från <i>Holtermanska sjukhuset</i> av överläkaren <i>J. Fex</i> ..	121
Årsberättelse från <i>Renströmska sjukhuset</i> av t. f. överläkaren <i>J. E.</i> <i>Arfwedson</i>	124
Årsberättelse från <i>Oscar och Maria Ekmans sjukhus</i> av leg. läkaren <i>Albert Wallin</i>	127
Årsberättelse från <i>Göteborgs kommunala vård av psykiskt sjuka</i> , avgiven av överläkaren <i>Nils Anton Nilsson</i>	142
Årsberättelse från <i>kuratorn för psykiskt sjuka</i>	146
Årsberättelse från <i>Barnsanatoriet Rävlanda</i> av leg. läkaren <i>Jacob</i> <i>Ahlmann</i>	147
Poliklinikerna för medellösa	150

INNEHÅLL

150	Folkhygieniska förmedelssan
147	Ahlmann
146	Årsberättelse från Barnsanatoriet i Kävlinge av leg. läkaren Jacob
142	avgiven av överläkaren Nils Anton Nilsson
137	Årsberättelse från Göteborgs kommunala vård av psykiskt sjuka, Albert Wollin
124	Årsberättelse från Oscar och Maria Ekmanns sjukhus av leg. läkaren Arvidsson
121	Årsberättelse från Rensströmska sjukhuset av f. överläkaren J. E.
102	Årsberättelse från Höllernska sjukhuset av överläkaren J. Forst och amanuenssen Lager Törner
98	Årsberättelse från Barnsjukhuset av överläkaren H. Wennerberg
94	Medicinska avdelningen av dilt. läkaren Albin Landau
79	Kirurgiska avdelningen av dilt. läkaren Sver Lagerst
75	Årsberättelse från Barnsjukhuset:
70	Sjukhuset avgiven av föreståndarinnan Inge Herwig
75	Berättelse rörande sjuksköterskolekan vid Altm. och Sahlgrenska Forselius och laboratorn Anders Wessén
71	Patologiska och bakteriologiska laboratoriet av prosektorn C. O. sen Harry Rosvall
67	Röntgenavdelningen av dilt. läkaren A. Rosander och amanuens- ögonavdelningen av amanuenssen Fridtjof Geijer
54	Öron-, näs- och halsavdelningen av dilt. läkaren Nils Boström
54	Kirurgiska avdelningen av andre läkaren Tor Nygren
24	Medicinska avdelningen av amanuenssen Vera Johansson
13	Årsberättelse från Almqvist och Sahlgrenska sjukhuset: Tabeller
8	Fören Wans Färis
6	Berättelse angående den ekonomiska förvaltningen av hovstallsno- läkare år 1930
5	Förvaltningsården vid de olika sjukhusen
5	Hälsövrändamörens andra avdelnings ledamöter

Hälsovårdsnämndens andra avdelning.

Ledamöter:

Överläkaren Sven Johansson, ordförande,
Disponenten Anders Nylén, v. ordförande,
Förste stadsläkaren Karl Joh. Gezelius,
Fabrikören Gust. Lamm,
Snickaremästaren Jens Nielsen ($1/1-21/5$),
Arbetsförmedlingsföreståndaren Hugo Höglund ($22/5-31/12$),
Överläkaren Per Arnell ($1/1-29/10$),
Prosektorn C. O. Forselius ($30/10-31/12$),
Sjukkontrollanten Ernst G. Kristensson,
Kassören Valdemar Norén och
Fru Nathalia Ahlström.

Antalet sammanträden har varit 39. Därvid förekommande ärenden finnas registrerade i 740 paragrafer. Antalet expedierade skrivelser 1,756.

Såsom sekreterare och ombudsman har tjänstgjort e. o. hovrättsnotariern Hans Friis med e. o. hovrättsnotariern Joh. Hallbeck såsom biträdande sekreterare och amanuens.

Förvaltningsråden för sjukhusen.

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

Fabrikören Lamm, ordf., överläkaren G. Söderbergh, överläkaren Sven Johansson och dels sekreteraren och ombudsmannen Hans Friis och dels ekonomiassistenten Gösta Svenning såsom t. f. ekonomidirektör.

Holtermanska sjukhuset.

Kassören Norén, ordf., överläkaren Johan Fex och dels sekreteraren och ombudsmannen Hans Friis och dels ekonomiassistenten Gösta Svenning såsom t. f. ekonomidirektör.

Barnsjukhuset.

Överläkaren Johansson, ordf., överläkaren Arvid Wallgren, överläkaren Einar Edberg och dels sekreteraren och ombudsmannen Hans Friis och dels ekonomiassistenten Gösta Svenning såsom t. f. ekonomidirektör.

Barnbördshuset.

Fru Ahlström, ordf., överläkaren Birger Lundqvist och dels sekreteraren och ombudsmannen Hans Friis och dels ekonomiassistenten Gösta Svenning såsom t. f. ekonomidirektör.

Renströmska sjukhuset.

Överläkaren Arnell ($\frac{1}{1}—\frac{29}{10}$) och arbetsförmedlingsföreståndaren Höglund, ordf., t. f. överläkaren J. E. Arfwedson och dels sekreteraren och ombudsmannen Hans Friis och dels ekonomiassistenten Gösta Svenning såsom t. f. ekonomidirektör.

Epidemisjukhuset.

Förste stadsläkaren Gezelius, ordf., överläkaren Hj. Wennerberg och dels sekreteraren och ombudsmannen Hans Friis och dels ekonomiassistenten Gösta Svenning såsom t. f. ekonomidirektör.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Sjukkontrollanten Kristensson, ordf., sjukhusläkaren Albert Wallin och dels sekreteraren och ombudsmannen Hans Friis och dels ekonomiassistenten Gösta Svenning såsom t. f. ekonomidirektör.

Sjukhusläkare 1930.

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

Med. avd.: Överläkare: G. Söderbergh (1923).
Andre läkare: Ruben Lundberg.
» » Ernst Melkersson.
Amanuens: Sven M. Eldh.
» Vera Johnsson.
Kir. avd.: Överläkare: Sven Johansson (1926).
Andre läkare: Aron Mattsson ($\frac{1}{1}—\frac{4}{11}$).
» » Tor Nygren.
Amanuens: Sam Pettersson.
» Ragnar Sundin (Tjänstgjort som andre läkare $\frac{5}{11}—\frac{31}{12}$).

- Öron-, näs- och halsavd.:** Avdelningsläkare: Erik Knutson.
Biträdande läkare: Georg Lindner ($1/1-17/1$).
» » Nils Boström (under vakans $31/3$).
» » » ($1/4-31/12$).
Amanuens: Nils Boström ($1/1-19/1$).
» Rolf Aust (under vakans $20/1-31/3$).
» » » ($1/4-31/12$).
Extra läkare: Marcus Diamant ($1/7-31/12$).
- Ögonavd.:** Avdelningsläkare: Magnus Sundqvist.
Amanuens: Fritz Geffcken.
- Röntgenavd.:** Föreståndare: Fredrik von Bergen.
Biträdande läkare: Axel Renander.
Amanuens: Harry Roswall.
Extra läkare: Olof Odén ($7/2-30/9$).
» » Bo Stenström ($1/10-31/12$).
- Patol. anat. labor.:** Prosektor C. O. Forselius.
Bakt. serol. labor.: Laboratorn Anders Wassén.

Holtermanska sjukhuset.

Överläkare: Johan Fex (1924).
Biträdande läkare: Olof Johnsson.

Barnsjukhuset.

- Med. avd.:** Överläkare: A. Wallgren (1922).
Biträdande läkare: Albin Landau.
Amanuens: Birger Strandqvist.
- Kir. avd.:** Överläkare: Einar Edberg (1926).
Biträdande läkare: Yngve Kewenter.
Amanuens: Sven Langert.

Barnbördshuset.

Överläkare: Prof. Birger Lundqvist (1930).
Biträdande läkare: H. Benckert.
Amanuens: Torsten Björkroth.
Extra läkare: Nils Lundström ($15/4-14/7$).
» » Inger Törner ($15/7-31/12$).

Renströmska sjukhuset.

T. f. överläkare: J. E. Arfwedson.
Underläkare: Gerhard Widlund ($1/1-30/4$).
» Sten Eckerström (under vakans $1/5-30/6$).
» » » ($1/7-31/12$).
» Ragnar Frölander (under vakans $6/5-31/7$).
» Bertil Johanson ($1/8-31/12$).
Extra läkare: Helge Bark ($1/1-28/2$).
» » Ragnar Frölander ($6/3-5/5$).

Epidemisjukhuset.

Överläkare: Hj. Wennerberg (1898).

Biträdande läkare: Esse Rocén ($1/1-31/7$).

» » Rolf Hallgren (under vakans $1/8-14/11$).

» » Carl Fällström ($15/11-31/12$).

» » Olof Nordenfelt (und. vakans $1/1-28/2$).

» » Nils Hennings ($1/8-31/12$).

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Läkare: Albert Wallin (1910).

Extra läkare: G. E. Hallberg.

Sjukhusförvaltningen under år 1930.

Sjukvårdsavgifter m. m.

Under året ha i patient- och poliklinikavgifter influtit 1,076,291 kronor 69 öre mot 1,034,583 kronor år 1929. Beträffande influtna patientavgifter ävensom rörande förhållandet mellan betalande och icke betalande patienter under åren 1926—1930 hänvisas till tab. 7.

Indrivningen av sjukvårdsavgifter och därmed sammanhängande lagsökningsärenden belyses av följande redogörelse:

»Vid 1929 års slut på svar beroende anmaningar till främmande kommun att ersätta sjukvårdskostnad	44
Under 1930 avsända anmaningar	535
Som svar å dessa anmaningar inkomna medgivanden att utgiva sökt ersättning	365
Återkallade anmaningar (på grund av att patienten själv betalt) ..	6
Från 1929 balanserade oavgjorda mål	123
Hos Konungens befallningshavande anhängiggjorda mål om ersättning under år 1930	158
Utredningar	170
Mål, som återkallats på grund av betalning eller emedan Göteborg befunnits vara hemortskommun	63
Mål, varuti genom utslag ansökning under året:	
a) helt eller delvis bifallits	69
b) ogillats	6
Mål, i vilka besvär anförts hos kammarrätten:	
a) av Göteborgs stad	5
b) av annan kommun	3
Under året återkallade eller slutligt avdömda ärenden	143

Från 1930 till 1931 balanserade mål	209
Vid 1930 års slut på svar beroende anmaningar	55
Framställning till Konungens befallningshavande rörande utländska undersåtar	10

Ovan berörda ärendens fördelning på de olika sjukhusen:

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset	286
Holtermanska sjukhuset	32
Barnsjukhuset	121
Barnbördshuset	119
Renströmska sjukhuset	28
Dispensärcentralens sjukhus	21
Epidemisjukhuset	26
Oscar och Maria Ekmans sjukhus	10
Upptagningsanstalten för sinnessjuka	7
Summa ärenden under året	650

De indrivna sjukvårdsavgifterna ha uppgått till c:a 72,000 kronor. Antalet expedierade skrivelser har uppgått till c:a 1,600».

Räkenskaper.

Hälsovårdsnämndens andra avdelnings jämte sjukhusens utgifter, som i årets budget beräknats till 4,660,494 kronor 21 öre, uppgingo i verkligheten till 5,272,616 kronor 2 öre. Inkomsterna ha beräknats till 2,028,248 kronor 98 öre men uppgingo till 2,481,904 kronor 27 öre.

Personal.

Personalen har under året utökats vid *Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset* med en narkotisos, två vaktmästare, en kvinnlig inskrivnings-assistent och femton assistentsköterskor, vid *Barnbördshuset* fyra barnmorskor, vid *Renströmska sjukhuset* en underläkare, fyra avdelningssköterskor, femton sjukvårdsbiträden, en baderska, en kokerska och en eldare samt vid *Oscar och Maria Ekmans sjukhus* med en *extra* läkare.

Med årets utgång avgick kommissarien vid Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset Gustaf Helmer med pension och har i hans ställe till kommissarie utsetts t. f. sysslomannen vid Strängnäs hospital Gösta Harald Ström.

Sjuktransportväsendet.

Antal transporter:		
för obemedlade	2,252 ¹⁾	
» betalande	2,961	5,213
Erlagda avgifter	Kr. 16,183:88	

1) Däri ingående 821 epidemitransporter.

Utgifter:

avlöning åt brandkarlar m. m. Kr. 30,920:—
bensin, reparationer m. m. » 7,527:68 Kr. 38,447:68

Antal körda timmar 3,648
» » kilometer 52,510,2

Bilparken har under året utökats med en vagn, avsedd för epidemi-transporter. Vagnen ä en treväxlad 6-cylindrig Buick om 90 hkr. och med 355 cms hjulbas.

Kommunalsköterskornas verksamhet.

Kommunalsköterskorna, tio till antalet, varav en tjänstgjort såsom kurator vid Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset, hava avlagt 22,593 sjukbesök på dagen, 147 förlängda dagbesök och 121 på natten samt vakat 16 nätter. 891 patienter ha besökts och av dessa ha 571 varit betalande.

Med verksamheten förenade kostnader hava uppgått till 36,816:80 kronor.

Anmärkningsvärda förhållanden i övrigt.

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

Den 19 juni ha stadsfullmäktige beslutat att inom förra tuberkulos-paviljongen vid sjukhuset inreda en provisorisk radiumterapeutisk klinik om 25 vårdplatser med tillhörande behandlings- och polikliniklokaler ävensom övriga erforderliga lokaler för en kostnad av 70,700 kronor och att förena paviljongen med sjukhuskomplexet medelst en förbindelsegång samt utbygga medicinska poliklinikens vänthall med angränsande laboratorie- och apotekslokaler för en kostnad av 278,200 kronor ävensom förse kliniken med apparatutrustning jämte erforderliga ledningar för en beräknad kostnad av 65,000 kronor.

Vidare ha stadsfullmäktige samma dag beslutat att uppföra en röntgendiagnostisk paviljong med filmarkiv ävensom en sköterske- och elev-paviljong för en beräknad kostnad, den förra av 375,000 kronor och den senare av 1,200,000 kronor, samt att anskaffa apparatutrustning till den röntgendiagnostiska paviljongen för en kostnad av 110,000 kronor.

Samtidigt ha stadsfullmäktige uppdragit åt hälsovårdsnämnden att för en beräknad kostnad av 350,000 kronor vid sjukhusets nuvarande pannhus utföra tillbyggnad med ny pannanläggning.

Efter framställning av hälsovårdsnämnden ha stadsfullmäktige anvisat 14,000 kronor för provisorisk utvidgning av öronpoliklinikens vid Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset lokaler samt 17,000 kronor för anskaffande av för utvidgningen erforderlig apparat-, instrument- och möbelutrustning.

Barnsjukhuset.

Med stadsfullmäktiges medgivande genom beslut av den 24 april ha om- och tillbyggnadsarbeten vid konvalescenthemmet å Amundön samt anordnande av en damm för uppsamling av regnvatten i och för tillgodoseende av anstaltens behov av sötvatten påbörjats, allt för en beräknad kostnad av 125,100 kronor.

Barnbördshuset.

Under året har en provisorisk poliklinik vid Barnbördshuset för havande kvinnor inrättats.

Inom kirurgiska poliklinikens i Lundby lokaler ha under året anordnats poliklinisk mottagning för havandeskapsundersökningar och kvinnosjukdomar ävensom en s. k. rådfrågningsbyrå för föräldrar.

Genom beslut den 19 juni ha stadsfullmäktige anslagit 11,340,000 kronor för uppförande av den i berättelsen för år 1927 omförmälda sinnessjukhusanläggningen å stadens egendom Hökälla i Säve socken.

Efter framställning av hälsovårdsnämnden ha stadsfullmäktige besluttat att 14,000 kronor för provisorisk utbyggnad av barnkåren vid Almqvist och Sjöströmska sjukhuset lokaler samt 10,000 kronor för skaffande av för utbyggnaden erforderliga apparat-, instrument- och möbelförskaffning.

Bilparken har under året varit tillräckligt stor för de nödiga transporter. Vagnen som köpt till för transport av stadfullmäktiges medlevande genom beslut av den 24 april ha en och tillbyggnadsarbeten vid konvalenscentrumet & Annand samt anordnande av en dämpning för uppgång av regnvatten i och för tillgodosedande av nödbehöven för sanitära ändamål. Allt för en beaktad kostnad av 120,100 kronor.

Kuratorerna vid Almqvist och Sjöströmska sjukhusen ha under året utövat sina plikter på ett sådant sätt som har varit till gagn för sjukhusets verksamhet. Under året har en provisorisk poliklinik vid barnkåren inrättats för havande kvinnor inrättats.

Med beaktning av de utgifter som äro utskäddade under året 1921 ha kronor.

Enom kirurgiska poliklinikens i Landby lokaler ha under året anordnats poliklinisk mottagning för havandeskapundersökningar och kvinnostukthomar ävensom en s. k. rådgivningsbyrå för föreläsare.

Genom beslut den 19 juni ha stadsfullmäktige besluttat att 11,210,000 kronor för upplösande av den i berättelsen för år 1921 omnämnda ämbetsförordningen i staden i Sjöström försöks för utbyggnad av barnkåren vid Almqvist och Sjöströmska sjukhuset samt för skaffande av apparatur, instrument och möbler för barnkåren samt för utbyggnad av barnkåren vid Almqvist och Sjöströmska sjukhuset. Kostnaden för denna verksamhet för år 1921 beräknas till 11,210,000 kronor.

Ydare ha stadsfullmäktige beslutat att uppföra en riksdagskostskåp på platsen för Almqvist och Sjöströmska sjukhuset och för en kostskåp på platsen för Sjöströmska sjukhuset. Kostnaden för denna verksamhet för år 1921 beräknas till 375,000 kronor och för en kostskåp på platsen för Almqvist och Sjöströmska sjukhuset beräknas till 1,200,000 kronor, samt att anskaffa apparatur till kostskåpen för år 1921 beräknas till 110,000 kronor.

Samtliga ha stadsfullmäktige beslutat att uppföra en riksdagskostskåp på platsen för Almqvist och Sjöströmska sjukhuset och för en kostskåp på platsen för Sjöströmska sjukhuset. Kostnaden för denna verksamhet för år 1921 beräknas till 375,000 kronor och för en kostskåp på platsen för Almqvist och Sjöströmska sjukhuset beräknas till 1,200,000 kronor, samt att anskaffa apparatur till kostskåpen för år 1921 beräknas till 110,000 kronor.

Tab. I. Antal sjukplatser, intagna, döda samt underhållsdagar under år 1930.

	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Antal patienter under året		Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst antalet vårdade någon dag under året	Medellängd av sjukhusvistelsen, dagar
		intagna	döda					
<i>Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset</i> ¹⁾	506	9,203	505	211,544	579	646	403	22
Medicinska avdelningen.....	198	3,417	268	73,054	200	220	155	21
Kirurgiska ».....	213	4,027	190	73,316	200	236	159	18
Avdelningen för ögonsjukdomar.....	21	390	1	6,372	17	25	7	16
» » öronsjukdomar.....	52	1,283	15	15,183	41	57	19	11
» » röntgen.....	22	489	13	4,945	13	21	5	10
» » konvalescenter.....	—	²⁾ 1,592	18	38,674	105	135	46	24
<i>Holtermanska sjukhuset</i>	127	1,171	2	35,017	96	125	62	30
Avdelningen för hudsjuka.....	50	602	2	12,476	34	50	12	21
» » veneriskt sjuka.....	77	569	—	22,541	62	82	42	40
<i>Göteborgs barnsjukhus</i>	300	3,268	88	³⁾ 79,136	217	274	152	24
Medicinska avdelningen.....	149	1,209	62	36,741	101	135	69	30
Kirurgiska ».....	151	2,059	26	43,247	118	142	80	21
<i>Göteborgs barnbördshus</i>	125	3,627	18	38,197	105	136	68	11
Barn.....	—	2,556	44	—	—	—	—	—
<i>Renströmska sjukhuset</i>	252	478	104	85,505	234	254	199	179
<i>Göteborgs epidemisjukhus</i>	360	1,237	83	⁴⁾ 35,343	97	152	54	29
<i>Ekmanska sjukhuset</i>	54	809	35	18,540	51	61	32	23

¹⁾ Dessutom 108 platser till förfogande i den inom sjukhusets område belägna epidemipaviljongen.

²⁾ Från med. avd. 828, från kir. avd. 764.

³⁾ Dessutom 852 underhållsdagar för friska personer, som åtföljt sjuka.

⁴⁾ Dessutom 252 underhållsdagar för friska personer, som åtföljt sjuka.

Tab. 2. Antal sjukplatser, intagna samt underhållsdagar, fördelade efter olika betalningsklasser, under år 1930.

	Dagavgift kr.	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Antal intagna patienter under året	Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst antalet vårdade någon dag under året	Medellängd av sjukhusvistelsen, dagar	
Sahlgrenska sjukh.: enskilt rum.....	18.—	10	60	876	10	22	4	16	
	15.—		7	40					
	12.—		166	2,974					
	halvenskilt rum	9.—	52	3	17	38	51	19	17
		12.—		200	3,125				
		10.—		13	74				
	allmänt rum ...	8.50	444	575	10,806	530	588	375	21
		6.—		11	119				
		7.50		1,240	16,698				
		6.—		59	607				
4.50		302		8,022					
2.50	3,618	80,026	1,808	49,660					
2.—	1,804	38,666							
ingen	1,808								
Holtermanska sjukh.: enskilt rum ...	16.—	1	1	5	0,01	1	0	5	
	10.—								
	halvensk. rum	12.—	2	5	62	0,6	2	0	16
		8.—		8	140				
	allmänt rum...	7.50	124	80	1,295	95,3	125	62	30
		6.—		7	136				
		4.50		32	840				
		2.50		167	2,169				
2.—		130		2,424					
1.—	4	112	737	27,834					
ingen									
Barnsjukhuset: enskilt rum	15.—	5	27	121	1,3	5	0	7	
	9.—		40	351					
	halvenskilt rum	10.—	4	58	649	7,6	17	0	9
		6.—		100	1,273				
	vårdarinnor	2.50	291	141	852	210	259	143	26
		6.—		32	3,673				
	allmänt rum.....	4.50		338	2,584				
2.—			1,791	29,729					
ingen	10	9,104	731	31,652					
Barnbördshuset: enskilt rum	18.—	17	15	170	2,3	8	0	10	
	12.—		92	861					
	halvenskilt rum.....	12.—	6	78	798	8,2	12	0	10
		8.50		217	2,181				
	allmänt rum	7.50	102	332	2,987	94	122	60	11
		4.50		236	2,636				
	2.75	2,005	17,741	1	7				
	2.50	294	5,348						
	1.50	—	17	357	5,451				
	1.—								
ingen									

	Dagavgift kr.	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Antal intagna patienter under året	Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst antalet vårdade någon dag under året	Medeltal av sjukhusvården, dagar
Renströmska sjukhuset: halvensk. rum	11.—	20	1	15	23	28	15	108
	5.—		77	8,486				
allmänt rum..	7.50	232	5	111	211	225	176	193
	1.—		175	29,859				
	0.50		11	3,312				
	ingen		209	43,772				
Epidemisjukhuset: enskilt rum.....	18.—	6	1	3	0,01	1	0	3
	15.—		—	—				
halvenskilt rum...	11.—	14	—	—	1,50	5	0	32
	9.—		—	—				
allmänt rum	12.—	340	1	100	95	149	54	29
	10.—		—	—				
	7.—		6	204				
	6.—		10	246				
	7.50		9	71				
	6.—		5	71				
	4.50		22	618				
	2.50		24	228				
	2.—		45	582				
	1.—		62	3,989				
	0.50		1	52				
	ingen		1,051	29,179				
Ekmanska sjukhuset: enskilt rum ...	18.—	2	7	85	0,9	4	0	13
	12.—		20	256				
halvensk. rum	12.—	8	14	205	5	10	0	21
	10.—		1	10				
allmänt rum...	8.50	44	65	1,529	45	52	29	24
	6.—		7	80				
	7.50		89	1,246				
	6.—		1	9				
	5.—		3	102				
	4.—		11	442				
	3.—		3	198				
	2.50		301	6,653				
	2.—		171	3,598				
	ingen		116	4,127				

Tab. 3. Inkomster

	Sahlgrenska sjukhuset		Holtermanska sjukhuset		Barnsjukhuset	
	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %
1. Patient- och poliklinikavgifter	614,729: 11	39,1	26,454: 82	16,3	125,152: 10	22,8
2. Anslag av landsting	—	—	50,359: 51	31,0	—	—
3. » » kommun	902,804: 97	57,4	81,640: 37	50,2	403,993: 24	73,6
4. » » staten	6,000: —	0,4	3,861: 75	2,4	—	—
5. Ersättning av staten för främmande undersåtar etc., från annat sjukvårdsområde, pensionsstyrelsen, riks försäkringsanstalten, livförsäkringsbolag etc.	3,189: 50	0,2	118: —	0,1	—	—
6. Avkastning av donationer, använd under året för sjukhusets ändamål	46,289: 98	2,9	—	—	20,000: —	3,6
7. Hyror och arrenden, inkomst från lantgård, trädgård, stall, svingård etc.	—	—	—	—	—	—
8. Övriga inkomster	—	—	—	—	—	—
Summa	1,573,013: 56	100,0	162,434: 45	100,0	549,145: 34	100,0

under år 1930.

Barnbörds- huset		Renströmska sjukhuset		Epidemi- sjukhuset		Ekmanska sjukhuset		Summa	
Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %
139,731: 12	48,4	75,893: 25	14,9	14,617: 95	4,7	55,659: 50	33,6	1,052,237: 85	29,6
133,723: 21	46,4	265,830: 53	52,1	241,454: 08	78,4	107,784: 56	65,1	50,359: 51	1,4
15,000: —	5,2	148,183: —	29,1	47,284: —	15,3	—	—	2,137,230: 96	60,1
—	—	20,107: 84	3,9	—	—	638: 50	0,4	220,328: 75	6,2
—	—	—	—	—	—	1,463: —	0,9	24,053: 84	0,7
—	—	—	—	5,000: —	1,6	—	—	67,752: 98	1,9
—	—	—	—	—	—	—	—	5,000: —	0,1
288,454: 33	100,0	510,014: 62	100,0	308,356: 03	100,0	165,545: 56	100,0	3,556,963: 89	100,0

Tab. 4. Utgifter

	Sahlgrenska sjukhuset		Holtermanska sjukhuset		Barnsjukhuset	
	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %
1. Avlöningar (i stat upptagna), vikariatersättningar, pensioner och pensionsavgifter.....	670,150: 68	42,6	73,986: 97	45,5	248,555: 04	45,3
2. Extra bitr.-hjälp, handräckning	24,483: 50	1,6	—	—	4,060: 64	0,7
3. a) Läkemedel (för inre och yttre behandling)	63,006: 69	4,0	4,834: 02	3,0	7,499: 34	1,4
b) Förbrukningsartiklar för röntgenavdelningen	45,463: 22	2,9	—	—	9,040: 78	1,6
4. Förbandsartiklar (samtliga för sår använda förbrukningsartiklar), bandage.....	47,831: 13	3,0	2,259: 93	1,4	8,875: 30	1,6
5. Mineralvatten, vin, is, näringspreparat o. d....	10,883: 14	0,7	183: 36	0,1	328: 34	0,1
6. Instrument och apparater jämte hithörande förbrukningsartiklar	34,805: 37	2,2	2,706: 99	1,7	8,064: 49	1,5
7. Kläder, sängkläder och andra inventarier samt arbetsmaterial.....	77,445: 81	4,9	7,452: 24	4,6	22,813: 48	4,2
8. Patienters och personals utspisning ¹⁾	266,117: —	16,9	35,754: 70	22,0	103,610: 87	18,8
9. Värme och lyse samt hithörande förbrukningsartiklar	69,482: 49	4,4	16,834: 75	10,4	24,502: 09	4,5
10. Tvätt, renhållning (inre och å gård), vatten samt hithörande förbrukningsartiklar	49,537: 24	3,2	3,320: 52	2,0	12,734: 05	2,3
11. Förbrukningsartiklar inom ekonomin, ej å andra titlar förda	7,721: 83	0,5	576: 22	0,4	742: 64	0,1
12. Fastigheters (däri även gårds, parks och vägars) underhåll, mindre reparationer.....	80,834: 13	5,2	5,190: 60	3,2	34,100: 77	6,2
13. Ny-, till- och ombyggnader, ävensom större reparationer	89,076: 61	5,6	6,655: 94	4,1	51,976: 08	9,5
14. Diverse utgifter ²⁾	36,174: 72	2,3	2,678: 21	1,6	12,241: 43	2,2
Summa	1,573,013: 56	100,0	162,434: 45	100,0	549,145: 34	100,0

¹⁾ Efter avdrag av inkomst från köket samt elevavgifter.

²⁾ Skriv- och tryckningskostnader, telefonavgifter, farselkostnader m. m.

under år 1930.

Barnbörds- huset		Renströmska sjukhuset		Epidemi- sjukhuset		Ekmanska sjukhuset		Summa	
Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %	Kronor	i %
140,998: 10	48,9	196,497: 22	38,5	156,613: 63	50,8	76,437: 48	46,2	1,563,234: 12	43,9
3,199: 11	1,1	519: 22	0,1	9,137: 71	3,0	131: 50	0,1	41,531: 68	1,2
6,593: 45	2,3	8,431: 39	1,7	5,850: 51	1,9	3,046: 37	1,8	99,261: 77	2,8
—	—	3,898: 40	0,8	—	—	330: 65	0,2	58,733: 05	1,7
10,176: 81	3,5	4,062: 23	0,8	2,669: 38	0,9	2,043: 95	1,2	77,918: 73	2,2
365: 04	0,1	618: 38	0,1	78: 79	—	346: 33	0,2	12,803: 38	0,4
4,140: 67	1,4	4,253: 11	0,8	1,100: 08	0,4	1,362: 73	0,8	56,433: 44	1,6
14,388: 10	5,0	22,162: 06	4,3	5,717: 76	1,9	6,168: 85	3,7	156,148: 30	4,4
43,826: 41	15,2	107,781: 07	21,1	54,869: 27	17,7	32,413: 90	19,6	644,373: 22	18,1
18,458: 46	6,4	34,104: 79	6,7	25,675: 28	8,3	10,658: 37	6,4	199,716: 23	5,6
10,998: 26	3,8	14,839: 90	2,9	6,435: 74	2,1	4,066: 54	2,5	101,932: 25	2,9
1,321: 87	0,5	1,355: 38	0,3	614: 45	0,2	521: 89	0,3	12,854: 28	0,4
10,140: 78	3,5	31,757: 67	6,2	18,652: 93	6,0	5,571: 24	3,4	186,248: 12	5,2
16,938: 21	5,9	71,053: 39	14,0	13,879: 55	4,5	18,047: 02	10,9	267,626: 80	7,5
6,914: 06	2,4	8,680: 41	1,7	7,060: 95	2,3	4,398: 74	2,7	78,148: 52	2,1
288,454: 33	100,0	510,014: 62	100,0	308,356: 03	100,0	165,545: 56	100,0	3,556,963: 89	100,0

Tab. 5. Medelkostnader per underhållsdrag år 1930.

	öre	öre	öre	öre	öre	öre	öre	öre
	Sahlgrenska sjukhuset	Holtermanska sjukhuset	Barnsjukhuset	Barnbördshuset	Renströmska sjukhuset	Epidemi-sjukhuset	Ekmanska sjukhuset	Samtliga sjukhus
1. Avlöningar (i stat upptagna), vikariatersättningar, pensioner och pensionsavgifter.....	316,8	211,3	314,1	369,1	229,8	443,1	412,2	310,6
2. Extra biträdeshjälp, handräkning	11,6	—	5,1	8,4	0,6	25,9	1,0	8,8
3 a. Läkemedel (för inre och yttre behandling)	29,8	13,8	9,5	17,3	9,8	16,6	16,4	19,7
b. Förbrukningsartiklar för röntgenavdelningen	21,5	—	11,4	—	4,6	—	1,8	11,7
4. Förbandsartiklar (samtliga för sår använda förbrukningsartiklar), bandage	22,6	6,5	11,2	26,6	4,8	7,6	11,0	15,5
5. Mineralvatten, vin, is, näringspreparat o. d.	5,2	0,5	0,4	1,0	0,7	—	1,9	2,5
6. Instrument och apparater jämte hithörande förbrukningsartiklar	16,5	7,7	10,2	10,8	5,0	3,1	7,4	11,2
7. Kläder, sängkläder och andra inventarier samt arbetsmaterial	36,6	21,3	28,8	37,7	25,9	16,2	33,3	31,0
8. Patientens och personals utspisning ¹⁾	125,8	102,1	130,9	114,7	126,1	155,2	174,7	128,0
9. Värme, lyse och hithörande förbrukningsartiklar	52,7	48,1	31,0	48,9	39,9	72,6	57,5	39,7
10. Tvätt, renhållning (inre och å gård), vatten samt hithörande förbrukningsartiklar.....	23,4	9,5	16,1	28,8	17,3	18,2	21,9	20,3
11. Förbrukningsartiklar inom ekonomin, ej å andra titlar förda.....	3,7	1,6	0,9	3,5	1,6	1,7	2,8	2,5
12. Fastigheters (dåri även gårds, parks och vägars) underhåll, mindre reparationer	38,2	14,8	43,1	26,5	37,1	52,9	30,1	37,0
13. Ny-, till- och ombyggnader, ävensom större reparationer	—	—	—	—	—	—	—	—
14. Diverse utgifter ²⁾	17,1	7,7	15,5	18,1	10,2	20,1	23,6	15,6
Summa utgifter per underhållsdrag	701,5	444,9	628,2	710,8	513,4	833,2	795,6	653,6

¹⁾ Efter avdrag av inkomst från köket samt elevavgifter.

²⁾ Skriv- och tryckningskostnader, telefonavgifter, förselkostnader m. m.

Tab. 6. Sjukhusens uppvärmningskostnader under år 1930. *)

	Kubikutrymme, som kräver uppvärmning				Kostnad för uppvärmning m. m.						
	Sjuksalar, dagrum o. badrum		Korridorer, trappor, förrådsrum och kök		Totalkostnad	Sjuksalar, dagrum, bostadsrum och badrum		Korridorer, trappor, förrådsrum och kök		Medelkostnad	
	Kbm.	%	Kbm.	%		pr kbm.	% av totalkostnaden	pr kbm.	% av totalkostnaden	pr kbm.	pr patient och dag, öre
						Kr.	pr kbm.	% av totalkostnaden	pr kbm.	% av totalkostnaden	pr kbm.
Sahlgrenska sjukhuset.....	49,390	63,64	28,223	36,36	69,482	0:98	70	0:74	30	0:90	32,7
Holtermanska sjukhuset.....	5,781	68,97	2,601	31,03	16,835	2:18	75	1:64	25	2:01	48,1
Barnsjukhuset	13,202	57,63	9,708	42,37	24,502	1:19	64	0:89	36	1:07	31,0
Barnbördshuset	8,389	50,92	8,086	49,08	18,458	1:28	58	0:96	42	1:12	48,3
Renströmska sjukhuset	13,862	63,04	8,126	36,96	34,105	1:70	69	1:28	31	1:55	39,9
Epidemisjukhuset.....	15,471	66,63	7,749	33,37	25,675	1:21	73	0:91	27	1:11	72,6
Ekmaniska sjukhuset	3,881	57,05	2,922	42,95	10,658	1:76	64	1:32	36	1:57	57,5

Kostnaden för uppvärmning av korridorer etc. är beräknad 25 % lägre än motsvarande kostnad för sjuksalar etc.

*) Kostnader för värme och lys samt hithörande förbrukningsartiklar.

Tab. 7. Tablå över inbetalda patientavgifter och jämförelse mellan betalande och icke betalande patienter.

	År	Inbetalda patientavgifter	Antal patienter	A n t a l		A n t a l	
				betalande patienter	i %	icke bet. patienter	i %
Sahlgrenska sjukhuset.....	1926	545,969:—	7,320	5,719	78,13	1,601	21,87
	1927	604,731:—	8,490	6,477	76,29	2,013	23,71
	1928	621,809:—	9,345	7,371	78,88	1,974	21,12
	1929	621,247:—	9,486	7,708	81,26	1,778	18,74
	1930	634,209:—	9,866	8,058	81,68	1,808	18,32
Holtermanska sjukhuset ...	1926	8,982:—	832	182	21,88	650	78,12
	1927	18,534:—	993	287	28,90	706	71,10
	1928	20,263:—	828	235	28,38	593	71,62
	1929	28,018:—	998	324	32,47	674	67,53
	1930	19,486:—	1,171	434	37,00	737	63,00
Barnsjukhuset	1926	84,181:—	2,744	1,938	70,63	806	29,37
	1927	114,764:—	2,848	2,119	74,40	729	25,60
	1928	126,510:—	3,129	2,341	74,82	788	25,18
	1929	127,329:—	3,053	2,381	78,00	672	22,00
	1930	124,572:—	3,268	2,537	77,64	731	22,36
Barnbördshuset	1926	133,097:—	3,588	3,193	88,99	395	11,01
	1927	129,624:—	3,455	3,104	89,84	351	10,16
	1928	132,982:—	3,609	3,232	90,94	327	9,06
	1929	176,493:—	3,886	3,556	91,51	330	8,49
	1930	136,697:—	3,627	3,270	90,16	357	9,84
Renströmska sjukhuset.....	1926	37,369:—	274	127	46,35	147	53,65
	1927	35,990:—	292	128	43,84	164	56,16
	1928	38,505:—	299	141	47,16	158	52,84
	1929	47,669:—	459	237	51,63	222	48,37
	1930	75,893:—	478	269	56,30	209	43,70
Epidemisjukhuset	1926	5,684:—	952	79	8,30	873	91,70
	1927	8,096:—	1,312	204	15,55	1,108	84,45
	1928	6,156:—	997	89	8,93	908	91,07
	1929	9,332:—	1,094	157	14,35	937	85,65
	1930	13,360:—	1,237	186	15,00	1,051	85,00
Ekmanska sjukhuset.....	1926	43,026:—	585	458	78,29	127	21,71
	1927	47,362:—	597	492	82,41	105	17,59
	1928	49,738:—	624	496	79,49	128	20,51
	1929	51,659:—	634	557	87,86	77	12,14
	1930	57,761:—	809	693	85,60	116	14,40
Samtliga sjukhus	1926	859,664:—	16,388	11,717	71,49	4,671	28,51
	1927	960,595:—	18,069	12,827	70,98	5,242	29,02
	1928	997,031:—	18,934	13,974	73,80	4,960	26,20
	1929	1,061,797:—	19,610	14,920	76,08	4,690	23,92
	1930	1,061,978:—	20,456	15,447	75,51	5,009	24,49
Sahlgrenska sjukhuset, Holtermanska sjukhuset, Barnsjukhuset och Ekmanska sjukhuset.....	1926	682,158:—	11,481	8,297	72,27	3,184	27,73
	1927	785,391:—	12,928	9,375	72,52	3,553	27,48
	1928	818,320:—	13,926	10,443	74,99	3,483	25,01
	1929	828,253:—	14,171	10,970	77,41	3,201	22,59
	1930	836,028:—	15,114	11,722	77,56	3,392	22,44

Tab. 8. Antal befattningshavare vid sjukhusen år 1930.

	Allm. o. Sahlgrenska sjukhuset	Holtermanska sjukhuset	Barn- sjukhuset	Barnbörds- huset	Renströmska sjukhuset	Epidemi- sjukhuset	Ekmaniska sjukhuset	Summa
Överläkare	2	1	2	1 ¹⁾	1	1	—	8
Läkare och amanuenser	18	1	4	3 ¹⁾	2	2	2	32
Föreståndarinnor	1	—	—	2	—	—	—	3
Husmödrar	1	—	1	1	1	—	—	4
Operationsköterskor	7	—	1	1	—	1	1	11
Sköterskor	39	7	16	5	12	6	3	88
Assistentköterskor	15	—	—	—	—	—	—	15
Undersköterskor o. sköterskebiträden	—	—	30	2	—	—	4	36
Elever med lön	88	—	15	—	—	—	—	103
Do utan lön	67	2	25	—	2	10	9	115
Biträden vid röntgen- och ljusavd.	6	1	—	—	—	—	—	7
Fotografbiträden	2	—	1	—	—	—	—	3
Barnmorskor	—	—	—	4	—	—	—	4
Barnmorskeelever utan lön	—	—	—	57	—	—	—	57
Sjukgymnaster	3	—	1	—	—	—	1	5
Ammor	—	—	2	—	—	—	—	2
Kommissarier och syssemän	1	—	1	1 ²⁾	1	1 ²⁾	1	5
Kontorsskrivare och skrivbiträden	5	1	2	1	1	2	—	12
Predikanter	1	1	—	1	1	—	1	5
Organister	1	—	—	—	1	—	—	2
Köksföreståndarinnor	1	1	1	1	1	1	1	7
Kokerskor	7	1	5	2	3	2	1	21
Köksbiträden och servererskor	16	3	12	6	13	6	3	59
Tvättföreståndarinnor	1	—	1	1	1	1	1	6
Tvättbiträden	12	2	10	10	6	6	2	48
Strykerskor	2	—	1	—	1	1	—	5
Föreståndarinnor för syavdelning	1	—	1	—	—	—	—	2
Sömmerskor	2	—	2	1	1	1	1	8
Baderskor	5	1	—	—	3	—	—	9
Städerskor (sjukvårdsbiträden)	62	6	17	14	35	29	2	165
Maskinister	2	1	1	1	1	1	1	8
Eldare	6	1	4	3	3	3	1	21
Desinfektör	—	—	—	—	—	1	—	1
Vaktmästare och gårdskarlar	18	1	4	1	3	3	2	32
Trädgårdsmästare	1	—	—	—	1	—	—	2
Portvakter	2	2	1	1	1	—	—	7
Telefonister	3	—	2	—	1	3	2	18
Korridorvakter och garderobiärer	1	—	—	2	—	—	—	3
Snickare	2	—	1	—	—	1	—	4
Summa	401	33	164	122	96	81	39	936

¹⁾ 1 överläkare och 1 bitr. läkare avlönas av staten.

²⁾ Gemensam för Barnbördshuset och Epidemisjukhuset.

Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset.

Å medicinska och kirurgiska avdelningarna år 1930 intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom	Med. avd.				Kirurg. avd.			
	Intagna		Döda		Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>								
						1		
					2			
5					1			
					1			
					2			
					3			
<i>II. Ålderdomssjukdomar.</i>								
6					1	2		
7								
					5	5	1	2
<i>III. Havandeskaps- och förlossningsjukdomar.</i>								
8						2		
10						5		
11								
16						1		
19								
						6		
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>								
21								
					113	85	5	2
22								
23					6	8		
24					1			
27								
29								
33					10	7		
34						1		
36					4	3		
39 ^{1/2}								
40								
41					1			
42								
					74	101	8	10
					70	84	5	5
					3	5	3	5
					3	4		
					1	4		
					1	1		
						7	4	2
						13	10	
					2	2		
					2	2		
					13	14	1	1

Sjukdom		Med. avd.				Kirurg. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
44	Syphilis hereditaria	2	1	—	—	—	—	—	—
	» acquisita	81	44	—	—	2	6	—	—
	därav primaria	1	—	—	—	—	—	—	—
46	Gonorrhœa (<i>samtliga fall</i>).....	3	1	—	—	4	4	—	—
	Urethritis gonorrhœica acuta	1	—	—	—	2	1	—	—
	» » chronica	1	—	—	—	—	—	—	—
	Epididymitis »	—	—	—	—	1	—	—	—
	Prostatitis »	—	—	—	—	1	—	—	—
	Kolpitis, Vulvitis, Bartholinitis gonorrhœica	—	—	—	—	—	1	—	—
	Endometritis, Salpingitis gonorrhœica	—	—	—	—	—	1	—	—
	Rheumatismus »	1	1	—	—	1	1	—	—
51	Malaria	11	—	—	—	1	—	—	—
55	Tænia (Cysticercus). Bothriocephalus ...	2	16	—	—	—	—	—	—
	Oxyuris	—	3	—	—	—	—	—	—
	Tricephalus dispar.....	—	1	—	—	—	—	—	—
57	Febris. Febricula.....	10	4	—	—	—	1	—	—
	Psittacosis	4	—	—	—	—	—	—	—
	Lymphogranuloma inguin.	—	—	—	—	3	—	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>									
58	Anæmia	12	52	2	1	4	8	—	—
59	Anæmia perniciosa progressiva	6	13	1	—	—	—	—	—
60	Leuchæmia	6	3	2	1	1	1	1	—
64	Hæmophilia	—	—	—	—	2	—	—	—
66	Purpura	—	—	—	—	—	1	—	—
	Hæmoglobinuri	1	—	—	—	—	—	—	—
	Icterus hæmolyticus	—	1	—	—	—	—	—	—
	M. Sternberg	3	1	1	—	—	—	—	—
	Aleukia hæmorrhag.....	1	—	1	—	—	—	—	—
	Agranulocytos	—	2	—	1	—	—	—	—
<i>VI. Ånnesomsättningssjukdomar.</i>									
67	Diathesis urica. Arthritis urica.....	1	—	—	—	—	—	—	—
68	Diabetes mellitus	83	91	5	6	8	7	—	—
69	Adipositas universalis	1	7	—	—	—	—	—	—
70	Glykosuri	7	6	—	—	—	—	—	—
	Galactosuri	—	1	—	—	—	—	—	—
	Gangræna diabetes	—	—	—	—	1	1	—	1
<i>VII. Kroniska förgiftnings-sjukdomar.</i>									
71	Alcoholismus chronicus	20	1	—	—	2	—	—	—
73	Morphinismus »	—	1	—	—	—	—	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>									
79	Hæmorrhagia meningum cerebri	3	—	1	—	1	1	—	—
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebrospinalis	3	5	1	1	1	1	—	—
82	Hæmorrhagia thrombosis. Embolia cerebri. Emollitio cerebri	40	34	16	19	1	1	—	1

S j u k d o m		Med. avd.				Kirurg. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
83	Encephalitis. Abscessus cer. et cerebelli	41	41	3	1	—	—	—	—
84	Hemiplegia.....	12	13	—	—	1	—	—	—
85	Paraplegia	1	2	—	—	—	—	—	—
86	Paralysis glosso-labio-laryngea progressiva	—	1	—	—	—	—	—	—
88	Myelitis. Encephalomyelit.	2	5	2	1	—	—	—	—
89	Tabes dorsalis. Lues cerebro-spinalis ...	28	7	—	—	—	—	—	—
	»	—	—	—	—	1	—	—	—
	Lues cerebro-spinalis	—	—	—	—	2	1	—	—
90	Sclerosis cerebro-spinalis disseminata ...	17	18	1	1	—	—	—	—
92	Sclerosis amyotrophica lateralis.....	4	1	—	—	—	—	—	—
93	Atrophia musculorum progressiva spinalis.								
	Dystroph. musc.	1	3	—	—	—	—	—	—
94	Neuritis, Neuralgia	—	—	—	—	4	3	—	—
	Neuralgia ischiadica	46	16	—	—	—	—	—	—
	» cruralis	—	1	—	—	—	—	—	—
	» n. trigemin.....	—	1	—	—	—	—	—	—
	Brachialgia. Plexitis brachial.	2	1	—	—	—	—	—	—
	Radiculit. Arachnoidit.	2	2	—	—	—	—	—	—
	Neuritis n. optici	1	—	—	—	—	—	—	—
	» n. accust.	1	—	—	—	—	—	—	—
	» n. radial.	2	—	—	—	—	—	—	—
	» n. ulnar.	1	—	—	—	—	—	—	—
	» crural.	—	1	—	—	—	—	—	—
	» ascendens	—	2	—	—	—	—	—	—
	» retrobulb.	—	2	—	—	—	—	—	—
	Polyneurit	7	3	—	—	—	—	—	—
95	Paralysis	—	—	—	—	2	1	—	—
	Pares n. peron.	1	—	—	—	—	—	—	—
	» n. facial.	—	1	—	—	—	—	—	—
	» n. recurrens.....	1	—	—	—	—	—	—	—
	» m. oculi	1	2	—	—	—	—	—	—
	» i arm	2	—	—	—	—	—	—	—
96	Myocloni.....	—	1	—	—	—	—	—	—
	Tics	—	1	—	—	—	—	—	—
	Torticollis spastica	2	—	—	—	—	—	—	—
	Chorea	—	4	—	—	—	—	—	—
98	Epilepsia. Epileptiforma anfall	24	19	—	—	6	1	—	—
99	Hysteria	—	7	—	—	—	—	—	—
100	Neurasthenia. Psykoneuros	134	168	—	—	23	27	—	—
101	Morbus Little.....	—	—	—	—	1	1	—	—
	Organisk nervsjukdom.....	20	14	—	—	1	—	—	—
	» hjärnsjukdom	3	2	—	—	—	—	—	—
	Extrapyram. affektion	10	6	—	—	—	—	—	—
	Sequel. p. encephalit.	3	3	—	—	—	—	—	—
	Pseudoscleros. Wilsons sjukdom.....	2	—	—	—	—	—	—	—
	Neuraxit	5	3	—	—	—	—	—	—
	Dystrophia myotonica	—	1	—	1	—	—	—	—
	Glios cerebri	—	1	—	—	—	—	—	—
	Myastheni	—	1	—	—	—	—	—	—
	Paroxysmal förflamning	1	—	—	—	—	—	—	—
	Algodaresia cruralis	—	1	—	—	—	—	—	—
	Vertigo	4	3	—	—	—	—	—	—
	»Svimning»	3	1	—	—	—	—	—	—
	Caudaaffektion	—	1	—	—	—	—	—	—

Sjukdom	Med. avd.				Kirurg. avd.			
	Intagna		Döda		Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Compressio med. spinal.....	1	1	—	—	—	—	—	—
Intrakraniell tryckstegring	2	—	—	—	—	—	—	—
Cephalalgia. Migrän	5	7	—	—	—	—	—	—
Amnesia	2	—	—	—	—	—	—	—
Vasomotoriska rubbn. M. Raynaud.....	1	5	—	—	—	—	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>								
102— 110 Insania et Idiotia	20	23	—	—	5	4	—	—
Dementia senil.....	—	—	—	—	1	1	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>								
111 Pericarditis	6	7	—	—	—	—	—	—
112 Endocarditis acuta. E. ulcerosa	7	7	4	1	—	—	—	—
» Myocarditis acuta	4	1	1	—	2	4	—	—
113 Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	61	88	11	10	4	2	—	—
» Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	68	39	12	9	20	10	—	—
115 Arteriosclerosis. Endarteriitis	33	13	—	—	3	2	—	—
116 Phlebitis	—	—	—	—	6	17	—	—
117 Aneurysma. Aortæ. Aortit	14	5	3	1	—	—	—	—
»	—	—	—	—	1	1	1	—
118 Varix	4	—	—	—	111	36	—	—
119 Trombosis. Embolia	12	43	2	4	9	7	1	1
120 Cor imcompensat.....	4	4	—	1	—	—	—	—
Paroxysmal tachycardi.....	—	1	—	—	—	—	—	—
Dilatatio cordis	—	1	—	—	—	—	—	—
Cor pendulum	1	—	—	—	—	—	—	—
Cardiopathia kyphoscoliotica	—	4	—	1	—	—	—	—
Angina pectoris	5	4	—	—	—	—	—	—
Hypertonia	16	29	—	—	—	2	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>								
121— 124 Morbi cav. nas. et cav. acces. nas.	10	10	—	—	—	—	—	—
125— 127 Morbi laryngis	1	—	—	—	—	1	—	—
Bronchostenosis.....	—	—	—	—	1	—	—	—
128 Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	24	30	—	—	7	7	—	—
129 » chronica. Bronchitis chron.....	18	13	—	—	—	—	—	—
130 Bronchiectasia	4	4	—	—	—	—	—	—
131 Asthma bronchiale	16	17	—	—	8	3	—	—
132 Hæmorrhagia pulmonum.....	6	2	—	—	—	—	—	—
133 Oedema pulmonum	1	1	—	—	—	—	—	—
134 Pneumonia crouposa acuta	40	15	10	6	2	1	—	—
134 Bronchopneumonia acuta.....	75	75	4	2	24	16	—	—
135 Pneumonia fibroplastica chronica	—	4	—	—	—	—	—	—
136 Abscessus pulmonum	4	—	—	—	—	—	—	—
137 Gangræna pulmonum	6	1	1	—	—	—	—	—
138 Emphysema pulmonum	21	7	—	—	1	1	—	—
140 Pleuritis. Empyema pleuræ	69	55	—	—	12	9	—	2
141 Pneumothorax	3	2	—	—	—	—	—	—
139} Pneumochonios	1	—	—	—	—	—	—	—
142} Hilusadeniter.....	1	3	—	—	—	—	—	—

Sjukdom		Med. avd.				Kirurg. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
139}	Mediastinitis	—	—	—	—	1	—	—	—
142}	Infarctus pulm.	—	—	—	—	2	2	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>									
143	Stomatitis. Noma	1	1	—	—	—	—	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	12	35	—	—	5	3	—	—
145	Peritonsillitis acuta	2	9	—	—	—	—	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	1	5	—	—	—	—	—	—
147	Pharyngitis chronica	—	—	—	—	1	—	—	—
148	Glossitis	—	—	—	—	—	1	—	—
149	Parotitis acuta	1	3	—	—	—	—	—	—
152	Sialoadenitis	—	—	—	—	2	1	—	—
	Ectasia oesophagi. Diverticulum oeso- phagi	—	1	—	—	—	—	—	—
»	Dysphagi	—	1	—	—	—	—	—	—
	Dyspepsia	—	—	—	—	2	2	—	—
	Diverticulum duodeni	—	—	—	—	2	1	1	1
153	Gastritis acuta	2	3	—	—	14	8	—	—
»	Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	22	15	—	—	4	4	2	1
154	Gastritis chronica	—	—	—	—	12	13	—	—
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	232	95	3	—	81	27	10	2
156	Dilatatio ventriculi. Gastroptosis	—	—	—	—	—	1	—	—
157	Neurosis ventriculi. Dyspepsia	45	66	—	—	—	—	—	—
	»	—	—	—	—	1	2	—	—
158	Enterocolitis chronica	24	11	—	—	1	1	—	1
»	Polyposis recti	—	—	—	—	2	1	—	—
»	Proctitis chronica. Sigmoidit.	2	1	—	—	—	—	—	—
159	Appendicitis	4	6	—	—	282	295	9	7
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	3	—	—	—	12	13	3	2
161	Hernia	—	—	—	—	154	44	2	1
162	Jäsningsdyspepsi	1	—	—	—	—	—	—	—
	Achyli. Hypochlohydri	28	46	—	—	—	—	—	—
	Melæna. Hæmathemes.	21	13	—	—	—	—	—	—
	Rectalblödning	3	1	—	—	—	—	—	—
	Enteroptos	—	1	—	—	—	—	—	—
	Diverticul. intestini	—	2	—	—	—	—	—	—
	Obstipatio	4	9	—	—	2	13	—	—
	Contract., Fissura & Fistula ani	—	—	—	—	44	22	—	—
163	Hepatitis acuta. Abscessus hepatis	9	10	1	—	—	4	—	—
	Omenttorsion	—	—	—	—	—	1	—	—
164	Atrophia acuta hepatis	1	4	1	4	—	—	—	—
165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis ...	19	5	4	—	3	1	—	—
166	Cholecystitis. Cholangitis	4	11	1	—	16	50	2	5
167	Cholelithiasis	8	20	—	—	22	83	2	7
168	Icterus. Icterus catarrhalis	15	13	—	—	—	6	—	—
169	Pancreatitis chron.	—	—	—	—	1	—	—	—
	» acuta	—	3	—	—	2	2	1	2
	Melæna	—	—	—	—	2	1	—	—
170	Akut bukfall	—	3	—	—	—	—	—	—
	Dolores abdom.	1	2	—	—	23	32	—	—
	Cachexie pigmentaire	1	—	—	—	—	—	—	—

Sjukdom		Med. avd.				Kirurg. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
170	Ascites	1	2	—	—	—	—	—	—
171	Peritonitis acuta	—	—	—	—	3	7	—	—
»	» chronica	—	—	—	—	—	1	—	—
»	» Bukadherenser	—	1	—	—	—	—	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>									
	Diverticulitis vesic.	—	—	—	—	1	—	1	—
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	15	15	—	—	—	4	—	—
	Enuresis	—	—	—	—	—	1	—	—
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	82	75	10	7	3	2	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	3	15	—	—	14	58	—	4
176	Pyonephrosis	1	—	1	—	1	2	—	—
177	Nephrolithiasis	6	8	—	—	70	36	—	—
178	Hydronephrosis	—	2	—	—	6	4	—	—
179	Hæmaturia	—	—	—	—	9	3	—	—
180	Cystitis	3	4	—	—	6	27	—	—
181	Lithiasis vesicæ	—	—	—	—	3	—	—	—
182	Urethritis	—	—	—	—	1	—	—	—
183	Strictura urethræ	1	—	—	—	2	—	—	—
184	Albuminuria	6	8	—	—	—	—	—	—
	Urinvägslidande	1	1	—	—	—	—	—	—
	Ren cysticus	1	—	1	—	—	—	—	—
	Ureterocele	—	—	—	—	1	—	—	—
	Uræmia	—	—	—	—	1	2	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>									
<i>A. Manliga könsorganen.</i>									
185	Hypertrophia prostatæ	3	—	—	—	65	—	8	—
186	Prostatitis. Abscessus prostatæ	—	—	—	—	4	—	—	—
187	Orchitis. Epididymitis	1	—	—	—	16	—	—	—
188	Phimosis. Paraphimosis	—	—	—	—	7	—	—	—
189	Hydrocele et spermatocele	—	—	—	—	23	—	—	—
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>									
	Hypertrophia mammæ	—	—	—	—	—	1	—	—
190	Prolapsus vaginæ et uteri	—	—	—	—	—	1	—	—
192	Vulvitis. Vaginitis	—	—	—	—	—	1	—	—
193	Endometritis	—	—	—	—	—	3	—	—
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis ...	—	3	—	—	—	70	—	1
195	Parametritis	—	—	—	—	—	3	—	—
196	Amenorrhœa. Dysmenorrhœa. Menorrhagia	—	4	—	—	—	9	—	—
199	Mastitis	—	1	—	—	—	7	—	—
	Gynekol. lidande	—	3	—	—	—	—	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>									
	Extosis burs. phalang.	—	—	—	—	—	1	—	—
202	Myitis. Rheumatismus musculorum	8	2	—	—	2	—	—	—

	S j u k d o m	Med. avd.				Kirurg. avd.				
		Intagna		Döda		Intagna		Döda		
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
203	Tendovaginitis	—	—	—	—	6	4	—	—	
204	Bursitis. Hygroma	2	1	—	—	20	12	—	—	
205	Synovitis. Arthritis	5	14	—	—	19	16	—	—	
206	Polyarthritis rheumatica acuta	55	77	—	—	1	1	—	—	
207	» » chronica	10	20	—	—	1	4	—	—	
208	Arthritis deformans	48	26	—	—	20	7	—	—	
209	Anchylosis	—	—	—	—	1	—	—	—	
210	Progeni	—	—	—	—	2	—	—	—	
211	Corpus liberum in articulo	—	—	—	—	7	2	—	—	
212	Pes varus & Pes planus	2	2	—	—	—	—	—	—	
	» »	—	—	—	—	—	1	—	—	
213	» planus & excavatus	—	—	—	—	2	—	—	—	
	Lumbago	12	11	—	—	—	—	—	—	
	Hallux valgus	—	—	—	—	5	15	—	—	
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis.....	4	1	—	—	25	25	1	—	
214	Spondylolisthesis	—	—	—	—	—	1	—	—	
	M. Scheuermann	3	1	—	—	—	—	—	—	
	Pes valgus	—	—	—	—	1	2	—	—	
	Smärtande amp. stump	—	—	—	—	1	1	—	—	
216	Myositis	1	—	—	—	—	—	—	—	
	Osteoporos	1	—	—	—	—	—	—	—	
	Chondrodystrophi	—	1	—	—	—	—	—	—	
	Kong. höftledsluxation..	—	1	—	—	—	—	—	—	
	Spina biphida	—	1	—	—	—	—	—	—	
	Contractura tend.	—	—	—	—	4	1	—	—	
	Insufficiencia columnæ.....	—	—	—	—	1	3	—	—	
	Deformitas post fractur	—	—	—	—	1	—	—	—	
	Digitus saltans	—	—	—	—	—	1	—	—	
	<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>									
217	Erythema multiforme et nodosum	2	28	—	—	—	—	—	—	
218	Urticaria	1	3	—	—	—	—	—	—	
	» Necrosis cutis	—	—	—	—	—	1	—	—	
221	Zoster	6	3	—	—	—	—	—	—	
222	Eczema	1	1	—	—	3	—	—	—	
223	Psoriasis	1	—	—	—	—	—	—	—	
	Sclerodermia	—	1	—	—	—	1	—	—	
227	Ulcus varicosum cruris	—	1	—	—	13	15	—	—	
231	Furunculosis, Furunculus.....	—	2	—	—	14	5	—	—	
232	Carbunculus	—	—	—	—	21	8	—	—	
233	Gangræna	—	—	—	—	3	—	—	—	
234	Tricophytia	1	—	—	—	—	—	—	—	
236	Scabies	1	—	—	—	—	—	—	—	
237	Dermatit acut.	—	1	—	—	—	—	—	—	
	Medikament. exanthem	—	2	—	—	—	—	—	—	
	Quinckes ödem.....	2	1	—	—	—	—	—	—	
	Decubitus	—	—	—	—	2	—	—	—	
	Clavus	—	—	—	—	—	2	—	—	
	Övriga hudsjukdomar	1	1	—	—	—	—	—	—	
	<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>									
243	Otitis media catarrhalis. Otitis media purulenta	1	4	—	—	—	—	—	—	
244	Otosclerosis	2	—	—	—	—	—	—	—	
247	Morbus Menièrii	—	1	—	—	—	—	—	—	

S j u k d o m		Med. avd.				Kirurg. avd.			
		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>									
272	Scleritis, sclerokeratitis	—	1	—	—	—	—	—	—
273	Iritis, iridocyclitis	1	—	—	—	—	—	—	—
276	Cataracta	—	1	—	—	—	—	—	—
300	Amauros	1	—	—	—	—	—	—	—
	Övriga ögonsjukdomar	—	3	—	—	—	—	—	—
<i>XIX. Svulster.</i>									
301	Fibroma	—	—	—	—	1	4	—	—
302	Lipoma	—	—	—	—	3	4	—	—
303	Chondroma	—	—	—	—	—	1	—	—
304	Osteoma	—	—	—	—	1	—	—	—
305	Blandsvulster	—	—	—	—	1	1	—	—
306	Angioma	1	—	—	—	—	—	—	—
	Granuloma	—	—	—	—	—	3	—	—
307	Myoma	—	3	—	—	—	9	—	2
308	Hypernephroma	—	—	—	—	1	2	1	1
309	Tumor, renis	—	—	—	—	4	1	—	—
310	» hepatis	—	—	—	—	1	2	—	—
311	» cerebri et cerebelli	—	—	—	—	5	—	2	—
312	Melanocytoma	—	—	—	—	1	—	—	—
313	Papilloma	—	—	—	—	2	2	—	—
314	Adenoma. Kystadenoma	—	2	—	—	—	5	—	1
315	Sarcoma	4	—	2	—	8	5	—	—
316	Carcinoma (samtliga fall)	59	31	15	5	89	127	26	32
	» ventriculi	34	15	4	—	31	21	11	9
	» genitalium	1	1	1	1	—	5	—	5
	» mammae	—	3	—	1	—	54	—	6
	» gingivæ	—	—	—	—	2	—	—	—
	» labii	—	—	—	—	1	—	—	—
	» lingvæ	—	—	—	—	2	2	—	1
	» mandibulæ	—	—	—	—	3	—	—	—
	» pulm.	3	1	3	1	1	—	—	—
	» pleuræ	—	—	—	—	—	1	—	—
	» oesophagi	8	2	3	—	9	2	4	—
	» pancreatis	1	—	1	—	1	1	—	1
	» coli	—	—	—	—	10	15	3	5
	» coli et recti	3	2	1	1	—	—	—	—
	» hepatis	2	—	2	—	1	2	1	1
	» peritonei	—	—	—	—	—	2	—	—
	» recti	—	—	—	—	11	14	2	2
	» vulvæ	—	—	—	—	—	2	—	—
	» ovarii	—	—	—	—	—	3	—	—
	» prostatae	—	—	—	—	9	—	3	—
	» vesic. fellæ	—	—	—	—	—	2	—	2
	» » urin.	—	—	—	—	3	1	1	—
	» penis	—	—	—	—	3	—	1	—
	» anticrur.	—	—	—	—	2	—	—	—
	» lymphogland.	—	—	—	—	—	1	—	—
	» org. alior.	7	7	—	1	2	2	—	—
318	Cysta dermoid	—	—	—	—	3	9	—	—
319	Tumor cerebri	20	16	6	3	—	—	—	—
	» medullæ spinalis	1	2	—	—	—	1	—	—

Sjukdom	Med. avd.				Kirurg. avd.			
	Intagna		Döda		Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Tumor abdominis	2	3	—	—	—	—	—	—
» av obest. art.	—	—	—	—	8	8	—	—
» vesic. urinæ	—	—	—	—	1	—	—	—
Cysta	—	—	—	—	4	15	—	—
XX. Andra sjukdomar.								
321 Acromegalia	—	2	—	—	—	—	—	—
322 Myxoedema. Cachexia thyreopriva. Hypothyreosis	1	26	—	—	—	—	—	—
323 Morbus Basedowii. Hyperthyreosis.....	4	16	—	—	2	7	—	—
324 » Addisonii	—	1	—	1	—	—	—	—
325 Paralysis agitans	—	1	—	—	—	—	—	—
Oxyuriasis	—	—	—	—	1	—	—	—
326 Struma	—	9	—	—	2	9	—	—
Strumit	—	1	—	—	—	—	—	—
Endokrin rubbning	2	19	—	—	—	—	—	—
Pluriglandulär insuff.	1	6	—	1	—	—	—	—
Asthenia	2	8	—	—	—	—	—	—
Polyserit	1	5	—	—	—	—	—	—
Tetani	1	1	—	—	—	—	—	—
Obs. fall utan bestämd diagnos	40	50	—	—	—	—	—	—

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning för år 1930
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer
å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
I.						
Defectus cranii p. fracturam	2	Benplastik.	2	—	—	
Fractur. cranii c. impression.	5	Trepanation + upplyftning av benfragment	3	—	2	747, 1578.
Fractur. cranii c. læsion. art. mening. med.	1	Trepanation + utrymning av hämatoma.	—	—	1	1671.
Compressio cerebri c. susp. læsion art. mening. med.	1	Provtrepanation	1	—	—	
Hæmorrhagia cerebri post traumat.	1	Magfistel	1	—	—	
Tumor cerebri	1	Dekompressiv trepanation.	—	—	1	3117.
» »	1	Exstirpation i 2 seancer ..	—	—	1	1214.
Sarcoma capitis	1	Provexcision	1	—	—	
V.						
Progeni	2	Osteotomia bil. enl. Ahleman + korrektion	2	—	—	
Carbunculus labii c. septicæmiæ.	1	Incision	—	—	1	1509. Absc. pulm.
Caries dentis.	4	Extr. dent.	4	—	—	
Periostit. alveolar.	3	» »	3	—	—	
» »	2	Incision	2	—	—	
Osteit. chron. sept. mandibul.	1	Uppmejsling + utrymning	1	—	—	
Sialolithiasis chron.	1	Exstirp. av gland. submaxill.	1	—	—	
Fractur. mandibulæ	2	Osteosyntes.	2	—	—	
Cysta maxillæ	2	Uppmejsling + utskrapn.	2	—	—	
» mandibulæ	1	» + »	1	—	—	
Ranula sublingualis.	1	Exstirpation	1	—	—	
Osteit. fibros. mandibul. ..	1	Uppmejsling + utskrapn.	1	—	—	
Tumor reg. parotid.	1	Provexcision	1	—	—	
Papilloma gingivæ.	1	Exstirpation	1	—	—	
Cancer labii.	1	Excision	1	—	—	
» gingivæ.	3	Elektrokoagulation	3	—	—	
» lingvæ.	1	Resectio lingvæ	1	—	—	
» »	2	Elektrokoagulation + körtelutrymning	—	—	2	1839, 2971.
» »	2	Elektrokoagulation	2	—	—	
Sarcoma gingivæ.	1	»	1	—	—	
Lymphoma carcinomatos. reg. submaxill.	1	Excision + radiuminläggn.	1	—	—	
Tumor malign. parotid. ..	2	Exstirpation	2	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
VI.						
Cysta colli congen.	4	Exstirpation	4	—	—	
Lymphoma colli tbc.	9	»	9	—	—	
» » »	2	Incision + utskrapning ..	2	—	—	
Vuln. incis. c. læsio laryngis.	2	Sutur + tracheotomi	—	—	2	1123, 1282.
Sarcoma reg. colli.	3	Exstirpation	3	—	—	
Lymphosarcoma colli.	1	»	1	—	—	
Lymphoma colli carcinom. . .	1	Exstirpation + radiuminl.	1	—	—	
Cancer pharyngis.	3	Magfistel	—	1	2	764, 2801.
» oesophagi.	6	»	3	1	2	401, 3936.
VII.						
Struma adenomatos.	7	Enukleation	7	—	—	
»	2	Hemistrumectomi	1	—	1	1920.
» cystica.	1	Resektionsenukleation	1	—	—	
Morbus Basedowi.	2	Resectio lob. amb.	2	—	—	
» »	5	Hemistrumectomi	5	—	—	
VIII.						
Osteochondrit. tbc. costæ. . .	3	Punktion av abscess	3	—	—	
» » » ..	7	Resectio costæ	7	—	—	
Empyema pleuræ	4	Thoracocentes	4	—	—	
» »	12	Revbensresektion + drän. . .	8	1	3	1081, 1097, 3602.
» »	6	D:o d:o enl. <i>Bülow</i>	3	—	3	315, 1006, 1 fr. med. avd.
» » chron. . .	1	Thoracoplastik i fl. seancer	—	1	—	
» » tbc.	1	Thoracotomi + drän. enl. <i>Bülow</i>	—	—	1	
» » »	1	Exæresis n. phrenici.	—	1	—	
Tbc. pulmonum	8	Thoracoplastik i fl. seancer	8	—	—	
» »	13	Exæresis n. phrenici.	13	—	—	
Abscess. pulm.	1	Revbensresektion + incis. + drän.	1	—	—	
Asthma bronchiale	5	Exstirpation av gangl. cervical.	5	—	—	
Vuln. perforans pleuræ ..	1	Excision + sutur	1	—	—	
Tumor pleuræ	1	Thoracocentes	—	—	1	1462.
Cancer pleuræ	1	»	—	1	—	
IX.						
Adenoma mammae	5	Exstirpation	5	—	—	
Cancer »	2	Ablatio mammae	2	—	—	
» »	35	» » + exæresis axill.	35	—	—	
X.						
Lux. columnæ vertebr. cerv.	1	Repositionsförsök	1	—	—	
Fractur. vertebr. dorsal. . .	1	Fri bentransplantation enl. <i>Albee</i>	1	—	—	
Tumor medullæ spinal. . .	1	Laminektomi + exstirpat.	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
XI.						
Cholelithiasis	13	Cholecystektomi + drain.	12	—	1	3309.
» + Lithiasis duct. choled.	3	» + chole- dochotomi + drain.	2	—	1	2072.
Lithiasis duct. choled.	2	Choledochotomi + drain. ..	2	—	—	Cholecystektomi förut utf.
Cholelithiasis + lithiasis duct. choledoch.	2	» + cholecy- stendys + cholecystostomi	—	—	2	514, 2764.
Cholelithiasis + cholecystit. acuta	3	Cholecystendys + cholecy- stostomi	1	—	2	3465, 3543.
Cholecystitis acuta	9	Cholecystektomi + drain.	8	—	1	2201.
Cholecystit. acut. c. periton.	3	» + »	—	—	3	2140, 2453, 3300.
Cholelithiasis + cholecyst. ac. + lithias. duct. choledoch.	2	» + chole- dochotomi + drain.	2	—	—	
Cholecystit. acut.	8	Cholecystektomi + drain.	6	—	2	726, 3817.
» chron.	7	» + »	7	—	—	
Susp. cholelithiasis	1	Provlaparotomi	1	—	—	
Paratyphusbacillbärare ...	1	Cholecystektomi	1	—	—	
Icterus gravis	1	Cholecystoduodenostomi + choledochotomi	—	—	1	1402.
Tumor malign. hepat.	2	Provlaparotomi	—	—	2	1317, 2722.
Ruptur. hepat.	2	Laparotomi + tamp.	1	—	1	2374.
XII.						
Pancreatit. acut.	1	Choledochotomi + drain. ..	—	—	1	1354.
» chron.	1	Provlaparotomi	—	1	—	
Ca pancreatis	1	Cholecystektomi + drain.	—	1	—	
XIII.						
Icterus hæmalyt.	1	Splenektomi	1	—	—	
XIV.						
Divert. duoden.	1	Exstirpation av divertikel	—	—	1	1140.
Ulcus ventriculi	9	Resekt. enl. <i>Polya</i> + ven- trikelfistel	7	—	2	2702, 3224.
Ulcus ventric.	4	G. E. r. p. + ventrikelfistel	3	—	1	3495.
» » perf.	5	Excision av sår + G. E. r. p. + ventrikelfistel	5	—	—	
» » »	5	Excision + ventrikelfistel	5	—	—	
Susp. ulcus ventr.	2	Provlaparotomi	2	—	—	
Susp. ulcus ventr. perf. ..	1	»	1	—	—	
Ulcus duodeni	6	Resekt. enl. <i>Polya</i> + ven- trikelfistel	6	—	—	
» »	19	G. E. r. p. + ventrikelfistel	19	—	—	
» »	2	G. e. A. a. + ventrikelfistel	1	—	1	172.
» » perf.	10	Excision + ventrikelfistel..	8	—	2	1452, 1794.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Ulcus pept. jejun.	1	Resekt. av G. E. r. p. + resekt. enl. <i>Polya</i> + ventrikelfistel	—	—	1	978.
Ca ventriculi	9	Resekt. enl. <i>Polya</i> + ventrikelfistel	4	—	5	2739, 419, 1096, 1921.
» » inexistirp. ..	2	G. E. r. p. + E. a. + ventrikelfistel	1	—	1	1046.
» » » ..	2	G. e. A. a. + E. a. + ventrikelfistel	1	—	1	1641.
» » » ..	1	Jejunostomi	—	1	—	
» » » ..	1	Ventrikelfistel	—	1	—	
» » » ..	3	Provlaparotomi	—	3	—	
Polypus ventriculi	1	Provexcision	1	—	—	
P. op. ventrikelatoni	1	Ventrikelfistel	—	1	—	
XV.						
Enterit. phlegmon. c. peritonit.	2	Tarmresektion	2	—	—	
Colit. phlegmon. c. peritonit.	1	Laparotomi + tamp.	—	—	1	3653.
Typhlit. chron. c. abscess.	1	Enteroanastomos + drain.	—	—	1	3044.
Colit. ulcerosa	2	Cæcalfistel	2	—	—	
Tbc. cæci	2	Resectio ileocæcal.	2	—	—	
Ileus strangulat.	3	Lösning av brid	2	—	1	3146.
» »	1	Tarmresektion	1	—	—	
» »	1	Lösning av brid + ventrikelfistel	—	—	1	355.
Gallstensileus	1	Enterotomi + ventrikelfist.	—	—	1	854.
Tarmknut	1	Resektion av tunntarm + framläggning av flex. sigmoid.	—	—	1	Ej inskriven.
Volv. flex. sigm.	1	Reposition + tarmfistel ..	1	—	—	
Invaginatio ilei	1	Tarmresektion	—	—	1	1228.
Ileus paralyt.	2	Tarmfistel	—	2	—	
» »	7	» + ventrikelfistel	—	7	—	
Vuln. lacerat. abdom. c. læsio intest.	1	Tarmsutur	1	—	—	
Ca coli	3	Resektion enl. <i>Mikulicz</i> i 3 seancer	2	—	1	3808.
» » inexistirp.	2	Ileotransversostomi	1	—	1	1227.
» » »	2	Cæcalfistel	1	—	1	618.
Ileus c. ca coli	1	Resektion + framläggning av tarm	—	—	1	3807.
» » » »	1	Anus præternaturalis	—	—	1	1015.
» » » »	4	Tarmfistel	2	—	2	351, 2695.
Ca coli perf.	2	Framläggning av tarm + tamp.	—	—	2	856.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
XVI.						
Appendicit. acut.	126	Appendektomi	126	—	—	
» » gangr.	152	»	150	—	2	1737, 3035.
» » » ..	20	» + drain. ...	19	—	1	
Appendicit. acut. gangr. c. peritonit. diffus.	52	Appendektomi + drain. ...	47	—	5	1243, 1621, 2046, 3583, 3923.
Appendicit. ac. c. abscess.	23	Incision av abscess	20	—	3	1306, 3383, 3786.
» » » ..	14	Appendektomi + drain. ...	14	—	—	
» » » ..	10	»	10	—	—	
Suspic. appendicit. acut.	30	»	30	—	—	
Abscess. foss. Dougl.	3	Incision från rectum	—	3	—	
Ca append.	1	Appendektomi	1	—	—	
Vid annan operation	21	»	—	21	—	
XVII.						
Hernia ing. mob.	140	Radikaloperation	140	—	—	
» » recidiv.	1	»	1	—	—	
» » irreponibilis.	2	» + ablatio testis	2	—	—	
» » incarcerata.	10	Radikaloperation	8	—	2	1643, 3875.
» » » ..	1	Mag- och tarmfistel	—	—	1	1853.
» » cruralis libera.	11	Radikaloperation	10	—	1	3391 (Ca. ventr.)
» » incarcerata.	7	»	7	—	—	
» » umbilicalis.	4	»	4	—	—	
» » linea alba.	3	»	3	—	—	
» » abdomin. in cicatrice.	12	»	12	—	—	
» » incarcerata.	1	»	—	—	1	1708.
» » diaphragmatica.	1	Exeresis n. phrenici.	1	—	—	
XVIII.						
Fissura ani	16	Klyvning av fistel	16	—	—	
Contractura ani	22	Dilatation forcée	22	—	—	
Abscess. ad. anum.	19	Incision	19	—	—	
Prolapsus recti recid.	1	Inlägg. av silvertråd enl. Thiersch	1	—	—	
Tumor hæmorrhoidal.	94	Exstirpation	94	—	—	
Polypus recti	1	»	1	—	—	
Tumor recti	1	Provexcision	1	—	—	
Cancer recti	4	»	1	1	2	
» »	12	Elektrokoagulation	10	—	2	3612.
» »	1	Laparotomi + Anus præternaturalis	1	—	—	
» » inextirp.	5	Anus præternaturalis	5	—	—	
Sarcoma recti	2	Elektrokoagulation	2	—	—	
XIX.						
Suspcio peritonit. acut.	2	Provlaparotomi	2	—	—	
Peritonit. chron. adhæsiv.	1	Laparotomi + lysis + mag-fistel	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn.			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Peritonit. tbc.	1	Laparocentes	1	—	—	
» »	3	Laparotomia explor.	2	—	1	2226.
Abscess. abdominis.	1	Incision + drän.	1	—	—	
» fossæ Douglasi...	1	Proctotomi + drän.	1	—	—	
Vuln. sclopetar abdomin. . .	1	Laparotomi + leversutur + magfistel	—	—	1	3593.
Aneurysma art. mesenterica	1	Provlaparotomi	—	—	1	3118.
Tumor parietal. abdominis (desmoid)	1	Exstirpation	1	—	—	
Tumor malign. abdom.	3	Provlaparotomi	2	—	1	470.
Cancer pelvis.	1	Laparotomi + anus præter- naturalis	1	—	—	
Ascites c. tumor malign. abdom.	4	Laparocentes	4	—	—	
Carcinosis peritonei.	1	Cæcostomi	1	—	—	
XX.						
Hydronephrosis.	4	Nephrektomi	4	—	—	
»	1	Delning av kärl + ureter- plastik + drän.	1	—	—	
Pyonephrosis.	1	Nephrektomi	1	—	—	
Perinephrit. supp.	3	Incision + drän.	3	—	—	
Tbc. renis.	9	Nephrektomi	7	—	2	137 (dubbelsid. tbc. renis). 1962.
Nephrolithiasis.	3	Pyelolithotomi	3	—	—	
» c. hydrone- phrosis.	1	Nephrektomi	1	—	—	
Ureterolithiasis.	6	Ureterolithotomi	6	—	—	
Suspicio ureterolithiasis ..	1	Ureterotomia explor.	1	—	—	
Ruptur. renis post traum.	1	Nephrektomi	1	—	—	
Læsiö ureter. intra op. . .	1	»	1	—	—	
Ureterocele.	1	Endovesikal elektrokoagu- lation	1	—	—	
Papilloma renis	1	Nephrektomi	1	—	—	
Hypernephroma renis	2	»	1	—	1	961.
Sarcoma renis	1	»	1	—	—	
XXI.						
Diverticulum ves. urin. . .	1	Exstirpatio diverticuli + drän.	—	—	1	2468.
Lithiasis ves. urin.	4	Sectio alta + exstirp. av sten	4	—	—	
Corp. alien. ves. urin.	1	Extractio per cystoskopiam	1	—	—	
Papilloma ves. urin.	5	Endovesikal elektrokoagu- lation	5	—	—	
Cancer ves. urin.	2	Sectio alta + exstirp. m. diatermi	2	—	—	
» » » inextirp.	1	Cystotomie explor.	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			Frist eller förbättrad	oförbättrad	död	
XXII.						
Hypertrophia prostatae	14	Vasectomia bilat.	14	—	—	
» »	9	Blåsfistel	8	—	1	1629.
» »	8	Transvesikal prostatektomi	6	—	2	1083, 1350.
» »	1	Endourethral diatermi	1	—	—	
Cancer prostatae	1	Vasectomia bilat.	—	1	—	
» »	1	Transvesikal prostatektomi	—	—	1	876.
» »	3	Blåsfistel	2	—	1	3168.
» »	1	Sectio alta + Radiuminlägn.	1	—	—	
XXIII.						
Hypospadi.	2	Plastik	2	—	—	
Phimos.	6	Dorsalsnitt	6	—	—	
»	1	Circumcisio	1	—	—	
Paraphimos.	2	Dorsalsnitt	2	—	—	
Laceratio penis	1	Sectio alta + sutur	1	—	—	
Strictur. urethræ	1	Blåsfistel	1	—	—	
Cancer penis.	1	Amputatio penis	1	—	—	
» »	1	Elektrokoagulation	1	—	—	
XXIV.						
Retentio testis	3	Radikaloperation	3	—	—	
Orchit. sept.	1	Ablatio testis	1	—	—	
Epididymit. sept. chron.	4	Epididymektomi	4	—	—	
Tbc. testis	4	Ablatio testis	4	—	—	
Epididymit. tbc.	4	Epididymektomi	4	—	—	
Hydrocele testis	25	Op. enl. <i>Winkelmann</i>	25	—	—	
» funiculi	1	Exstirpation	1	—	—	
Spermatocele testis	2	»	2	—	—	
Varicocele	10	Op. enl. <i>G. Nilsson</i>	10	—	—	
XXV.						
Salpingit. ac.	5	Laparotomia explor.	5	—	—	
» acut. supp.	3	Salpingektomi	3	—	—	
» acut. c. abscess.	1	Laparotomi + drän.	1	—	—	
» chron. bilat.	6	Salpingektomi bilat.	6	—	—	
Tbc. uteri	1	Abrasio muc. uteri	1	—	—	
Salpingit. tbc. bilat.	3	Salpingektomia bil.	2	—	1	2350.
» » c. abscess fossa Douglasi.	2	Proctotomi	1	—	1	543.
Hydrosalpinx torta.	1	Salpingektomi	1	—	—	
Abort.	1	Exeresis instrument	1	—	—	
Gravidit. extrauterina rupt.	5	Salpingektomi	5	—	—	
Condylomata vulvæ	1	Exstirpation	1	—	—	
Cysta corp. lut. rupt.	1	Oophorektomia	1	—	—	
» ovarii	1	»	1	—	—	
» » rupta.	1	»	1	—	—	
Kystoma ovarii	9	Salpingoophorectomia	9	—	—	
» » torta.	4	»	3	—	1	3159.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Cysta dermoid. ovarii	1	Oophorektomia	1	—	—	
Cancer ovarii	2	Laparotomia explor.	2	—	—	
» » bilat.	1	Oophorektomia bilat.	—	—	1	3080.
Polypus cerv. uteri	3	Evulsio.	3	—	—	
Myoma uteri	4	Amp. uteri supravaginal ..	4	—	—	
Metrorrhagia	9	Abrasio muc. uteri	9	—	—	
Cancer clitoris	1	Elektrokoagulation	1	—	—	
XXVI.						
Cysta dermoid. sacral.	11	Exstirpation	11	—	—	
» » » infect.	1	Incision	1	—	—	
Coccygodynii	2	Exstirpation os. cocc.	2	—	—	
XXVII.						
Deform. ped. congen.	1	Exstirpat. os. metatars. V.	1	—	—	
Pes equino-var. congen. ..	1	Subkutan. aponeurotomi + senförlängning + gips ..	1	—	—	
Gen. var. p. fractur. femor.	1	Osteotomia tibiæ + korr. + gips	1	—	—	
Pes plano-valg. contr.	1	Korrektion + gips	1	—	—	
» » traum.	1	Tenotomi + gips	1	—	—	
» valgus p. traumat. ...	1	Osteotomia tibiæ + korr. + gips	1	—	—	
Hallux valgus.	12	Bortmejsling av exostos. ...	12	—	—	
» »	9	» » » + kapsulotomi + senplastik	9	—	—	
» rigidus.	1	Kapsulotomi + bortmejsl. av exostos.	1	—	—	
Dig. malleus ped.	4	Amputatio digiti.	4	—	—	
Contract. dig. man.	1	Hudplastik i flera seancer	1	—	—	
Dupuytren's fingerkontrakt.	5	Excision av aponeuros. ..	5	—	—	
Contractur. gen.	1	Tenotomi + korr. + gips	1	—	—	
Contr. ped. (Morb. Little)	1	Op. enl. <i>Stoffel</i>	1	—	—	
Contr. dig. ped.	1	Tenotomi + exstirp. av se- samben	1	—	—	
Slinkled	3	Ledplastik	3	—	—	
Insufficiencia ped.	3	Resectio art. metatars. phal. I—V	3	—	—	
Morbus Morton	1	Resectio capit. os. meta- tars. I	1	—	—	
Osteomyelit. sept. humeri..	3	Uppmejsl. + sequestrotomi	2	—	1	2562.
Osteit. sept. oss. metacarp.	1	» » + utskrapning..	1	—	—	
» » dig. man.	3	Amputatio dig. man.	3	—	—	
» » » »	1	Sequestrotomi	1	—	—	
Osteoarthritis. sept. dig. man.	2	Incis. + utskrapning	2	—	—	
Osteomyelit. sept. chron. femor.	2	Uppmejsl. + sequestrotomi	2	—	—	
Osteomyelit. tibiæ	4	» » »	4	—	—	
» »	1	» » + gipsplombag.	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	dead	
Osteit. pedis.	1	Exstirp. os. cuneiform. et metatars I	1	—	—	
» oss. metatars.	2	Exstirp. os. metatars	2	—	—	
Arthrit. sept. dig. man. ..	1	Resect. art. interphalang. .	1	—	—	
» » gen.	1	Punktion + spoln. med rivanol	1	—	—	
Synovit. chron. gen.	3	Arthrotomia explor. + gips	3	—	—	
» » »	3	Provexcision av kapsel ..	3	—	—	
Arthrit. deform. gen.	1	Resectio gen.	1	—	—	
Tendovagin. supp. dig. man.	3	Incis. + drän.	3	—	—	
» » »	1	Amputatio dig.	1	—	—	
Tendovaginit. chron. stenosisans dig. man.	1	Klyvning av senskida	1	—	—	
Tendovaginit. tbc. ped. ..	2	Exstirp. + sutur	2	—	—	
Bursit. præpatellar. supp.	10	Incision + dränage	10	—	—	
Hygroma præpatellar.	3	Exstirpation	3	—	—	
Tbc. art. humero-scapular. .	1	Ledresektion	1	—	—	
» » cubiti.	1	»	1	—	—	
» carpi.	1	Amputatio antibrachi.	1	—	—	
Spina ventos. dig. man. ..	1	Resectio oss. metacarpal. .	1	—	—	
Tbc. ped.	2	Amputatio anticrur.	2	—	—	
Varices anticrur.	4	Exstirpation	4	—	—	
» »	15	Ligatur av ven. saphena. .	15	—	—	
Gangrän senil. ped.	1	Amputatio femor.	—	—	1	3331/29. Pneumonia.
» » »	1	» anticrur.	1	—	—	
» » »	1	» hallucis.	1	—	—	
» diabet. ped.	1	» digiti.	1	—	—	
Corp. liber. art. cubiti. .	2	Arthrotomi + extraktion. .	2	—	—	
» » gen.	7	» + » ..	7	—	—	
Fractur. clavicul.	1	Blodig reposition	1	—	—	
» »	1	Avmejsling av exostos ..	1	—	—	
Luxat. clavic.	1	Osteosyntes med tråd	1	—	—	
Fract. colli humer.	3	Blodig reposition + gips. .	3	—	—	
» » »	3	Reposition + gips	3	—	—	
» » »	3	Trådsträck	3	—	—	
» diafys humeri	4	Osteosyntes	4	—	—	
» » »	1	Trådsträck	1	—	—	
» » »	3	Reposition	3	—	—	
» » » compl.	3	»	3	—	—	
» » »	3	Trådsträck	3	—	—	
c. pares. nerv. radial. .	1	Friläggning av nerv	1	—	—	
Pseudarthros. humeri	1	Fri bentransplantation ...	1	—	—	
Fract. epicond. humeri ..	1	Exstirpat. av benfragment	1	—	—	
Luxatio humeri	2	Reposition	2	—	—	
» » recid.	1	Op. enl. <i>Kirschner</i>	1	—	—	
Fractur. olecranii	2	Osteosyntes	2	—	—	
Fract. capit. radii	2	Exstirpat. av benfragment	2	—	—	
» diafys »	2	Reposition	2	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Fract. diafys ulnæ	1	Blodig reposition	1	—	—	
» » radii et ulnæ	1	Osteosyntes	1	—	—	
» » » »	4	Reposition	4	—	—	
» » » »	4	Reposition	4	—	—	
compl.	2	Excision + reposition	2	—	—	
Fract. diaf. rad. + lux. ulnæ	1	Reposition	1	—	—	
Pseudarthros. ulnæ	1	Borrning enl. Beck	1	—	—	
Luxat. cubit.	1	Reposition	1	—	—	
» » compl.	1	Excision + reposition	1	—	—	
» » invet.	1	Ledplastik	1	—	—	
Fract. os. metacarp.	2	Reposition	2	—	—	
» » lunat.	1	Exstirpation av lunatum..	1	—	—	
» » navicular.	2	» » naviculare	2	—	—	
Luxatio os. lunat.	1	» » lunatum..	1	—	—	
Fract. colli femor.	19	Reposition + gips	19	—	—	
» » » pertroch.	4	Trådsträck	4	—	—	
» femor.	1	Osteosyntes	1	—	—	
» »	5	Trådsträck	5	—	—	
» »	5	Reposition + trådsträck + gips	5	—	—	
» » m. san.	1	Osteotomi + gips	1	—	—	
» » » »	1	Osteosyntes	1	—	—	
» » compl.	1	Excision + trådsträck	1	—	—	
» » spontan.	1	Trådsträck	—	—	1	797 (camestast.)
» patell.	4	Osteosyntes	3	—	1	
Luxat. cox.	2	Reposition	2	—	—	
Fract. tibiæ in art. gen. ..	1	Osteosyntes + exstirpat. av menisk.	1	—	—	
» » » » » ..	1	Trådsträck	1	—	—	
» diafys tibiæ	1	Osteosyntes	1	—	—	
» » »	1	Reposition enl. Böhler	1	—	—	
» » » et fibulæ	26	» » »	26	—	—	
» » » » » ..	2	Trådsträck	2	—	—	
» » » » » ..	2	Reposition	2	—	—	
» » » » » ..	2	Reposition	2	—	—	
» » » » » ..	2	Reposition	2	—	—	
compl.	3	Excision + trådsträck....	3	—	—	
Fract. diafys tibiæ et fibulæ compl.	5	» + rep. enl. Böhler	5	—	—	
Fract. diaf. tib. et fibulæ m. san.	2	Osteotomi	2	—	—	
Fract. diaf. tib. et fibulæ m. san.	1	Osteosyntes	1	—	—	
Fract. bimall.	2	Rep. + trådsträck + gips	2	—	—	
» »	20	Reposition	20	—	—	
» » compl.	3	Excision + reposition	3	—	—	
» mall. med.	2	Osteosyntes	2	—	—	
» fibulæ	1	Reposition	1	—	—	
» » invet.	1	Resect. capit. fibul.	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frist eller förbättrad	oförbättrad	död	
Fract. calcanei	3	Reposition enl. <i>Böhler</i>	3	—	—	
» » invet.	1	Avmejsling av exostos	1	—	—	
» os. metatars	1	Blodig reposition	1	—	—	
» » » compl.	1	Osteosyntes	1	—	—	
» digit.	1	Trådsträck	1	—	—	
» » compl.	1	Excision + reposition	1	—	—	
Ruptur. lig. lat. gen.	1	Förstärkn. med fascia lata	1	—	—	
Laesio menisc.	13	Exstirpation	13	—	—	
Hämarthros. gen.	21	Punktion	21	—	—	
Ruptura musc. biceps.	2	Fascia lata-plastik	2	—	—	
Corpus alienum man.	1	Extraktion	1	—	—	
Laceratio antibrachii	1	Amputatio antibrachii	1	—	—	
» »	1	Sutur av muskler o. nerver	1	—	—	
Absc. nerv. ulnar.	1	Nervsutur	1	—	—	
Laceratio man. et. dig.	3	Amputatio digit.	3	—	—	
» anticurur.	1	» anticurur.	—	—	1	
» pedis	1	» anticurur.	—	—	1	
» »	1	Amp. os. metatars I—V ..	1	—	—	
» »	1	» dig. ped.	1	—	—	
Susp. tumor capit. humer.	1	Friläggning + provexcision	1	—	—	
Ca dig. man.	2	Amputatio digit.	2	—	—	
Osteit. fibros. femor.	1	Uppmejsling + utskrapning + gips	1	—	—	
Ca anticurur.	1	Amputatio anticurur.	1	—	—	
Fibrosarcoma pedis	1	» »	1	—	—	
Sarcoma halluc.	1	» halluc.	1	—	—	
Chondroma halluc.	1	» »	1	—	—	
Dålig amputationsstump ..	2	Reamputation	2	—	—	
XXVIII.						
Vulnus	28	Sutur	28	—	—	
Abscisio tend.	5	Sensutur	5	—	—	
Sprucket operationssår ..	7	Sekundärsutur	7	—	—	
Corp. alien. p. fract. op. ..	8	Exstirp. av osteosyntesma- terial	8	—	—	
Carbunculus	20	Incision	20	—	—	
Abscessus	76	»	76	—	—	
Phlegmone	20	»	20	—	—	
Abscess. tbc.	6	Punktion	6	—	—	
Lymphadenit. sept. supp. ..	19	Incision	19	—	—	
Tbc. cutis	1	Provexcision	1	—	—	
Defect. cutis	3	Fri hudtransplantation enl. <i>Thiersch</i>	3	—	—	
Unguis incarnat.	3	Op. enl. <i>König</i>	3	—	—	
Ganglion	3	Exstirpation	3	—	—	
Atheroma	5	»	5	—	—	
Verruca	2	»	2	—	—	
Fibroma	3	»	3	—	—	
Lipoma	8	»	8	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Exostosis	3	Bortmejsling	3	—	—	
Cancer cutis	1	Provexcision	1	—	—	
XXIX.						
Imbecillitas	1	Vasectomia bil.	1	—	—	
Lymphogranuloma inguin. .	3	Exstirpation	3	—	—	
Postoperativt svaghetstillst.	30	Blodtransfusion	8	22	—	
Anæmia sekundar.	45	»	30	15	—	
Septichæmia	9	»	1	6	2	1864, 2592.
Combustio (3:dje grad.) ..	1	»	—	—	1	3233.

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning för år 1930 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
II.		
Atheroma palpebræ	1	Exstirpation.
V.		
Läpparr	1	Plastik.
Tumör å underläpp	1	Exstirpation.
Läppcysta	1	»
Osteit. alveol. mandib. p. extr.	1	Extraktion av sekvester.
Periostit. alveol. supp.	115	Incision ev. extraktion.
Caries dent.	92	Tandextraktion.
Sialolithiasis	1	Extraktion av sten.
»	1	Sonder. av duct. parotid.
» (Actinomyces)	1	Extraktion av sten.
Infiltr. i buccan	1	Excision.
Hæmorrhagia p. extr. dent.	10	Tamponad eller sutur.
Epulis	2	Exstirpation, diathermi.
Ranula	2	»
Dermoid. frontal.	1	»
Fibroma capit.	1	»
Tumor lingvæ	2	»
Tumor reg. capit.	2	»
Lipoma reg. frontal.	1	»
Sarcoma reg. capit.	1	» diathermi.
Ulcus rodens faciei	1	Excision.
VI.		
Abscess. colli tbc.	6	Incision eller Punktion.
Lymphoma sept. colli	2	Incision.
» colli tbc.	15	Exstirpation.
» » »	5	Incision. Utskrapning.
» » »	6	Punktion. Jodoformparaffin.
Tumor colli	1	Exstirpation.
IX.		
Mastit. ac. suppur.	12	Incision.
» chron. cyst.	2	Excision.
Abscess. mammae	1	»
Mastit. chron.	2	»
Tumor mammae	6	Exstirpation.
XVIII.		
Abscess. ad anum	16	Incision.
Contractura ani	1	Dilatation forcée.
Tumor hæmorrhoidales	3	Dil. forcée. Exst. m. paq.
Polypus reg. anal.	1	Exstirpation.
Cysta sacral. infect.	5	Incision.

Sjukdom	Antal fall	Operation
XXIII.		
Paraphimosis	1	Dorsalsnitt.
XXV.		
Bartholinitis	4	Incision.
XXVII.		
Pes plano valg.	3	Gips.
Deformerad fot	1	Amputatio digit.
Periostit. vel osteit. vel osteoarthritis.	13	Incision. Utskrapning. Sekvestrotomi.
Arthrit. deform. gen. c. hydrarthros.	1	Punktion.
Synov. traum.	19	Artropunktion. Gips.
» »	3	Spjåla.
Gonitis »	4	Punktion. Gips.
» chron.	2	Gips.
Hydrops gen.	12	Punktion. Skena el. gips.
Bursitis ac. purul.	52	Incision. Exstirp. Punktion.
» traum. præpatell.	3	Punktion.
Hæmarthros. gen.	22	Incision. Punktion.
Hygroma bursa	2	Punktion.
Tendovaginit. digit.	12	Incision. Spjåla.
» tbc. man.	1	Excision.
Ganglion	19	Exstirpation. Punktion.
Hidroadenit. supp.	39	Incision. Paq.
Clavus infect.	45	Exstirpation. Incision.
Unguis incarn. vel infect.	42	Königs op. Evulsio ung. Exstirpation.
Paronychia	50	Evulsio vel trepanatio ung.
Onychogryphosis	2	Evulsio unguis.
Lymphoma tbc. axillæ	1	Punktion.
Varices	492	Chinininjektion.
Varix rupt.	1	Percutan sutur.
Blödande varicer	1	Underbindning. Exstirp.
Thrombophlebit. anticur.	1	Excision.
Laceratio digit.	156	Excision. Sutur. Amputation. Evulsio unguis. Thierschning.
Combustio man.	4	Revision.
Fractura claviculi	10	Reposition. Fixationsförband.
» humeri	8	» »
» colli chir. hum.	2	Reposition. Gips.
» tub. major.	4	Fixation.
» olecrani	3	Reposition.
» radii	29	Reposition. Spjåla.
» » compl.	3	» Sutur. Spjåla.
» »	95	» Gips.
» diafys. radii	9	» »
Epiphyseolysis »	1	» »
Fractura capitul. radii	3	Gips.
» ulnæ	6	Reposition. Gips.
» »	2	» Spjåla.
» diafys. ulnæ	1	Gips.
» antibrachii	3	Reposition. Spjåla.
» »	1	» Gips.
Fissura radii	1	Gips.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Fissura radii	4	Spjåla.
» proc. ulnæ	1	Gips.
Fractura os. navicular.....	2	»
» vel luxatio metacarp.	16	Reposition. Spjåla.
» compl. digit. man.....	26	» Amputation. Evulsio unguis.
» » » »	1	Blodig rep. + fixation.
» digit. man.	35	Fixation.
Luxatio humeri	60	Reposition.
» art. humeri scap.	2	»
» brachii	1	»
» cubiti	12	»
» ulnæ	1	»
» digit. manus	9	»
Distorsio humeri	2	Fixation.
» art. humero-scap.	1	»
» cubiti	1	Gips.
» radii	2	Spjåla.
» manus.....	25	»
» digit. manus	3	»
» talocrural.	4	Gips.
» pedis	26	Fixation.
Fractura patellæ.....	2	Gips.
» tibiæ.....	5	»
Fissura »	1	»
Fractura fibulæ	17	Spjåla. Gips.
» capitul. fibulæ.....	2	Gips.
Fissura » »	1	»
Fractura anticur.	5	»
» Potti.....	1	Reposition. Gips.
» calcanei talocrural.	3	Gips.
» malleolar.....	23	»
» vel luxatio metatars.	16	Reposition. Gips.
Distorsio gen.	15	Skena.
» »	10	Punktion. Skena.
Luxatio menisc. med. gen.....	2	Gips.
Læsiø » » »	5	»
Meniskskada	2	»
Contusio brachii	1	Spjåla.
» olecrani	3	Punktion.
» cubiti	2	Gips.
» manus	8	Spjåla.
» digit. manus	9	Incision. Spjåla. Evulsio ung. Amputatio digit.
» gen.	5	Spjåla.
« »	3	Gips.
» »	4	Punktion.
» pedis	3	Gips.
» hallucis	2	»
Paresis nerv. peroneus.....	1	»
» » radial.	1	»
Tenoschisis.....	31	Tenorafi.
Hæmatoma subung.	35	Evulsio vel trepanat. ung.
» subcut.	16	Tömning.
Corp. liber. cubit.	1	Exstirpation.
Exostosis.....	8	Excision. Avmejsling.
Tumor cruris	1	Exstirpation.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Tumor antibrachii	1	Exstirpation.
» digit.	3	»
Osteosarcoma digit.	1	Exarticulatio.
Sarcoma digit.	1	Exstirpation.
XXVIII.		
Abscess., lymphadenit, lymphangit, panarit, furunculus, carbunculus, vulnera etc.	1012	Incision m. m.
Vulnera	1170	Sutur.
Corpus alienum	163	Extraktion. Incision.
Atheroma cutis	92	Exstirpation.
» » infect.	59	Incision. Exstirpation.
Verrucæ	28	Exstirpation. Diathermi.
Fibroma	9	»
Lipoma	7	»
Fibrolipoma	1	»
Angioma	5	»
Granuloma	3	»
Nævus	7	»
Epitelcysta	2	»
Tumor utan P. A. D.	7	»
Fibrosarcoma	1	»

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *kirurgiska* avdelning för år 1930 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Sår utan komplikationer (<i>Vulnus</i>)	58	13	71	—	4	67
Kontusion (<i>Contusio</i>)	58	11	69	1	3	65
Inträngd främmande kropp	2	—	2	—	—	2
Varbildning i följd av inträngd främmande kropp eller av skada å huden eller subkutana bindväven (<i>Sepsis</i>)	51	16	67	3	18	46
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>).....	50	14	64	—	7	57
Utgjutning i led (<i>Synovitis traumatica, Hæmarthrosis</i>).....	19	3	22	—	1	21
Öppnande av någon av de större lederna (<i>Vulnus perforans</i>)	2	1	3	—	—	3
Benbrott, enkelt (<i>Fractura simplex</i>).....	232	117	349	4	156	189
» komplicerat (<i>Fractura complicata</i>)	15	5	20	—	15	5
Avskärning av muskel, sena, nerv	10	1	11	—	5	6
Skada å större kärl	1	—	1	1	—	—
Krossning, avhuggning, avslitning (<i>Amputatio traumatica, Laceratio</i>), 1—2 fingrar.....	2	—	2	—	1	1
D:o d:o 3—5 » hand	6	1	7	—	5	2
D:o d:o Tår eller fot	2	—	2	—	1	1
D:o d:o Ben	3	—	3	1	—	2
D:o d:o Andra kroppsdelar	2	2	4	—	1	3
Förbränning (<i>Combustio</i>) Fingrar, hand	6	1	7	—	2	5
» » Ansikte	5	—	5	—	3	2
» » Andra kroppsdelar	10	8	18	2	1	15
Skada å lever, mjälte, njure, urinblåsa	4	—	4	1	1	2
Öppnande av lung- el. hjärtsäck (<i>Vulnus perforans</i>)	5	—	5	2	—	3
Skada å struphuvudet eller luftstrupen	1	—	1	1	—	—
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	80	20	100	1	24	75
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	10	3	13	6	5	2
Direkt skada å hjärna eller ryggmärg	8	—	8	8	—	—
Skottskada	1	—	1	1	—	—
Förgiftning med lysol, karbolsyra, kreolin	1	—	1	—	—	1
Ormbett	—	2	2	—	—	2
Elektrisk ström	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp I	645	218	863	32	253	578

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall i yrkesarbete.						
Vid hushållsgöromål	—	20	20	—	6	14
» hanterandet av yxa	5	—	5	—	1	4
» » » lie	1	—	1	—	1	—
Vid arbetsmaskiner inom jordbruk:						
tröskverk	2	—	2	—	—	2
hackelsemaskin	1	—	1	—	1	—
andra maskiner	6	—	6	—	2	4
Vid arbetsmaskiner inom industri:						
jord-, sten- och glasindustri	5	—	5	—	2	3
trävaruindustri: cirkelsåg	4	—	4	1	—	3
ångmaskiner och transmissioner	3	—	3	—	2	1
andra maskinella anordningar	7	—	7	—	2	5
metall- och maskinindustri:						
ångmaskiner och transmissioner	2	—	2	—	—	2
elektriska motorer och ledningar	2	—	2	—	—	2
andra maskinella anordningar	10	—	10	—	3	7
varv- och skeppsbyggeri:						
ångmaskiner och transmissioner	4	—	4	—	2	2
hissar, lyftkranar etc.	28	—	28	—	10	18
textil- och beklädnadsindustri	4	4	8	—	2	6
närings- och njutningsämnesindustri	7	2	9	—	2	7
trämasse- och pappersindustri	3	1	4	—	—	4
Vid grafisk industri	1	—	1	—	—	1
» kemisk-teknisk- och belysningsindustri	6	—	6	1	2	3
» andra industrier	9	1	10	—	4	6
Genom slag, stöt eller bett av djur	5	1	6	—	3	3
» beröring med hett vatten, ånga	8	6	14	—	—	14
» » med smält eller het metall, glas m. m.	6	—	6	—	4	2
» » » syror eller alkalier	2	—	2	—	1	1
» sprängskott	7	—	7	1	5	1
Vid hanterandet av dynamit och andra explosiva ämnen	6	1	7	1	2	4
Genom fall från stege, avsats, ställning; genom halkning, nedstörtande föremål, ras:						
vid jordbruksarbete	5	—	5	—	2	3
» byggnadsarbete	31	—	31	2	12	17
inom trävaruindustri	8	—	8	—	1	7
» andra industrier	26	—	26	1	8	17
Genom inträngande föremål, såsom träflisor, spikar, glasskärvor	26	4	30	1	7	22
På- eller överkörning, <i>under arbete</i> (jfr under B):						
av järnvägsvagn	6	—	6	—	3	3
» motorfordon	21	5	26	1	8	17
» annat fordon	8	2	10	—	1	9
Vid körning:						
av motorfordon	11	—	11	1	3	7
» annat fordon	7	—	7	—	1	6
Vid lossning och lastning av gods o. d.	44	—	44	—	8	36
» militärtjänst, tjänst vid poliskår, brandkår	10	—	10	—	2	8
» sjöfart	14	—	14	2	4	8
Övriga skador	15	1	16	1	1	14
Transport	376	48	424	13	118	293

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
Transport	376	48	424	13	118	293
B. Olycksfall utom yrkesarbete.						
Under resa på järnväg	1	1	2	—	1	1
» » med spårvagn	2	9	11	—	2	9
» » » fartyg, motorbåt	4	—	4	—	—	4
» » » motorfordon	28	9	37	3	10	24
» » » annat fordon	19	7	26	1	7	18
Genom på- eller överkörning av järnvägsvagn ...	2	1	3	—	1	2
» » » » spårvagn	5	1	6	—	2	4
» » » » motorfordon	48	18	66	5	25	36
» » » » annat fordon ...	9	8	17	—	6	11
Vid sport och gymnastik:						
gymnastik	7	3	10	—	1	9
fiske	4	1	5	—	1	4
åkning med motorfordon, velociped	4	1	5	—	3	2
ridning	—	2	2	—	—	2
skridskoåkning o. d.	2	3	5	—	2	3
skidåkning	1	3	4	—	—	4
lek	14	—	14	—	2	12
Vid slagsmål och överfall	16	2	18	—	3	15
Under rusets inflytande	22	1	23	—	4	19
I följd av sjukdom (epilepsi, svimning m. m.)	11	4	15	—	5	10
Fall, halkning	55	90	145	5	57	83
Nedstörtande föremål, ras	5	1	6	1	—	5
Inträngande skarpa föremål, hanterande av skarpa föremål	3	5	8	1	2	5
C. Självmordsförsök.						
Med skärande vapen	4	—	4	2	—	2
» skjutvapen	1	—	1	1	—	—
» nedstörtande från höjd	1	—	1	—	1	—
Druckit karbolsyra	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp II	645	218	863	32	253	578

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *medicinska* avdelning för år 1930 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Sår utan komplikationer (<i>Vulnus</i>)	1	—	1	—	—	1
Kontusion (<i>Contusio</i>)	3	—	3	—	—	3
Varbildning i följd av inträngd främmande kropp eller av skada å huden eller subkutana bindväven (<i>Sepsis</i>)	1	1	2	1	—	1
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	3	—	3	—	—	3
Benbrott, enkelt (<i>Fractura simplex</i>)	4	—	4	—	—	4
Drunkning	2	1	3	—	—	3
Skada å nerv.	3	—	3	—	—	3
Förgiftning med alkohol	13	3	16	—	—	16
» » metylalkohol	2	—	2	—	—	—
» » morfin, opium	—	3	3	—	—	3
» » antipyrin, veronal, trional, chloral, luminal	3	7	10	2	—	8
» » kolos, rökgaser	—	2	2	—	—	2
» » lysgas	3	5	8	—	—	8
» » andra syror eller alkalier	3	—	3	—	—	3
Andra förgiftningar	5	5	10	1	—	9
Hängning	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp I	47	27	74	4	2	68
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall i yrkesarbete.						
Vid varv och skeppsbyggeri: hissar, lyftkranar etc.	2	—	2	—	—	2
Vid närings- och njutningsämnesindustri	—	2	2	—	—	2
Vid andra industrier	2	—	2	1	—	1
Genom förgiftning med lysgas	2	—	2	—	—	2
Vid lossning och lastning av gods o. d.	2	—	2	—	—	2
Vid sjöfart	2	—	2	—	—	2
Övriga skador	1	—	1	—	—	1
B. Olycksfall utom yrkesarbete.						
Under resa med motorfordon	1	—	1	—	—	1
» » annat fordon	1	—	1	—	—	1
Under rusets inflytande	16	3	19	—	2	17
I följd av sjukdom (epilepsi, svimning m. m.) ...	3	—	3	—	—	3
Fall, halkning	1	—	1	—	—	1
Inträngande skarpa föremål, hanterande av skarpa föremål	—	1	1	—	—	1
Transport	33	6	39	1	2	36

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
Transport	33	6	39	1	2	36
Vid gång	1	—	1	—	—	1
Av misstag öppen gaskran	1	1	2	—	—	2
Tagit för mycket gift av misstag	8	4	12	—	—	12
Eldsvåda	1	—	1	—	—	1
Klämd	1	—	1	—	—	1
<i>C. Självordsförsök.</i>						
Med skärande vapen	1	—	1	—	—	1
» hängning, kvävning	1	—	1	—	—	1
» dränkning	—	1	1	—	—	1
» förgiftning med lysgas	—	4	4	—	—	4
» » » opium	—	2	2	—	—	2
» » » veronal, luminal	—	6	6	2	—	4
» » » bensin	—	1	1	—	—	1
» » » kaliumklorat	—	1	1	1	—	—
» » » obekant gift	—	1	1	—	—	1
Summa för grupp II	47	27	74	4	2	68

Årsberättelse för år 1930 från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomar.

Under året vårdades å avdelningen 1,275 inskrivna patienter. Å dessa ha utförts 1,712 operationer. Därvid ha conchotomier och tonsillektomier, vilka ofta utförts dubbelsidigt i samma séance, upptagits som ett nummer för varje patient. Ett flertal mindre ingrepp, såsom lumbalpunktioner, incisioner av halsbölder och furunklar, paracenteser och käkhålepunktioner samt tandextraktioner ha ej antecknats.

Av inskrivna patienter ha 15 avlidit. Antalet registrerade polikliniska besök å avdelningen uppgick till 21,508. Av dessa äro 4,208 första besök och 17,300 återbesök. Å ej intagna patienter ha utförts 1,350 registrerade operativa ingrepp.

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomar för år 1930 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom	Intagna		Döda		Anm.
	män	kv.	män	kv.	
I.					
Fistula p. op. pro cheilognatopalatoschisis	1	—	—	—	
Deformatio auriculæ	1	—	—	—	
Cystis mediana colli	1	—	—	—	
II.					
Presbyacusis	—	1	—	—	
III.					
Graviditas	—	2	—	—	
IV.					
Septichæmia	1	—	—	—	763 avförd död i otit. meningit.
Carbunculus reg. labii sup.	1	—	—	—	
Abscessus reg. buccalis	1	—	—	—	
Furunculus reg. colli.	1	—	—	—	
Lymfadenitis purul. colli.	1	4	—	—	
Abscessus reg. colli.	3	—	—	—	
Paronychia	—	1	—	—	
Erysipelas	8	6	—	—	
Herpes zoster	—	1	—	—	
» » oticus	—	1	—	—	
Influenza	—	1	—	—	
Tuberculosis (samtliga fall).....	9	12	—	—	
» pulmonum	8	9	—	—	
» laryngis	3	1	1	—	862.
» » c. stenose	1	1	—	—	
» cavi nasi.....	—	1	—	—	
» epipharyngis	—	1	—	—	

Sjukdom	Intagna		Döda		A n m.
	män	kv.	män	kv.	
Tuberculosis lymphoglandularum	—	1	—	—	
» otit. med.	1	—	—	—	
Syphilis acquisita	2	—	—	—	
» tertiaria	2	—	—	—	
Gonorrhoe	1	—	—	—	
Febris incertæ causæ	1	—	—	—	
V.					
Anæmia sek.	—	1	—	—	1123 avförd död i hæmorrhagi p. op.
VI.					
Diabetes mellitus	2	2	—	—	1263 avförd död i otit. meningit.
» ex alimentatione	1	—	—	—	
VIII.					
Sequelæ post. hæmorrh. cerebri	1	—	—	—	
Sclerosis cerebrospinalis disseminata	—	1	—	—	
Neuralgia n. trigemini	—	1	—	—	
Neuritis n. optici	—	1	—	—	
» retrobulbaris	1	—	—	—	
» n. acustici	5	1	—	—	
Paresis n. facialis	3	—	—	—	
» veli palatini	1	—	—	—	
» n. recurrentis	2	3	—	—	
Epilepsia	1	—	—	—	
Hysteria	—	2	—	—	
Neurosis	6	10	—	—	
Psychoneurosis	2	3	—	—	
Cephalalgia	1	—	—	—	
Vertigo	1	—	—	—	
IX.					
Imbecillitas	1	—	—	—	
Psychosis	1	—	—	—	
X.					
Vitium organicum cordis	5	8	—	—	
Hypertonia	—	2	—	—	
XI.					
Rhinitis acuta	1	1	—	—	
» vasomotorica	—	3	—	—	
» chronica simplex	1	1	—	—	
» » atrophica	2	8	—	—	
» » hypertrophica	29	6	—	—	
Hypertrophia conchæ	6	7	—	—	
Sinuitis maxillaris acuta	20	26	—	—	
» » chronica	22	31	—	—	
Osteit. oss. maxill. c. oedema orbitæ	1	—	—	—	
Sinuitis frontalis acuta	6	5	—	—	
» » c. oedema orbitæ	—	1	—	—	
» » chronica	3	6	—	—	
» » c. osteit	—	1	—	—	
» » c. abscessu subperiost.	1	1	—	—	

Sjukdom	Intagna		Döda		A n m.
	män	kv.	män	kv.	
Sinuitis frontalis chron. c. osteit et c. abscessu extradural.	—	1	—	—	
Abscessus in cicatrice p. op. Killian	—	1	—	—	
Ethmoiditis acuta	6	7	—	—	
» » c. complicat. orbitæ	—	1	—	—	
» » chronica	23	25	—	—	
Sinuitis sphenoidalis chronica	3	7	—	—	
Pansinuitis acuta	9	10	—	—	
» » c. complicat. orbitæ et c. meningit. ac. purul.	—	1	—	1	141.
» » c. fistula	1	—	—	—	
» » chronica	72	55	—	—	
» » c. fistula sin. maxill.	1	—	—	—	
» » c. meningit. ac. purul.	1	—	—	—	
Sadelnåsa	1	—	—	—	
Furunculus vestibuli nasi	2	1	—	—	
Eczema introitus nasi	1	—	—	—	
Abscessus septi nasi	2	—	—	—	
Perforatio » »	1	—	—	—	
Deviatio vel. luxatio septi nasi	212	129	—	—	667 avförd död i angina sept. 583 avförd död i bronch. pn. 1123.
Epistaxis	14	8	—	1	
Hæmorrhagia post op. pro pansinuit. chron. ...	1	1	—	1	
» » ethmoidect.	1	—	—	—	
Synechia intranasalis	2	—	—	—	
Laryngitis acuta	7	5	—	—	
» » c. abscess. epiglott.	1	1	—	—	
Oedema laryngis	15	3	—	—	
Perichondritis cartilag. laryng.	—	1	—	—	
Laryngit. chron.	1	—	—	—	
» » c. noduli	1	—	—	—	
» » c. pares. n. intern.	1	—	—	—	
Stenosis laryngit. c. chealis	2	—	—	—	
Bronchitis acuta	4	7	—	—	
» » chronica	2	—	—	—	
Bronchiectasiæ	2	2	—	—	
Asthma bronchiale	1	5	—	—	
Bronchopneumonia acuta	3	3	—	—	420 avf. död i peritons. 583 avf. död i epistaxis. 763 avf. död i otit. mening.
Pneumonia ac. croup.	2	1	—	—	
Pleuropneumonia	—	1	—	—	
XII.					
Cystis radices dentis	4	2	—	—	
Granuloma radices dentis	2	3	—	—	
Cystis ossis maxill. infect.	1	—	—	—	
Caries dent.	16	21	—	—	
Abscessus baseos linguae	1	—	—	—	
Tonsillitis acuta	14	15	—	—	
Angina septica	1	—	1	—	667.

Sjukdom	Intagna		Döda		Anm.
	män	kv.	män	kv.	
Tonsillit. ac. c. lymfadenit. colli et c. oedem. glottidis	—	1	—	—	
Peritonsillit. ac.	13	13	1	—	420 död i bronch. pn. 283.
Angina agranulocytotica	1	—	1	—	
Tonsillit. chron.	141	210	—	—	
Hypertrophia tonsillarum	5	—	—	—	
Pharyngomycosis	—	1	—	—	
Hæmorrhagia post tonsillect.	2	1	—	—	
» » incis. peritonsillit.	1	1	—	—	
Pharyngitis acuta	3	1	—	—	
» chronica	3	—	—	—	
Vegetat. adenoid.	53	69	—	—	
Hæmorrhagia post abrasionem	—	2	—	—	
Febris » »	—	1	—	—	
Abscessus retropharyngis	1	1	—	—	
» hypopharyngis	—	1	—	—	
Stenosis oesophagi	—	1	—	—	
Oesophagospasm	—	1	—	—	
Gastroenteritis ac.	—	1	—	—	
XIII.					
Nephritis acuta	6	1	—	—	
» chronica	3	1	—	—	
Albuminuria	—	2	—	—	
Hæmaturia	1	—	—	—	
Uræmia	1	—	—	—	1263 avf. död i otit. mening.
XV.					
Polyarthrit. acuta rheumatica	7	9	—	—	
» chronica »	1	6	—	—	
Coxitis septica	1	—	—	—	763 avf. död i otit. mening.
XVI.					
Impetigo faciei	—	1	—	—	
Dermatitis ac.	—	1	—	—	
XVII.					
Otitis externa diffusa	4	4	—	—	
» » circumscript	1	—	—	—	
Perichondritis auricul.	1	—	—	—	
Eczema meati auditorii externi	—	2	—	—	
Cerumen obt.	1	—	—	—	
Salpingo-tympanitis acuta	11	4	—	—	
» » chronica	6	—	—	—	
Residuæ membr. tymp.	—	2	—	—	
Cicatrix retroauricularis	—	1	—	—	
Otitis med. ac. perf.	33	56	—	—	
» » » » c. mastoidit.	6	24	—	—	
» » » » c. » op. sanata...	1	—	—	—	
» » » » c. » et c. laby- rinth. serosa	2	2	—	—	

Sjukdom	Intagna		Döda		Anm.
	män	kv.	män	kv.	
Otitis med. ac. perf. c. mastoid. et c. labyrinthit. purul.	—	1	—	—	
» » » » » » et c. labyrinthit. purul.	1	3	1	2	557, 604, 415
» » » » » » et c. epiphlebitis et c. phlebit. pur.	2	—	—	—	tbc-meningit.
» » » » » » sin. sigm.	—	2	—	—	
» » » » » » et c. trombophlebit. sin. sigm. et c. meningit. ac. supp.	1	—	1	—	763 död i sepsis.
» » » » » » et c. meningit. ac. purul.	1	2	—	—	
» » » » » » et c. pares. n. facial.	—	2	—	—	
» » » » » » op. recid. c. abscess. retroauriculare	1	1	—	—	
Otitis med. chron. pur.	34	16	—	—	
» » » » c. osteit. s. polyp.	9	14	—	—	
» » » » c. labyrinthit. ac. serosa	—	1	—	—	
» » » » c. meningit. ac. purul.	1	—	1	—	1263 död i nephrit + diab.
» » » » op.	5	5	—	—	
» » » » cholesteatomatosa	5	11	—	—	
» » » » cholest. c. fistul. labyrinth.	1	—	—	—	
» » » » c. labyrinthit. ac.	—	1	—	—	
» » » » c. fistula labyrinth. et c. labyrinthit. ac. pur.	—	1	—	—	
» » » » cholest. c. labyrinthit. et c. meningit. ac.	1	—	—	—	
» » » » cholest. c. meningit. ac. pur.	1	—	—	—	
» » » » cholest. c. epiphlebit. sin. sigm. et c. pachymeningit. ext. ac.	—	1	—	—	
» » » » cholest. c. trombophlebit. sin. sigm.	1	—	—	—	
Otosclerosis	1	6	—	—	
Syndroma Menièri	2	—	—	—	
XVIII.					
Dacryostenosis c. dacryocystitis chronica	1	3	—	—	
Conjunctivitis phlyctænul.	1	1	—	—	
» ac. cat.	—	1	—	—	
Blepharoconjunctivitis chron.	1	—	—	—	
XIX.					
Tumor cerebri	2	—	—	—	
» acusticus	—	1	—	—	
» tonsillæ	1	—	—	—	
» epipharyngis	3	—	—	—	
» oesophagi	2	—	—	—	
Suspicio tumor oesophagi	—	1	—	—	
Tumor laryngis	1	—	—	—	

Sjukdom	Intagna		Döda		Anm.
	män	kv.	män	kv.	
Atheroma	1	1	—	—	
Fibroma in cicatrice post. op. mastoid.	1	—	—	—	
Hæmangioma conchæ auris	1	—	—	—	
Myxochondroma reg. parotid.	—	1	—	—	
Sarcoma cavi nasi	—	1	—	—	
Papilloma septi nasi	1	—	—	—	
Sarcoma reg. ethmoidal. c. meningit. ac. pur....	1	—	1	—	102.
Blandsvulst reg. palati moll.	—	1	—	—	
Sarcoma epipharyngis	1	—	—	—	
Adenoma plicæ ventricularis	1	—	—	—	
Fibroma plicæ vocalis	2	2	—	—	
Papilloma laryngis	3	1	—	—	
Blandsvulst reg. tracheæ	1	—	—	—	
Cancer (samtliga fall)	11	6	—	—	
» auris recid.	2	—	1	—	508.
» reg. buccal. op. recid.	1	—	—	—	
» gingivæ et palati duri	1	—	—	—	
» sin. maxill. recid. in palati duri c. me- tast. lgl. colli	—	1	—	—	
» maxillæ	1	2	—	—	
» septi nasi	1	—	—	—	
» tonsillæ	1	1	—	—	
» hypopharyngis	2	—	—	—	
» oesophagi	1	1	—	—	
» plicæ vocalis	1	—	—	—	
» laryngis op. recid. c. tracheostomia	1	—	—	—	
» tracheæ	—	1	—	—	
» cervicis uteri	—	1	—	—	

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomar för år 1930 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
<i>Öronsjukdomar med komplikationer.</i>						
Otit. med. ac. c. mastoidit.	33	Uppmejsling	33	—	—	
» » » » » » et c. epiphlebit. sive abscess. epidural.	2	Uppmejsling + friläggning av sinus resp. dura	2	—	—	
D:o d:o	1	D:o + punktion av sinus..	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. et c. thrombophlebit. sin. sigm. et bulb. ven. jugul.	1	Uppmejsling + sinusoper. + underbindning av vena jugul. interna. Bulbusoper. enl. <i>Grunert</i>	—	—	1	763. (Sepsis).
Otit. med. ac. c. meningit. ac. purul.	3	Uppmejsling + friläggning av sinus och dura + punktion av sinus (i ett fall)	3	—	—	
Otit. med. ac. c. labyrinthit. purul.	1	Totaluppmejsling + labyrinthresektion enl. <i>Ruttin</i>	1	—	—	
Otit. med. ac. c. labyrinthit. et meningit. purul.	1	Uppmejsling + friläggning + punktion av sinus	—	—	1	415.
		Totaluppmejsling + labyrinthresektion enl. <i>Hinsberg</i>	—	—	—	
D:o d:o	1	Totaluppmejsling + labyrinthresektion enl. <i>Hinsberg</i>	—	—	1	557 (meningit. tubercul.)
D:o d:o	1	Totaluppmejsling + labyrinthresektion enl. <i>Ruttin</i> + drän. av subduralrummet genom snäckan	—	—	1	604 (meningit. tubercul.)
D:o d:o	1	Labyrinthresektion enl. <i>Ruttin</i>	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. oper. recidiv.	2	Incision	2	—	—	
D:o d:o	5	Uppmejsling (revision) ..	5	—	—	
Sår efter operation för akut mastoidit.	11	Sekundärsutur	11	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Otit. med. chron. c. osteit. sive polyp.	29	Totaluppmejsling	29	—	—	
Otit. med. chron. c. polyp. » » » » cholesteatom.	12	Provuppmejsl. + evulsio..	1	—	—	
Otit. med. chron. c. cholesteatom. et c. epiphlebit. et pachymeningit. ext.	1	Totaluppmejsling	12	—	—	
Otit. med. chron. c. cholesteatom. et thrombophlebit. sin. sigmoid.	1	» + friläggning av sinus och dura	1	—	—	
Otit. med. chron. c. meningit. ac. pur.	1	Totaluppmejsl. + sinusoperation	1	—	—	
Otit. med. chron. c. cholesteatom. et meningit. ac. purul.	1	Totaluppmejsling	—	—	1	1263.
Otit. med. chron. c. cholesteatom. et labyrinthit. ac. serosa	1	» med friläggning av dura och sinus och punktion av sinus	—	1	—	
Otit. med. chron. c. cholesteatom. et fistula labyrinthi et labyrinthit. ac. seros.	2	Totaluppmejsling	1	—	—	
Otit. med. chron. c. osteit. et labyrinthit. ac. purul.	1	»	2	—	—	
Otit. med. chron. oper. ..	2	» + labyrinthresektion enl. Ruttin ..	1	—	—	
Otit. med. chron. oper. san. c. fistula retroauricul. . .	1	Revision	2	—	—	
Sår efter oper. för kron. otit.	5	Excision, sutur	1	—	—	
Stenos. meat. aud. ext. posttraumat.	1	Sekundärsutur	5	—	—	
Deform. auricul.	1	Konserv. totaluppmejsl. med hörselgångsplastik	1	—	—	
Perichondrit. auricul.	1	Plastik	1	—	—	
Hämangioma auris	1	Incision	1	—	—	
» » »	1	Elektrokoagulation	1	—	—	
Cancer auris ext. et med. » » »	1	Sekundärsutur	1	—	—	
» » » c. hæmmorrhag. gravis	1	Elektrokoagulation	—	—	1	
		» + underbindn. av art. carot. ext. commun.	—	—	1	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Tumor retroauricular.	1	Exstirpation	1	—	—	
Cicatrix retroauricul.	1	Excision	—	—	—	
<i>Sjukdomar i näsan och dess bihålor.</i>						
Fractura nasi	3	Reposition	3	—	—	
» » + corp. alien.						
reg. infraorbital.	1	» extraktion	1	—	—	
Fractura complic. nasi ..	1	» sutur	1	—	—	
Sadelnäsa	2	Plastik med revbensbrosk..	2	—	—	
Deviatio, crista, spina, luxatio septi nasi	289	Submucös septumresektion.	288	—	1	667 (influenta pneumoni)-
Synnechia intranasal.	2	Lysis	2	—	—	
Rhinit. chron. hyperplast.	59	Conchotomia inf.	59	—	—	
» » »	9	» med.	9	—	—	
Abscess. septi nasi	1	Incision	1	—	—	
Sinuit. front. ac.	1	Vidgning av duct. nasofrontal.	1	—	—	
Sinuit. front. ac. c. osteit. et abscess. subperiostal.	1	Radikalop. enl. <i>Riedel</i>	1	—	—	
Sinuit. front. ac. c. osteit. et abscess. epidural.	1	» » »	1	—	—	
Sinuit. front. chron.	1	» » <i>Killian</i> ...	1	—	—	
» » »	2	» » <i>Taptas-Kuhnt</i>	2	—	—	
» » »	1	Radikalop. enl. <i>Riedel</i>	1	—	—	
» » » c. abscess. supperiostal.	2	» » »	2	—	—	
Sinuit. front. chron. c. osteit.	2	» » <i>Killian</i> ...	2	—	—	
Ethmoidit. ac. c. complic. orbit.	1	Ethmoidektomi	1	—	—	
Ethmoidit. chron. pur. vel polyp.	205	»	205	—	—	
Ethmoidit. chron. polyp. ..	1	Evulsio polypi	1	—	—	
Sinuit. sphenoid. ac.	1	Sphenotomi	1	—	—	
» » chron. ..	171	»	171	—	—	
» maxill. ac.	10	Endonasaltrepanation ...	10	—	—	
» » chron.	180	Oper. enl. <i>Caldwell-Luc</i> ..	180	—	—	
Pansinuit. ac. c. complic. orbitæ et meningit. ac. purul.	1	Submucös septumresekt. + ethmoidektomi + sphenotomi + endonasaltrep. av käkhålan	—	—	1	141.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Pansinuit. chron. bil. exacerb. c. meningit. ac. pur.	1	Submucös septumres. + dubbelsidig ethmoidekt. o. sphenotomi + op. enl. <i>Caldwell-Luc</i> av v. och endonasaltrep. av h. käkhåla + totaluppmejsling av båda pannhål. enl. <i>Killian</i>	1	—	—	
Susp. ethmoidit.	3	Provöppn. av silbensceller	3	—	—	
» sinuit. sphenoid. ...	3	» av kilbenshåla .	3	—	—	
Suspicio sinuit. maxill. ..	28	» från fossa canina	28	—	—	
Neurit. retrobulbar.	1	» av silbensceller	1	—	—	
Tuberculosis cavi nasi	1	Excision	1	—	—	
Cancer ossis maxill.	1	Provexcision med diatermi	1	—	—	
» » »	3	Elektrokoagulation	3	—	—	
» cutis orific. nasi ..	1	Provexcision	—	1	—	
Suspicio tumor. sin. front.	1	Submucös septumresekt. + provöppn. av pannhåla och silbensceller	1	—	—	
Papilloma septi nasi	1	Submucös septumresekt. + extirpation	1	—	—	
Tumor cavi nasi	1	Provexcision	1	—	—	
Cystis ossis maxill.	1	Extirpation	1	—	—	
» » » c. sinuit. maxill. chron. secund. ..	2	Exstirp. + op. enl. <i>Denker</i>	2	—	—	
D:o d:o	1	» + » » <i>Caldwell-Luc</i>	1	—	—	
Hæmorrhag. gravis p. op. a. m. <i>Caldwell-Luc</i>	1	Blodtransfusion	—	—	1	1123.
<i>Sjukdomar i munhålan, svalget och matstrupen.</i>						
Granuloma radicis dentis..	1	Extirpation	1	—	—	
Cystis dental.	2	»	2	—	—	
Cheilo-gnatho-palatoschis. oper. c. fistula	1	Excision, sutur	1	—	—	
Tonsillit. chron.	332	Tonsillektomi	332	—	—	
Peritonsillit. ac.	1	»	—	—	1	420. Bronchiectasiæ + bronchopneumoniæ.
Veget. adenoid.	109	Abrasio	109	—	—	
Abscess. retropharyngeal. .	1	Incision	1	—	—	
Tumor epipharyngis	2	Provexcision	2	—	—	
Cancer reg. buccal.	1	»	1	—	—	
» tonsillæ	1	Elektrokoagulation	1	—	—	
» »	1	Provexcision	—	1	—	Till Radiumhemmet.
» hypopharyngis	1	»	—	1	—	
Corp. alien. oesophagi c. perfor.	1	Oesofagoskopi + extraktion	—	—	1	394 (mediostenit).

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkingar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Corp. alien. oesophagi c. perfor.	5	Oesofagoskopi + provexcision	—	5	—	
Cancer oesophagi	1	Oesofagoskopi + radiuminläggning	1	—	—	
För diagnos	4	Oesofagoskopi	4	—	—	
<i>Sjukdomar i larynx, trachea och broncher.</i>						
Tuberculosis laryngis	2	Tracheotomi, hög	—	1	1	862.
» »	1	Galvanokaustiska djupstick i dir. laryngoskopi enl. Haslinger	1	—	—	
Tumor laryngis	3	Provexcision	3	—	—	
Adenoma plicæ ventric. ..	1	»	1	—	—	
» » » ..	1	Excision	1	—	—	
» » » ..	1	Galvanokaustik i indir. laryngoskopi	1	—	—	
Fibroma plic. vocal.	4	Exstirpation	4	—	—	
Papilloma plic. vocal.	1	Excision i indir. el. dir. laryngoskopi	1	—	—	
» » »	1	Elektrokoagulation i dir. laryngoskopi enl. Haslinger	1	—	—	
Cancer plic. vocal.	1	Provexcision	1	—	—	
» » »	1	Tracheotomi + thyreotomi + subperichondral excision av stämband och fickband	1	—	—	
» laryng. op. recid. ...	1	Elektrokoagulation	—	1	—	
» tracheæ	1	Tracheotomi, låg	—	—	—	
» »	1	Provexcision i indir. tracheoskopi	—	—	—	
» »	1	Tracheo-cricostomi + elektrokoagulation	1	—	—	
Tumor tracheæ	1	Dir. tracheoskopi + provexcision	1	—	—	
För diagnos	1	Dir. laryngoskopi enl. Haslinger	1	—	—	
<i>Andra sjukdomar.</i>						
Dacryostenosis vel dacryocystit. chron.	4	Dacryocystorhinostomi enl. West	4	—	—	
Carcinoma lgl. colli	1	Exstirpation	1	—	—	
Lymphadenit. pur. colli ..	1	Incision	1	—	—	
Abscess. reg. colli	2	»	2	—	—	
Myxo-chondroma gland. parot.	1	Exstirpation	1	—	—	
Atheroma capillitii	2	»	2	—	—	
» reg. lumbal.	1	»	1	—	—	

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för *öron-, näs- och hals-sjukdomar* för år 1930 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
<i>Sjukdomar i öronen.</i>		
Atheroma auricul.....	3	Exstirpation.
Abscessus reg. auricul.....	2	Incision.
Corpus alien. meat. auditor. extern.....	1	Extraktion.
Otitis externa circumscripta	21	Incision.
Otitis media acuta	266	Paracentes.
Otitis media chron. c. polyp.....	5	Evulsio polypi.
<i>Sjukdomar i näsan och dess bihålor.</i>		
Cystis dorsi nasi	1	Exstirpation.
Papilloma dorsi nasi	1	»
Hæmangioma reg. nasi	1	»
Furunculus vestibuli nasi.....	2	Incision.
Corpus alien. cavi nasi	2	Extraktion.
Polypi cavi nasi.....	5	Evulsio polypi.
Hypertrofia conchæ	11	Conchotomi.
Deviatio septi nasi	2	Resectio submuc. septi.
Papilloma septi nasi.....	1	Provexcision.
Sinuit. maxill. ac. supp.....	3	Endonasaltrepanation.
Osteitis ossis maxill.	2	Excision av fistel.
<i>Sjukdomar i munhålan, svalget samt matstrupen.</i>		
Caries dent.	27	Extraktioner.
Periostit. alveolaris	4	Incision.
Staloadenitis gl. submaxill.....	1	»
Phlegmone reg. »	1	»
Abscessus reg. buccal.....	1	»
» lingua	1	»
Corp. alien. baseos linguae.....	2	Extraktion.
Tumor linguae	2	Excision.
Corpus alienum tonsillæ	12	Extraktion.
Peritonsillit. ac. supp.....	158	Incision.
Angina Vincenti	3	Provexcision.
Tonsillitis chronica	130	Tonsillectomi.
Cancer tonsillæ.....	1	Provexcision.
Veg. aden.....	447	Abrasio.
Corpus alien. pharyngis	6	Extraktion.
» » oesophagi	1	»
Susp. corp. alien. »	1	Oesophagoscopi.
Fibroma pendul. pharyngis.....	1	Exstirpation.
Tumor epipharyngis.....	2	Provexcision.
<i>Sjukdomar i larynx.</i>		
Tumor plicæ vocalis.....	1	Exstirpation.
Fibroma pendul. laryngis	1	»
<i>Övriga sjukdomar.</i>		
Lymfadenitis supp. colli	1	Incision.
Abscessus palpebræ	1	»

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets avdelning för *öron-, näs- och hals-sjukdomar* för år 1930 angående för skador intagna, med hänsyn dels till skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Commotio cerebri	1	—	1	—	—	1
Status post. fract. baseos cranii	—	1	1	—	1	—
Stenosis traumat. meat. audit. ext.	1	—	1	—	1	—
Corpus alien. reg. infraorbital.	1	—	1	—	—	1
Fractura oss. nasalis	7	2	9	—	—	9
» compl. oss. nasalis	2	—	2	—	—	2
» septi nasi	1	—	1	—	—	1
Susp. fract. oss. nasal.	1	—	1	—	—	1
Combustio pharyngis	1	—	1	—	—	1
Corpus alien. fract. digest.	1	—	1	—	—	1
» » oesophagi	1	6	7	—	—	7
» » » c. perforatione	—	1	1	1 (394)	—	—
Susp. corp. alien. oesophagi	—	2	2	—	—	2
Summa för grupp I	17	12	29	1	2	26
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall i yrkesarbete.						
Genom inträngande föremål	1	—	1	—	—	1
» påkörning av järnvägståg	—	1	1	—	1	—
B. Olycksfall utom yrkesarbete.						
Under resa med motorfordon	1	—	1	—	—	1
Genom påkörning av spårvagn	1	—	1	—	—	1
Vid sport och gymnastik: fotboll	1	—	1	—	—	1
Vid slagsmål och överfall	6	—	6	—	1	5
Fall, halkning	4	2	6	—	—	6
Förtårt NH ₃ av misstag	1	—	1	—	—	1
Nedsvalda föremål	2	9	11	1	—	10
Summa för grupp II	17	12	29	1	2	26

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets ögon-avdelning för år
1930 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom	Intagna	
	män	kvinnor
I.		
Hydrophthalmus congenita	1	—
Cataracta congenita	4	2
Blenorrhæa neonat. non gon.	6	12
Ptoſis congenita	1	—
XVIII.		
Blepharitis pustula	1	1
Entropium	—	1
Conjunctivitis acuta	2	2
» difterit.	—	1
» tuberculosa	—	1
Dacryocyst. chron. cat.	2	3
» phlegmonosa	—	3
Keratitis	15	9
» fascicularis	1	5
» profunda	—	1
» parenchymatosa	1	2
» ulcerosa	—	3
» dendritica	1	—
» herpetica	2	1
» phlyctænulosa	3	11
» bullosa	—	1
» disciformis	1	—
Ulcus cornæ serpens	9	6
Keratoconus	—	1
Scleritis, sclerokeratitis	—	7
Iritis, iridocyclitis	30	16
Prolaps. iridis	9	—
Cataracta senilis	13	32
» compl.	—	1
» traumat.	3	—
» sec.	1	4
Glaucoma simplex	10	6
» inflam.	2	2
» absolut.	1	2
Chorioidit. supp. Panophthalmitis	1	—
Retinochorioiditis	2	1
Amotio retinæ	2	1
Neuritis retrobulbaris	2	2
Atrophia nervi optic.	1	1
Hæmorrhagia intrabulbaris	1	—
Strabism. concom.	3	3
XIX.		
Sarcoma intrabulbaris	—	2
Tumor retrobulbaris	1	—
Glioma retinæ	1	—
Cysta orbitæ	—	1
Melanosarcoma orbitæ	*1	—

* Död i metastaser.

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets ögon-avdelning för år 1930 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskreven		
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död
Ptoſis cong.	1	Op. enl. <i>Hess</i>	1	—	—
Entropium	1	Plastisk op.	1	—	—
Trichiasis	1	Op. enl. <i>Spencer-Watson</i>	1	—	—
Chalazion	1	Exstirpation	1	—	—
Dacryocyst. chron.	7	Exstirp. sacci lacr.	7	—	—
» »	1	Dacryocystorhinostomi enl. <i>Tott</i>	1	—	—
» phlegmon.	2	Petits op.	2	—	—
Conjunctivit. tuberc.	2	Provexcision	2	—	—
Vulnus perf. sclerae	2	Conjunctivalsutur	2	—	—
Ulcus cornæ serp.	5	Elektrokauterisation	5	—	—
» » »	4	Paracentes camer. ant.	4	—	—
Keratitis ulceros. traum.	3	Elektrokauterisation	3	—	—
» fascicular.	4	»	4	—	—
» scrof. perf.	1	Conjunctivalplastik	1	—	—
Ruptura bulbi	5	Enucleatio bulbi	5	—	—
» »	1	Exenteratio	1	—	—
Prolapsus iridis	9	Excision	9	—	—
Iridocycl. traum.	10	Enucleatio bulbi	10	—	—
Cataract. senil	44	Extract. cat. c. iridect.	44	—	—
» traum.	14	Evacuation	14	—	—
» »	5	Discision	5	—	—
» zonular.	12	»	12	—	—
» »	1	Evacuation	1	—	—
» secundar.	13	Discision	13	—	—
Hydrophthalmus cong.	1	Trepanation enl. <i>Elliot</i>	1	—	—
Glaucoma simpl.	20	Cyclodialys.	20	—	—
» inflam.	1	Iridectomy	1	—	—
» absol.	5	Enucleatio bulb.	5	—	—
» secund.	4	»	4	—	—
» »	1	Paracentes camer. ant.	1	—	—
Panophthalmitis	1	Exenteratio bulb.	1	—	—
Corpus alien. intrab.	29	Magnetextraktion	20	9	—
Ablatio retinae	3	Op. enl. <i>Gonin</i>	1	2	—
Tumor conjunctivæ	1	Exstirp.	1	—	—
» intrabulb.	2	Enucleatio bulbi	2	—	—
Gliom. retinae	1	»	1	—	—
Cysta orbitæ	1	Exstirpation	1	—	—
Melanosarcom. orbitæ	1	Exenteratio orbitæ	1	—	—
Strabismus converg.	1	Tenot. rect. int.	1	—	—
» diverg.	5	Framläggning av rect. int. + tenot. musc. rect. ext.	5	—	—
Organ. nervsjukdom	3	Lumbalpunktion	3	—	—

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *ögon*-avdelning för å
1930 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda
operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Vulnus lacerat. palpebræ	4	Sutur.
Ectropium	2	Plastisk op.
Hordeolum	32	Incision.
Chalazion	102	Exstirpation.
Epifora	40	Bowmans op.
Symblepharon poster.....	1	Plastisk op.
Dacryocyst. chron. cat.	43	Exstirp. sac. lacrim.
» phlegm.	20	Petits op.
Stenos. canal. lacr.....	1	Sondering i narkos.
Corpus alien. in cornæ	3	Extraktion.
Ulcus cornæ serpens	3	Enucleation.
» » »	1	Evisceration.
» » »	4	Elektrokauterisation.
Keratitis traumat.	89	»
» fascicularis	1	»
Vulnus perf. bulbi	4	Enucleation.
» scleræ	2	Conjunctivalsutur.
Iridocycl. traumat.	6	Enucleation.
Glaucoma absolut.	1	»
Panophthalmitis	2	Evisceration.
Ruptura bulbi	1	Enucleation.
Strabism. converg.	33	Tenot. musc. rect. int.
Verruca palpebræ	3	Exstirpation.
Atheroma »	2	»
Polypus conjunctive	4	»
Tumor »	1	»

Summa för Grupp II 63 7 10 44 38

Uppgift från Allm. och Sahlgrenska sjukhusets *ögon*-avdelning för år 1930 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Laceratio palpebræ.....	1	1	2	—	1	1
Slag å ögat (<i>Contusio oculi</i>)	2	—	2	—	1	1
Förbränning (<i>Combustio</i>) av ögat	4	—	4	—	2	2
Skada å hornhinnan	10	3	13	—	6	7
Främmande kropp inträngd i ögat.....	18	—	18	—	10	8
Vulnus perforans bulbi.....	20	3	23	—	17	6
Ruptura bulbi	3	—	3	—	3	—
Cataracta traumatica	2	—	2	—	2	—
Hæmorrhagia intrabulbaris	1	—	1	—	—	1
Luxatio lentis	2	—	2	—	2	—
Summa för grupp I	63	7	70	—	44	26
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall i yrkesarbete.						
Vid hanterandet av hammare.....	14	—	14	—	7	7
» » » mejsel	2	—	2	—	—	2
» arbetsmaskiner inom jordbruk: andra maskiner	2	—	2	—	1	1
» » » industri:						
jord-, sten- och glasindustri.....	4	—	4	—	3	1
trävaruindustri: andra maskinella anordningar ...	3	—	3	—	1	2
metall- och maskinindustri:						
ångmaskiner och transmissioner	1	—	1	—	1	—
elektriska motorer och ledningar.....	3	—	3	—	2	1
andra maskinella anordningar	1	1	2	—	1	1
varv och skeppsbyggeri:						
ångmaskiner och transmissioner	1	—	1	—	1	—
Genom slag, stöt eller bitt av djur	—	1	1	—	1	—
» beröring med hett vatten, ånga	2	—	2	—	1	1
» » » smält el. het metall, glas m. m.	2	—	2	—	2	—
» sprängskott	2	—	2	—	1	1
Vid hanterandet av dynamit o. a. explosiva ämnen	1	—	1	—	—	1
Genom fall från stege, avsats, ställning; genom halkning, nedstörtande föremål, ras:						
vid jordbruksarbete	1	—	1	—	—	1
Genom inträngande föremål, såsom träflisor, spikar, glasskärvor	12	2	14	—	10	4
Slag av trädgren	1	—	1	—	—	1
B. Olycksfall utom yrkesarbete.						
Vid sport och gymnastik: jakt, annan skada	1	—	1	—	1	—
lek.....	5	2	7	—	7	—
Vid slagsmål och överfall.....	1	—	1	—	1	—
Inträngande skarpa föremål, hanterande av skarpa föremål	3	1	4	—	2	2
Skjuten med slangbössa	1	—	1	—	1	—
Summa för grupp II	63	7	70	—	44	26

Årsrapport från Röntgenavdelningen år 1930.

I. Röntgenundersökningar.

	1926	1927	1928	1929	1930
Antal undersökta patienter	7,921	8,857	10,173	12,153	13,613
» diarietförda radiogram ...	22,808	29,461	36,372	49,692	61,476

Röntgenundersökningarnas fördelning framgår av
nedanstående tabell:

Kroppsdel	Negativt fynd	Fraktur eller luxation	Inflammatoriska förändringar	Tuberkulos	Tumör	Konkrement eller främmande kropp	Deformitet	Summa
Skelett och ledgångar	2,205	2,407	1,302	101	128	106	263	6,512
Respirationsorgan	769	—	1,008	996	63	—	11	2,847
Näsans bihålor	105	—	161	—	8	1	5	280
Ögon	40	—	1	—	5	10	—	56
Öron	27	—	38	—	—	—	11	76
Cirkulationsorgan	49	—	115	—	—	—	110	274
Digestionsorgan.....	1,054	—	994	2	170	8	294	2,522
Gallblåsa	—	—	—	—	—	—	—	221
Urinorgan	339	—	13	1	23	195	91	662
Genitalorgan	6	—	—	—	2	—	6	14
Tänder	—	—	—	—	—	—	—	149
Summa	4,594	2,407	3,632	1,100	399	320	791	13,613

Undersökningarna fördela sig på följande sätt:

Från medicinska avdelningen	2,804
» kirurgiska	2,927
» ögon	38
» öron	318
» röntgen	137
» stadens och sjukhusets polikliniker	6,176
» » sjukhus.....	635
Andra patienter	578

Summa 13,613

II. Röntgen- och Radiumbehandling.

A. Uppgift på antalet behandlingar och patienter 1930.

	1928	1929	1930
Röntgenbehandlingar hava givits i ett antal enkeldoser av	9,845	10,830	15,602
Radiumbehandlingar hava givits i ett antal enkeldoser av	615	385	490
Antalet behandlade patienter utgjorde	1,575	1,581	1,919
därav voro:			
Intagna å radiologiska avd.	294	240	248
Intagna å övriga sjukhusavd.	141	188	213
Remitt. från stadens och sjukhusets polikliniker	670	693	798
Andra patienter	470	460	660
Summa	1,575	1,581	1,919

B. Uppgift på å radiologiska avdelningen intagna patienter 1930.

Diagnos	Vårdade	Diagnos	Vårdade
Leucæmia	8	Carcinoma labii	16
Splenomegalia	1	» orbitæ	1
Metropathia	3	» auriculæ	1
Ulcus chron.	4	» maxillæ	1
Acne	2	» gingivæ, buccæ	4
Trichophytiasis	1	» oesophagi	4
Dermatitis	1	» ventriculi	3
Clavus	1	» analis	1
Hæmangioma	6	» recti	2
Nævus	2	» mammæ	19
Keloides	3	» urethræ	1
Myoma uteri	2	» prostatae	2
Adenoma	1	» penis	3
Papilloma	2	» vulvæ	4
Adenopapilloma	1	» clitoridis	1
Adenocarcinoma	2	» vaginæ	3
Sarcoma colli	2	» corporis uteri	3
» pedis	1	» colli	48
» abdominis	1	» ovarior.	3
» testis	1	Tumor utan p.-a. d.	7
» uteri	2	Struma maligna	11
Lymphosarcoma	1	Morbus Basedowii	5
Melanosarcoma	2	Dysthyreosis	3
Fibrosarcoma	1	Insania (steriliseringbehandl.)	1
Tumor epipharyngis	3	Andra sjukdomar (intagna för radiolog. undersökn.)	5
Carcinoma cutis	38		
» palpebræ	4		

C. Uppgift på behandlade sjukdomsfall 1930.

Diagnos	Vårdade	Diagnos	Vårdade
<i>Tuberkulos.</i>		<i>Sjukdomar i endokrina organ.</i>	
Tbc. lymphogland.....	302	Dysthyreosis	2
» cutis	1	Morbus Basedowii	27
» peritonei	2	Struma maligna	18
» pedis.....	1		
» gingivæ	1	<i>Sjukdomar i nervsystemet.</i>	
» salping.....	5	Otosclerosis	2
» dacryocystitis	1	Sclerosis disseminata	30
Tuberculider.....	1	Neuralgia, neuritis	19
Lupus vulgaris.....	1	Syringomyelia	3
» erythematodes	5	Myelitis.....	1
		Amyotrofisk lateralskleros	2
<i>Inflammationer o. a.</i>		Torticollis spastica	2
Vulnus infectum abscess.....	19	Chron. aff. av basalgangl.....	1
Fistula	5	Radiculitis.....	1
Phlegmone	9	Paresis vesicæ urin.	1
Panaritium	7		
Paronychia	27	<i>Sjukdomar i andra organ.</i>	
Ulcus chron.	19	Tumor mediastini	3
Oedema labii	2	Asthma bronchiale.....	6
Arthritis	75	Tumor pulmon.....	1
Polyarthritis	11	Aktinomykosis.....	13
Periarthritis	8		
Spondylarthritis deform.	8	<i>Gynekologiska sjukdomar.</i>	
Omarthritis	4	Meno- s. metrorrhagia och metropathia	
Gonitis	5	climact.....	27
Rheumat. musc.	1	Vulvitis.....	1
Ostitis	3	Sterilisering behandlings	2
Osteomyelit. chron.	8	Kraurosis vulvæ	2
Periostitis	2		
Peritendinitis	8	<i>Hud- och hårsjukdomar.</i>	
Synovitis	1	Eczema	101
Bursitis	3	Acne, furunculosis	53
Tendovaginitis	2	Seborrhœa	1
Tonsillitis chron.....	7	Pruritus, prurigo	20
Mastitis chron.....	4	Pemphigus	1
Perinephritis.....	1	Dermatitis.....	6
Keratitits	2	Perniones	5
Contractura Dupuytren	4	Psoriasis	6
Fract. compl. infect.	1	Sycosis barbæ	6
Indur. penis plastica	1	Trichophytia.....	9
		Hypertrichosis	2
<i>Blod- och kärlsjukdomar.</i>		Xanthelasma.....	2
Leucæmia myeloides	12	Hidradenitits	27
» lymphatica.....	8	Hyperhidrosis	2
Anæmia.....	2	Hallux valgus infect.	1
Polycythæmia	1	Unguis incarnatus infect.	1
Lymphogranulomatosis	6	Herpes labialis	1
Splenomegalia	2	Tylomata	1
Arterioscleros. acrocyanot.	1		
Morbus Raynaud	1		

Diagnos	Antal	Diagnos	Antal
<i>Svulster.</i>		Carcinoma clitoridis	1
Atheroma	2	» vulvæ	7
Papilloma	12	» vaginæ	5
Verruca	94	» colli uteri	87
Clavus	18	» corporis uteri	6
Tumor keloides	13	» ovarior.	15
Condylomata	2	» tubæ	1
Fibroma	3	» pulmon.	1
Nævus	12	» metastat. columnæ verte-	
Hæmangioma	88	bral.	1
Lymfangioma	1	Sarcoma, samtliga fall	122
Venectasia	1	» cutis	2
Adenoma	2	» occipitalis	1
Myoma uteri	22	» capillitii	1
Hypertrophia prostatae	7	» ethmoidalis	2
Melanoma	1	» palatini	1
Granuloma	1	» mandibulæ	2
Cysta dermoid.	1	» epipharyngis	1
Epulis	1	» abdominis	2
Tumor cerebri	10	» retroperitonealæ	1
» hypophyseos	7	» pelvis	3
» » c. akromegalia	2	» recti	1
Carcinoma, samtliga fall	493	» testis	4
» cutis	89	» vaginæ	1
» reg. anal.	1	» uteri	3
» labii	34	» ovarior.	2
» palpebræ	9	» colli	5
» auriculæ	2	» humeri	1
» maxillæ	3	» inguinis	3
» nasi	2	» glutæal.	1
» gingivæ	7	» cruris	1
» linguæ	2	» genus	1
» laryngis	1	» pedis	2
» oesophagi	5	» organ. alior.	5
» cardiæ	1	Lymphosarcoma	6
» ventriculi	8	Osteosarcoma	1
» coli	4	Melanosarcoma	5
» recti	20	Fibrosarcoma	8
» peritonei	2	Adenopapilloma	1
» vesicæ urin.	5	Myxoma	3
» prostatae	9	Cystadenoma mammae	2
» penis	6	» » ovarior.	1
» testis	1	Adenofibroma mammae	1
» mammae	158	Adenofibrosarcoma (capitis) parotid.	2
		Tumor utan p.-a. d.	41

Årsberättelse från Göteborgs stads patol.-anatomiska och
bakteriologiska laboratorium 1930.

Patologisk-anatomiska avdelningen.

Obduktioner.

För Sahlgrenska sjukhuset.....	511 st.
» andra Hälsovårdsnämndens sjukhus.....	255 »
» Polisverket	70 »
» Gibraltar	511 »
	<hr/>
	Summa 1,347 st.

Histologiska undersökningar.

För Hälsovårdsnämndens sjukhus.....	1,472 st.
» andra sjukhus och läkare	1,765 »
	<hr/>
	Summa 3,237 st.

Bakteriologisk-serologiska avdelningen.

Agglutinationsreaktion för diagnos av tyfus, paratyfus, dysenteri	1,088
» » » » febris undulans	1,088
Fæces- och urinundersökning för diagnos av tyfus	774
» » » » » dysenteri	98
Undersökning av annat material fr. människa för diagnos av tyfus	7
» » vatten för diagnos av tyfus	5
Blododling för tyfus- och undulansdiagnos	105
» » sepsisdiagnos	204
Difteriprov	4,131
Tbc.-undersökning av sputum	1,041
» » » urin	798
Bakt. undersökning av urin	1,537
» » » var, punktat m. m.	783
Kikhostundersökningar	9
Vaccinberedning	482
Calmettevaccin, antal färdiggjorda satser	33
Wassermannprov	12,860
Marsvinsprov	619
Blodräkning	183
Sänkningsreaktion	216
Hämoglobinbestämning	177
Bakt. undersökning av konserver	48
Colititrering av vatten	1,380
Bakterieundersökning av vatten	3,293
Aschheim-Zondeks reaktion	11
	<hr/>
	Summa 30,970

Sjuksköterskeskolan vid Allm. och Sahlgrenska sjukhuset.

(Godkänd av staten från och med år 1923).

Årsberättelse för år 1930.

Skolans styrelse utgöres av sjukhusets förvaltningsråd. Närmast hava skolans angelägenheter handhafts av sjukhusets styresman med biträde av föreståndarinnan och instruktionsköterskan.

Skolans organisation och planen för dess verksamhet, ävensom dess ekonomiska förutsättningar, hava varit desamma som föregående år. Kursen är 3-årig och förlagd — förutom till olika avdelningar å A. S. S. — ävenledes till Göteborgs Barnsjukhus, Göteborgs Epidemisjukhus, Göteborgs Hospital, Holtermanska Sjukhuset, Renströmska Sjukhuset och Ekmanska Sjukhuset, samtliga i Göteborg samt till Malmö Allm. Sjukhus' Barnbördsavdelning.

Vid sjuksköterskeskolan hava under året tvenne kurser tagit sin början, en den 1 april med 20 elever och en den 1 oktober med 39 elever. Till den förra har inlämnats 83 ansökningar, till den senare 94. Av dessa 177 sökande fyllde 139 de fordringar på skolunderbyggnad, som Kungl. Medicinalstyrelsen uppställer för antagande till elev vid av staten godkänd sjuksköterskeskola. Antagande till ordinarie elev har föregåtts av en 2 månaders provtjänstgöring. Vid årsskiftet 1929—30 räknade skolan 174 elever och vid årsskiftet 1930—31 162 elever, fördelade på 6 kurser.

3 förkurser på 2½ månader vardera hava hållits å Caroline Wijks Sjuksköterskehem, varvid varje kurs erhållit ungefär 350 lektioner. I kursen ingår undervisning uti etik, sjukvårdslära, sjukvårdens historia, anatomi, fysiologi, hygien, svenska språket, räkning, samhällslära, kulturhistoria, fysik, kemi och hushållskemi samt dessutom övning i matlagning (diätmat såväl som smårätter), sömnad, motionsgymnastik och sång.

Omedelbart efter förkursens avslutning har för eleverna det praktiska arbetet vidtagit å sjukhuset.

Under första elevåret hava eleverna erhållit undervisning i medicin, epidemiologi, kirurgi och laboratoriearbete med inalles 59 lektioner för vardera vår- och höstkurs.

Under andra året hava eleverna tjänstgjort å ovan nämnda av stadens m. fl. sjukhus. Å hospitalet tjänstgörande elever hava erhållit undervisning i sinnessjukvård, varje avdelning elever under 15 lektioner.

Under tredje året hava eleverna tjänstgjort som »provsystrar» inom sjukhuset samt i möjligaste mån erhållit specialutbildning. Teoretisk undervisning uti etik, sjukvårdslära, barnavård och barnsjukvård, kvinnlig hygien m. m., vanförevård, pastoralvård, biologi, allmän och social hygien ingår i denna tid, varjämte överblick och repetition företages. Sista årets undervisning är fördelad på 70 lektioner för varje kurs.

Semester har tilldelats eleverna: under första året 22 dagar, under andra året 1 mån. och likaså under tredje året 1 mån.

Under året hava 61 elever avslutat fullständig 3-årig kurs. Före avslutningen hava elevernas kunskaper prövats i examen med Doktorerna Gösta Göthlin, Alb. Landau, Ruben Lundberg och Tor Nygren samt instruktionssköterskan som examinatorer inför sjukhusets förvaltningsråd och överläkare, elevskolans lärare och föreståndarinna samt sjukhusets sköterskor m. fl. inbjudna.

Det praktiska arbetet har varit förlagt till följande sjukhus:

Allm. och Sahlgrenska Sjukhuset....	med 135 platser
Göteborgs Barnsjukhus	» 10 »
» Epidemisjukhus	» 10 »
» Hospital	» 7 »
Holtermanska Sjukhuset, Göteborg..	» 2 »
(under tiden $\frac{1}{1}$ — $\frac{15}{11}$)	
Ekmanska Sjukhuset, Göteborg	» 1 »
Renströmska Sjukhuset, Göteborg....	» 2 »
Malmö Allm. Sjukhus' B. B.-avd. ..	» 5 »

Summa 172 platser.

Tjänstgöringen å Barnsjukhuset har för de elever, som tjänstgjort å spädbarns-avd., varit 4—6 månader, för elever å op.-avd. 3—4 mån. för övriga elever 3 månader. Av under året 44 tjänstgörande elever hava 8 erhållit utbildning i spädbarnsvård. En elev har avslutat 1-årig specialutbildning i barnsjukvård.

Tjänstgöringen å Epidemisjukhuset, Holtermanska Sjukhuset, Renströmska Sjukhuset och Malmö Allm. Sjukhus' B. B.-avd. har varit 2 mån., å Ekmanska Sjukhusets op.-avd. och poliklinik 3 mån. samt å Hospitalet 4 mån.

Å Barnsjukhuset	hava tjänstgjort inalles	44 elever under	120 mån.
» Epidemisjukhuset	» » »	62 » »	126 »
» Hospitalet	» » »	21 » »	82 $\frac{1}{2}$ »
» Holterm. sjukhuset	» » »	10 » »	20 »
» Ekmanska »	» » »	4 » »	12 »
» Renströmska »	» » »	14 » »	24 »
» Malmö A. S:s B. B.-avd. »	» » »	30 » »	60 »

Summa 185 elever under 444 $\frac{1}{2}$ mån.

Specialutbildning har följande antal elever under året erhållit och avslutat:

å A. S. S:s op.-avd.....	4 elever med	9 ¹ / ₂ —17 mån. tj.-gör.	58 mån.
» » kir. pol.	3 » »	6—7 ¹ / ₂ » »	20 ¹ / ₂ »
» » öronop.-avd....	5 » »	4—8 ¹ / ₂ » »	31 »
» » röntgenavd. ...	10 » »	5—7 » »	55 »
» » klin. lab.	5 » »	5—8 » »	35 ¹ / ₂ »
Summa 27 elever			under 200 mån.

Bland eleverna jämte provelever (häri inräknade elever f. t. tjänstgörande å alla stadens m. fl. sjukhus), varvid ungefärliga antalet uppgår till 170, hava 141 sjukdomsfall inträffat under året och sjukvårdsdagarnas antal varit 2,108.

Efter den 3-åriga kursens avslutning har största delen av de utexaminerade sjuksköterskorna kvarstannat såsom assistentsköterskor eller sjuksköterskevikarier. För assistentsköterskor finnas följande tjänster på ett års tid:

å kir. op.-avd.	1 ass. sköt.
» kir. pol.	2 » »
» öronop.-avd.	1 » »
» röntg.-avd.	2 » »
» klin. lab.	1 » »
» ljusavd.	1 » »
» kir. avd.	5 » »
» med. avd.	3 » »
som »löpare» för ord. sköt.....	2 » »
» assistent för instrukt. sköt.	1 » »

Summa 19 ass. sköt.

Vidare hava assistentsköterskorna stått till förfogande som vikarier för avd. sköterskor m. fl. å Göteborgs stads samtliga sjukhus, dels under semester, dels under sjukdom och tjänstledighet, samt tidvis utfört natttjänstgöring. Inalles hava 90 assistentsköterskor eller sjuksköterskevikarier under längre eller kortare tid tjänstgjort sammanlagt 419¹/₂ månader, varav 76 ²/₃ mån. varit vikariat för avdelningssköterskor m. fl.

Varje ass. sköt. har på 6 mån. tjänstgöring eller därutöver erhållit 14 dagars semester och på 1 års tjänstgöring 1 mån. semester.

Göteborgs Barnsjukhus.

Å kirurgiska avdelningen år 1930 intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.					
	Läpp- och gommissbildn.	11	6	—	—
1	Monstrum	1	—	—	—
2	Torticollis congenit	3	6	—	—
3	Mongoloid	1	—	—	—
4	Spina bifida	—	1	—	—
5	Hernia congenitalis	4	—	—	—
	Luxatio coxæ congenit.	1	4	—	—
	Hydrocephalus	1	2	—	—
	Diverticulum Meckelii	1	—	—	—
	Duplicatio phalang.	1	—	—	—
	Syndaktylia	1	—	—	—
	Atresia ani	—	1	—	—
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia	4	4	2	1
	Abscessus. Phlegmone	103	51	—	—
22	Erysipelas	8	12	2	1
23	Scarlatina	8	2	—	—
24	Diphtheria	1	3	—	—
25	Morbilli	—	5	—	—
28	Pertussis	—	1	—	—
29	Influenza	1	—	—	—
30	Variola inoculata	1	1	—	—
31	Varicellæ	6	8	—	—
33	Typhus abdominalis	1	—	—	—
41	Tetanus	2	—	—	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	42	44	1	—
	» pulmonum	3	4	1	—
	» miliaris	—	1	—	—
	» ossium et articularum	16	13	—	—
	» lymphoglandularum	23	28	—	—
	» renum	1	—	—	—
	» urogenitalis	1	—	—	—
	» cutis	1	—	—	—
44	Syphilis hereditaria	1	1	—	—
46	Gonorrhœa (<i>samtliga fall</i>)	1	1	1	—
	Kolpitis, Vulvitis, Bartholinitis gonorrhœica	—	1	—	—
	Peritonitis gonorrhœica, sepsis	1	—	1	—
51	Oxyuris	—	6	—	—
	Observationspat.	41	35	—	—
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.					
66	Lymphogranulomatosis	1	—	—	—
	Splenomegalia	1	—	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
VIII. <i>Nervsystemets sjukdomar.</i>					
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis.....	1	—	—	—
83	Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	1	—	—	—
95	Paralysis Duchenne-Erb.	3	—	—	—
96	Sequelæ post poliomyelit. ac.	2	2	—	—
	Chorea.....	—	1	—	—
	Diplegia spast. infant.	—	1	—	—
101	Neuropathia	—	2	—	—
IX. <i>Sinnessjukdomar.</i>					
	Imbecillitas.....	—	1	—	—
X. <i>Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
111	Pericarditis	1	—	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	—	2	—	—
118	Varix	1	—	—	—
119	Trombosis. Embolia	1	—	—	—
120	Hæmorrhagia fun. umbil.	1	—	1	—
	» post tonsillekt.....	4	2	—	—
XI. <i>Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121— 124}	Morbi cav. nas. et cav. acces. nas. Sin. front.....	1	2	—	—
	» » » » » » » max.	8	14	—	—
	» » » » » » » ethm.	5	7	—	—
125— 127}	Rhinitis	15	19	—	—
	Dev. et crista sept. nasi	15	7	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	19	8	2	—
131	Asthma bronchiale	2	1	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	5	5	2	—
	» Bronchopneumonia acuta	2	2	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	17	8	—	2
139}	Hypertrophia conchæ	6	2	—	—
142}	Epistaxis	2	2	—	—
XII. <i>Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
	Caries dentis	9	14	—	—
	Periostit. alveol.	10	6	—	—
143	Stomatitis	5	4	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsill.	30	33	—	—
	» Pharyngitis acuta	7	2	—	—
145	Peritonsillitis acuta	14	6	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	141	122	—	—
148	Angina Vincenti	—	1	—	—
149	Abscess. retropharyng.....	11	8	—	—
150	Stenosis oesophagi	1	—	—	—
153	Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	3	2	2	—
158	Ileus.....	4	1	—	—
159	Appendicitis	65	61	—	—
160	Invaginatio	5	5	—	1

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
161	Hernia	80	18	—	—
162	Prolapsus recti	3	2	—	—
	Contractura ani	1	—	—	—
	Fissura ani	2	—	—	—
	Strictura ani	3	1	—	—
168	Icterus catarrhalis	1	3	—	—
170	Obstipatio	4	—	—	—
171	Peritonitis acuta	19	17	—	—
172	Incontinentia alvi	—	1	—	—
	Fistula post appendect.	—	1	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	9	10	—	—
174	» » » » chronica	1	—	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	—	3	—	—
177	Nephrolithiasis	2	1	—	—
178	Hydronephrosis	2	1	—	—
179	Ren mobilis	1	—	—	—
180	Retentio urinæ	2	1	—	—
184	Hæmaturia	1	—	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
<i>A. Manliga könsorganen.</i>					
187	Orchitis. Epididymitis	1	—	—	—
188	Phimosis. Paraphimosis	11	—	—	—
189	Hydrocele	11	—	—	—
	Retentio testis	12	—	—	—
	Balanitis	5	—	—	—
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>					
195	Hæmatosalpinx	—	1	—	—
199	Mastitis juvenilis	—	1	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum	1	1	—	—
203	Ganglion	1	2	—	—
204	Bursitis. Hygroma	2	1	—	—
205	Synovitis. Arthritis	3	8	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	4	—	—	—
207	» » » » chronica	—	2	—	—
208	Hallux rigidus	—	1	—	—
209	Anchylosis	2	—	—	—
210	Pseudarthrosis	2	—	—	—
212	Pes equino-varus	3	2	—	—
213	» planus contractus	—	1	—	—
	» plano-valgus	—	2	—	—
	Scoliosis	—	3	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	13	6	1	—
214	Rachitis	5	4	—	—

		Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
	Osteitis fibrosa	2	1	—	—	—	—
215	Osteochondritis	—	2	—	—	—	—
216	Morbus Perthes	1	—	—	—	—	—
	» Ollier	—	1	—	—	—	—
	» Köhler II	—	1	—	—	—	—
	Apophysitis calcanei.....	1	—	—	—	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>							
217	Erythema nodosum	—	1	—	—	—	—
222	Eczema	10	7	—	—	—	—
228	Impetigo	8	3	—	—	—	—
231	Furunculosis, Furunculus.....	3	6	—	—	—	—
232	Carbunculus	1	—	—	—	—	—
233	Clavus.....	—	1	—	—	—	—
234	Atheroma	—	1	—	—	—	—
235	Hyperkeratosis	—	1	—	—	—	—
236	Scabies	1	—	—	—	—	—
	Unguis incarnatus.....	2	2	—	—	—	—
	Paronychia	1	1	—	—	—	—
<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>							
241	Morbi meatus auditorii externi	6	6	—	—	—	—
242	Morbi tubæ Eustachii	3	—	—	—	—	—
243	Otitis media catarrhalis	25	15	—	—	—	—
	» Otitis media purulenta.....	222	182	1	1	—	—
	» Mastoiditis	45	49	—	—	—	—
245	Labyrinthitis	1	—	—	—	—	—
248	Trombos. sin. sigmoid.	1	2	—	—	—	—
	Syndroma Gradenigo	—	1	—	—	—	—
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>							
258	Conjunctivitis æstivalis, catarrhalis	1	3	—	—	—	—
	» phlyctænulosa	2	3	—	—	—	—
<i>XIX. Svulster.</i>							
301	Fibroma	1	—	—	—	—	—
303	Chondroma.....	1	1	—	—	—	—
306	Angioma, Hæmangioma	4	4	—	—	—	—
307	Angiofibroma	1	—	—	—	—	—
309	Polypus recti	2	1	—	—	—	—
	Tumor renis malign.	—	1	—	—	—	—
319	Cysta ovarii torquata	—	1	—	—	—	—
	» dermoides	—	1	—	—	—	—
	» follicularis dentis	3	2	—	—	—	—
	Granuloma dentis.....	1	—	—	—	—	—
	» funic. umbilic.	2	—	—	—	—	—
<i>XX. Andra sjukdomar.</i>							
326	Struma colloides	1	—	—	—	—	—

Uppgift från *kirurgiska* avdelningen å Göteborgs Barnsjukhus för år 1930 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
2. Chalazion	1	Exstirpation	1	—	—	
3. Otit. med. ac. c. mastoidit. » » chron. » » » » ac. c. » et epiphlebit.	62 6 2	Uppmejsling	61 6	—	1	980. Meningit.
D:o d:o	1	Uppmejsling + friläggning av sinus + underbindning av v. jugularis	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. et thrombophlebit. sin. sigm.	1	Uppmejsling + friläggning av sinus + trombektomi	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. et perisinuit. c. abscess.	1	Uppmejsling + friläggning o. punktion av sinus ..	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. Suspicio thrombophlebit. sin. sigmoid.	1	Uppmejsling	1	—	—	} Samma patient.
	1	Friläggning av sinus + underbindning av v. ju- gularis	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. Thrombophlebit. sin. sig- moid. et occipital.	1	Uppmejsling	1	—	—	} 1543. Samma patient.
	1	Friläggning av sinus + trombektomi + under- bindning av v. jugularis	—	—	1	
Otit. med. ac. c. mastoidit. et zygomatit.	1	Uppmejsling	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. et zygomatit.	1	»	1	—	—	} Samma patient.
Suspicio thrombophlebit. sin. sigmoid.	1	Underbindning av v. jugu- laris	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mastoidit. bil. et c. osteit. vertebrar. cervical. c. abscess. reg. suboccipital.	1	Incision + Uppmejsling bil. + Radikalop. med plastik	—	—	1	182. Abscess. cerebri.
Otit. med. chron. c. mastoi- dit. et perisinuit.	1	Konservativ rad. op. utan plastik + Friläggning o. punktion av sinus	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Otit. med. ac. vel chron. c. mastoidit. op. recidiv. . .	12	Revision	12	—	—	
Otit. med. chron. c. mastoidit. op. recidiv.	1	» + Konservativ rad. op. med förnyad plastik	1	—	—	
Otit. externa	1	Incision	1	—	—	
Deviatio vel crista septi nasi	6	Resectio submucos. septi nasi	6	—	—	
Hypertrophia conchæ	7	Conchotomia	7	—	—	
Sinuit. maxillar.	6	Endonasaltrepanation	6	—	—	
» » + Polypus nasi	1	» + Evulsio polypi	1	—	—	
5.						
Cheiloschisis	4	Läppplastik	4	—	—	
» op. male sanat.	3	Korrektionsplastik	3	—	—	
Palato-uranoschisis	9	Op. enl. Lane-Langenbeck	9	—	—	
Cysta follicularis	1	Utslevning	1	—	—	
» apicis dentis	4	Utskrapn. + Rotspetsresektion	4	—	—	
Periostit. alveolaris	4	Tandextraktion + Incision	4	—	—	
Hypertrophia tonsill. vel tonsillit. chron. + Veg. ad.	221	Tonsillektomia bil. + Abrasio	221	—	—	
Veg. adenoid.	23	Abrasio	23	—	—	
Angina phlegmonosa	9	E nukleatio tonsillæ	9	—	—	
» »	1	Incision	1	—	—	
Abscess. retropharyngeal. .	15	»	15	—	—	
6.						
Torticollis congenita	3	Öppen övre tenotomi	3	—	—	
» »	5	» nedre »	5	—	—	
Lymphadenit. sept. colli . .	45	Incision + Tamp.	45	—	—	
» tbc. »	14	Exstirpation	14	—	—	
» » » c. abscess.	15	Incision + Utskrapning + ev. jodoformglycerin. . . .	15	—	—	
Lymphogranulomatosis . . .	1	Provexstirpation av körtel	1	—	—	
7.						
Struma colloides	1	E nukleationsresektion	1	—	—	
Lymphadenit. sept. axill. . .	4	Incision + Tamp.	4	—	—	
Empyema pleuræ	21	Resectio costæ + Thoracotomi + Drain.	19	—	2	195 o. 744.
10.						
Spondylit. tbc. c. abscess.	4	Tömning av sänkingsabscess.	4	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn		Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	död	
13. Ruptura lienis traumat. . .	1	Laparotomi + Tamponad..	1	—	
14. Corpus alien. ventriculi ..	1	Gastrotomi + Extraktion..	1	—	
» » duodeni	1	Duodenotomi + Extraktion	1	—	
15. Ileus e strangulatione	1	Laparotomi + Lösning av brid	1	—	
» ex adhæsion.	1	Laparotomi + Lösning av adhärensor + Tömning av restabscess.	1	—	Tidigare op. för appendicit med diffus peritonit.
„ e volvulo ex adhæsion. post op.	1	Lösning av ileumslynga fr. laparotomiärr	1	—	Tidigare op. för invagination.
Ileus e volvulo post peritonit. adhæsiv. op.	1	Laparotomi + Adhärenslösning + Översynning av tarm.	1	—	Tidigare op. för appendicit med peritonit.
Invaginatio ileo-coecal.	6	Laparotomi + Desinvagination	5	—	926.
» ileo-ileo-colica..	3	Laparotomi + Desinvagination	3	—	
Diverticulum Meckelii c. invaginatione ileo-ileo-colica	1	Resect. ileo-coecalis + Ileo-transversostomia	1	—	
Contusio abdominis	1	Laparotomia explorativa ..	1	—	
16. Appendicit. ac. vel subac. vel chron.	34	Appendektomia + Sutura ..	34	—	
Appendicit. ac. gangr.	22	» + » ..	22	—	
» » »	10	» + Drain.	10	—	
» » » perf.	10	» + » ..	10	—	
» » » ..	14	» + » ..	14	—	
cum abscessu	14	» + » ..	14	—	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. abscessu	10	» + Resectio partis omenti + Drain.	10	—	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. abscessu	2	Laparotomi + Tömning av abscess. + Drain.	2	—	
Suspicio appendicit.	10	Appendektomi + Sutura ..	10	—	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. peritonit. diff.	8	Appendektomia + Drain.	8	—	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. peritonit. diff.	2	» + Resectio partis omenti + Drain.	2	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Abscess. pelvis post appendicit. ac. gangr. op.	1	Laparotomi + Drain.	1	—	—	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. peritonit. subac. adhesiv. pelvis minoris	1	» + Appendektomi + Drain.	1	—	—	
Suspicio appendicit. + Tbc. lgl. mesenterii	1	Appendektomi + Sutur ..	—	—	1	1617. Tbc. pulmon.
Frisk appendix	6	Appendektomia en passant	6	—	—	
17.						
Hernia inguinalis mob. ..	51	Lateralförskjutn. av bråcksäck	51	—	—	
» » » ..	26	Exstirpation av bråcksäck	26	—	—	
» » incip. ..	3	Förträngning av bräckport	3	—	—	
» » incarc. ..	4	Radikaloperation	4	—	—	
» » recidiv. ..	3	»	2	—	1	1905. Pneumonia.
» » congenit. incarc. c. retent. testis..	1	Op. enl. Girard + Orchidopexia	1	—	—	
Hernia inguin. congenit. c. retentione testis	1	Exstirp. av bråcksäck + Orchidopexia	1	—	—	
Hernia umbilicalis	7	Radikaloperation	7	—	—	
» linæ albæ	2	»	2	—	—	
» ventral. in cicatr. ..	2	»	2	—	—	
» » » » ..	1	Omentlösning + Radikalop.	1	—	—	
18.						
Prolapsus recti	5	Op. enl. Ekehorn	5	—	—	
Strictura ani	1	Plastik	1	—	—	
Fistula ani	1	Excision av fistel	1	—	—	
Polypus recti	1	Exstirpation	1	—	—	
Abscessus ad anum	5	Incision + Tamp.	5	—	—	
19.						
Peritonit. diff. purulenta ex enteritide	3	Laparotomi + Drain.	1	—	2	787 o. 1210.
Peritonit. tbc. op. c. fist. ..	1	Slutning av tunntarmsfistel	—	1	—	
Lymphoma tbc. abscedens mesenterii	1	Laparotomi + uttorkning av abscess.	1	—	—	
20.						
Hydronephrosis	2	Nephrectomi	2	—	—	
Nephrolithiasis	1	»	1	—	—	
»	1	Pyolithotomi + Extraktio	1	—	—	
» recidivans.	1	» + »	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkning
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
23.						
Phimosi s	7	Circumcisi on	7	—	—	
24.						
Hydrocele testis	4	Radikaloperation	4	—	—	
» funiculi	3	Exstirpati on	3	—	—	
» testis et funiculi	1	Radikalop. + Exstirpati on	1	—	—	
Retentio testis	11	Orchidopexia	11	—	—	
Tbc. testis	1	Ablatio testis	1	—	—	
Epididymiti s tbc.	1	Epididymektomi a	1	—	—	
25.						
Cysta ovarii torquata	1	Salpingo-ophorektomi a	1	—	—	
Hæmatosalpinx torquata	1	Salpingektomi a	1	—	—	
27.						
Pes equino-varus cong.	1	Kilformig tarsektomi	1	—	—	
Paralys. Duchenne-Erb.	1	Tenomyotomi a m. subscapularis (enl. Sever)	1	—	—	
Diplegia spastica infant.	1	Achillestenotomi enl. Bayer + Överskärning av ramus anterior n. obturat. bil.	1	—	—	
Hallux rigidus	1	Arthroplastik	1	—	—	
Curvatura rachit. anticurvis bil.	6	Osteotomi a tibiæ + Osteoclasia fibulæ + Korrekt. + Gips	6	—	—	
Duplicatio phal. II poll.	1	Exstirpati on	1	—	—	
Syndaktylia	1	Lambåplastik i 2 seancer.	1	—	—	
Contractura dig. III et IV post combustion.	1	Plastik med hudlambå från bröstväggen i 2 seancer	1	—	—	
Contractura et anchylos. dig. V post traum.	1	Exarticulatio dig. man.	1	—	—	
Luxatio pollicis invet.	1	Blodig repositi on	1	—	—	
Fractura antibrachii	3	» » + Gips	3	—	—	
» oss. navicul. man.	1	Avlägsnande av benfragm.	1	—	—	
» supracond. humeri	8	Blodig rep. + Risslers stift + gips	8	—	—	
» epicond. humeri	4	D:o d:o	4	—	—	
» »	1	Blodig rep. + Catgutosteo-syntes	1	—	—	
» »	1	Exstirpati on av fragment	1	—	—	
» »	1	» » »	1	—	—	
» humeri complicat.	1	Sårtoilette + Rep. + Fix. m. wire	1	—	—	
» »	1	» » »	1	—	—	
+ compressio thorac. olecrani	1	Blodig rep. + Risslers stift	—	—	1	513.
» »	1	» » + » »	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Fractura coll. chir. humeri	3	Blodig rep. + Risslers stift	3	—	—	
» tibiæ	1	» »	1	—	—	
» anticururis	2	» » + Gipsskena ..	2	—	—	
» »	1	» » + Catgutosteo- syntes ...	1	—	—	
» »	1	» » + Circlage ...	1	—	—	
» »	1	» » + Fix. med wire	1	—	—	
» »	1	Trådsträck genom calcaneus	1	—	—	
» compl. anticururis	1	» » »	1	—	—	
» » »	1	Sträck enl. <i>Schmerz</i> gen. calcan.	1	—	—	
» » »	1	Sårtoilette + Blodig rep.	1	—	—	
Pseudarthrosis tibiæ	1	Bentransplantation	—	1	—	
Fractura femoris	6	Trådsträck enl. <i>Johansson</i>	6	—	—	
» »	3	Sträck enl. <i>Schmerz</i>	3	—	—	
» »	1	Blodig rep. + Circlage ...	1	—	—	
» »	1	» » + Fix. med wire	1	—	—	
Osteomyelit. ac. femor. . .	1	Uppmejsling + Tamp. ...	1	—	—	
» ac. fem. c. abscess.	1	Incision + Drain.	1	—	—	
» chr. » » »	3	» + »	3	—	—	
» » »	1	Uppmejsling	1	—	—	} Samma patient.
» » patellæ	1	Sequestrotomi	1	—	—	
» » tibiæ	1	Incision + Drain.	1	—	—	
» » »	2	Uppmejsling + Nedspik- ning av periost-hudlambå	2	—	—	
Osteit. pollicis	1	Sequestrotomi	1	—	—	
» dig. man.	1	»	1	—	—	
» costar. c. abscess. . .	1	Incision + Utskrapning ..	1	—	—	
Periostit. fem. c. abscess.	1	» + Drain.	1	—	—	
Coxit. sept. c. abscess. . .	1	» + »	1	—	—	
Gonitis subchron.	2	Knäpunktion	2	—	—	
Arthrit. gonorrhoeica	1	Arthrotomi	—	—	1	1901. Gc-peritonit.
Anchyl. gen.	1	Resectio economica art. gen.	1	—	—	
Coxa flexa anchylosica post coxit. tbc.	1	Subtrochantär osteotomi + Korrektion + Gips	1	—	—	
Genu flex. anchyl. post tbc.	1	Osteotomia femor. + Kor- rektion	1	—	—	
Tbc. olecrani	1	Utskrapning	1	—	—	
» gen. op.	1	Revision	1	—	—	} Samma patient.
» » »	1	Sequestrotomi	1	—	—	
» oss. metatarsal. V ..	1	Utskrapn. + Rivanolgips- plomb	1	—	—	
» trochant. maj. c. abs- cess.	1	Utskrapn. + Rivanolgips- plomb	1	—	—	} Samma patient.
D:o d:o	1	Tömning av abscess	1	—	—	
» pedis	1	Amputatio pedis	1	—	—	
» » c. abscessu	3	Incision + Uttorkning ..	3	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Osteit. tbc. hallucis	1	Amputatio hallucis	1	—	—	
» » costæ	1	Resectio costæ	1	—	—	
Osteochondrit. tbc. c. fist.	1	Excision av fistel + Utskrapning	1	—	—	
Coxit. tbc. c. fistula	1	Utskrapning av fistlar ..	1	—	—	
» » » abscessu	1	Tömning av abscess	1	—	—	
Suspicio tbc. genus	2	Provexcision av kapseln ..	2	—	—	
Osteit. fibrosa tibiæ	1	Utskrapning	1	—	—	
» » fibulæ	1	Resectio partis fibulæ	1	—	—	
» » tibiæ c. fract.	1	Utrymning + Gips	1	—	—	
» » humeri recid.	1	Resectio humeri partial + Fri transplantation	1	—	—	
Tendovaginitis supp.	2	Incision + Drain.	2	—	—	
Corp. alien. reg. thoracis..	1	Extraktion	1	—	—	
» » » parotid.	1	Incision + Extraktion	1	—	—	
» » » man.	1	» + »	1	—	—	
Corpus alien. (Osteosyntes-material)	12	Extraktion	12	—	—	
Ganglion man. vel pedis ..	3	Exstirpation	3	—	—	
Hygroma	1	»	1	—	—	
Bursit. supp. præpatell. ..	1	Incision	1	—	—	
Chondroma dig. man.	1	Exstirpation	1	—	—	
» » »	1	Resectio phalang. I dig. + Fri bentransplantation ..	1	—	—	
Enchondroma fem. et fibul.	1	Provexcision från fibula ..	1	—	—	} Samma patient.
» » » » ..	1	Osteot. femoris + Trådsträck enl. <i>Johansson</i> ..	1	—	—	
Unguis incarnatus	3	Op. enl. <i>König</i>	3	—	—	
» »	2	Evulsio unguis bil.	2	—	—	
Vulnus	17	Sutur vel Revision + Sutur	17	—	—	
» infectum	4	Debridering + Drain.	4	—	—	
» » c. pyarthros.	1	» + Arthrotomi	1	—	—	
» incis. c. abscis. tend. m. flex. pollic. long. et in articul. penetrans ..	1	Kapselsutur + Sensutur + Sutur	1	—	—	
Vuln. incis. c. abscis. tend. m. flex. dig. sublim. et nervi mediani	1	Sårtoilette + Sen- o. nervsutur	1	—	—	
Vuln. incis. c. abscis. tend. m. flex. dig. II et III ..	1	Sensutur + Sutur	1	—	—	
Laceratio dig. II	1	Sårtoilette + Rep. av fract. + Osteosyntes m. catgut + Sensutur	1	—	—	
Defect. cutis post traum.	2	Hudtranspl. enl. <i>Thiersch</i>	2	—	—	
Vuln. incis. c. abscis. lig. patellæ inf.	1	Ligamentsutur	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Furuncul. abscess. phlegmone panaritium	65	Incision + Drain.	63	—	2	81. Erysipelas. 117. Sepsis.
Scrophuloderma	1	Provexstirpation	1	—	—	
Hæmangioma	3	Exstirpation	3	—	—	
Angiofibroma	1	»	1	—	—	
Angioma	1	»	1	—	—	
»	1	» + Utbränning m. Paquelin	1	—	—	

Å kirurgiska avdelningen har under år 1930 utförts 1103 operationer, anlagts 168 gipsförband och tagits 14 gipsavgjutningar för bandage.

Uppgift från *kirurgiska* avdelningen å Göteborgs Barnsjukhus för år 1930 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation
Tons. chron. + veg. ad.....	376	Tonsillect. bil. + Abrasio.
Veg. ad.....	32	Abrasio.
Angina phlegmonosa	9	Enukleation.
Abscess. retropharyngeal.	5	Incision.
Lymphoma tbc. colli c. abscess.	4	» + Tamp.
Anchyloglossus	10	Klipp.
Chalazion	5	Incision.
Otitis med. ac.	123	Paracentes.
» externa	6	Incision.
Caries dentis	131	Tandextraktion.
Angioma	3	Exstirpation.
Atheroma	6	»
Fibroma	2	»
Hæmatoma.....	4	Punktion.
Abscessus	96	Incision.
Phlegmone	3	»
Lymphadenit. ac. supp.	15	»
Furunculus	13	»
Carbunculus	6	»
Vulnus infect.	9	Revision.
» contus.	38	Sutur.
» incisum	52	»
» lacerat.	12	»
Hordeolum	6	Incision.
Nævus.....	2	Paquelin.
Cysta dermoid.	2	Exstirpation.
» labii	2	»
Panaritium	28	Incision.
Corpus alienum	23	Extraktion.
Verruca	32	Utskrapning.
»	4	Paquelin.
Granuloma umbilical.	30	Exstirpation.
Hydrocele	3	Punktion.
Paraphimosis	3	Reposition.
Polypus recti	1	Exstirpation.
Ganglion.....	4	»
Mastitis ac. supp.	1	Incision.
Sinuitis maxillar.	5	Käkspolning.
Unguis incarnatus.....	5	Op. enl. König.
Fractura humeri	2	Reposition + Gipsskena.
» radii.....	23	» + Halvgips.
» antibrachii	15	» + »
» tibiæ	12	» + »
» fibulæ	2	» + »
» anticruris.....	4	» + »
» dig.	6	Fixationsförband.
» supracondyl. humeri.....	7	Reposition + Gipsskena.
» claviculæ.....	38	Fixationsförband.
Subluxatio radii	21	Reposition.

Kirurgiska polikliniken har under år 1930 besökts av 4,203 patienter, av vilka c:a en fjärdedel intagits.

Uppgift från *kirurgiska* avdelningen å Göteborgs Barnsjukhus för år 1930 angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Sår utan komplikationer (<i>Vulnus</i>)	25	11	36	—	—	36
Kontusion (<i>Contusio</i>).....	17	7	24	—	—	24
Inträngd främmande kropp	2	1	3	—	—	3
Varbildning i följd av inträngd främmande kropp eller av skada å huden eller subkutana bindväven (<i>Sepsis</i>).....	55	18	73	—	5	68
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	3	1	4	—	—	4
Utgjutning i led (<i>Synovitis traumatica, Hæmarthrosis</i>)	2	—	2	—	—	4
Öppnande av någon av de större lederna (<i>Vulnus perforans</i>)	1	1	2	—	1	1
Benbrott, enkelt (<i>Fractura simplex</i>)	59	31	90	—	2	88
» komplicerat (<i>Fractura complicata</i>)	2	2	4	—	—	4
Avskärning av muskel, sena, nerv	3	2	5	—	1	4
Krossning, avhuggning, avslitning (<i>Amputatio traumatica, Laceratio</i>), 1—2 fingrar	2	—	2	—	2	—
D:o d:o 3—5 fingrar, hand	1	1	2	—	1	1
Förbränning (<i>Combustio</i>) Fingrar, hand	1	1	2	—	1	1
» » Ansikte	—	3	3	—	—	3
» » Andra kroppsdelar	14	6	20	2	1	17
Skada å lever, mjälte, njure, urinblåsa	4	2	6	—	—	6
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>).....	30	10	40	—	—	40
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	3	3	6	—	—	6
Slag å ögat (<i>Contusio oculi</i>)	1	—	1	—	—	1
Nedsvalda kroppar (mynt, spik, skruvmutter)	4	—	4	—	—	4
Compressio thoracis	—	1	1	1	—	—
Främmande kropp i hörselgången	—	1	1	—	—	1
Skottskada	2	—	2	—	—	2
Förgiftning med Sun-shine, polermedel.....	1	—	1	—	—	1
» » ättiksprit.....	2	—	2	—	—	2
Ormbett	—	1	1	—	—	1
Summa för grupp I	234	103	337	3	14	320
II. Skadans tillkomstsätt.						
B. Olycksfall utom yrkesarbete.						
Under resa med motorfordon	6	—	6	—	—	6
» » annat fordon.....	11	2	13	—	—	13
Genom på- eller överkörning av spårvagn	3	1	4	—	—	4
» » » motorfordon	28	14	42	1	2	39
» » » annat fordon.....	6	6	12	—	—	12
Vid sport och gymnastik:						
gymnastik.....	3	4	7	—	—	7
fotboll	3	—	3	—	—	3
kätkåkning	2	—	2	—	—	2
skridskoåkning o. d.	2	—	2	—	—	2
Transport	64	27	91	1	2	88

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
Transport	64	27	91	1	2	88
Vid slagsmål och överfall.....	1	—	1	—	—	1
Fall, halkning	69	36	105	—	4	101
Nedstörtande föremål.....	1	—	1	—	—	1
Inträngande skarpa föremål, hanterande av skarpa föremål	33	10	43	—	1	42
Stenkastning	1	1	2	—	—	2
Under lek (ej sport eller gymnastik).....	42	12	54	—	2	52
Klämd i dörr	1	2	3	—	2	1
Fått fingrarna i ett tröskverk	1	1	2	—	1	1
Lek med skjutvapen	2	—	2	—	—	2
Bränd av hett vatten, kaffe etc.....	14	10	24	2	2	20
Druckit giftiga eller etsande ämnen	3	—	3	—	—	3
Bett av djur (orm, hund)	1	2	3	—	—	3
Sparkad av häst, stängad av ko.....	—	2	2	—	—	2
Kommit i beröring med elektrisk ström	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp II	234	103	337	3	14	320

Uppgift från *medicinska* avdelningen å Göteborgs Barnsjukhus för år 1930 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>					
1	Hydrocephalus	1	—	—	—
2	Debilitas cong.	4	4	—	—
3	Mikrocephalia	1	—	—	—
4	Mongolismus	2	2	—	—
5	Chondrodystrophia foetalis	—	1	—	—
	Palatoschisis	1	—	—	—
	Vit. cordis congen.	2	6	—	1
	Cataracta cong.	—	2	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone	5	8	—	4
22	Erysipelas	—	3	—	—
23	Scarlatina	2	2	—	—
25	Morbilli	1	—	—	—
27	Parotitis epidemica	7	2	—	—
28	Pertussis	5	7	—	—
29	Influenza epidemica	16	16	3	—
31	Varicellæ	—	1	—	—
34	Paratyphus	1	—	—	—
39	Poliomyelitis anterior acuta et Polioencephalitis acuta	4	1	—	—
39 ^{1/2}	Encephalitis lethargica	—	1	—	—
40	Meningitis cerebrospinalis epidemica	3	1	1	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	89	116	8	9
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis	3	12	—	1
	» cerebri. Meningitis tuberc.	5	3	5	2
	» ossium et articularum	—	1	—	—
	» lymphoglandularum	69	81	—	1
	» tonsillaris	—	1	—	—
	» cutis	1	—	—	—
	» miliaris	3	5	3	5
	Pleuritis tbc.	13	19	—	—
44	Syphilis hereditaria	—	1	—	—
55	Tænia	4	1	—	—
	Lymphadenit. ac.	10	7	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>					
58	Anæmia	20	25	—	—
59	» gravis	1	1	—	1
60	Leuchæmia acuta	1	1	—	—
64	Hæmophilia	1	—	—	—
65	Scorbutus	—	2	—	—
66	Purpura	2	2	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					
68	Diabetes mellitus	15	5	—	—
69	Adipositas universalis	1	—	—	—
	Dystrophia adiposogenitalis	1	—	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
VIII. Nervsystemets sjukdomar.					
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis pneumococc.	—	2	—	1
	» e parotitide	1	—	—	—
82	Hæmorrhagia cerebri	2	3	1	1
83	Encephalitis	5	1	2	1
	» p. vaccin.	1	—	1	—
84	Hemiplegia	1	—	—	—
88	Myelitis	—	1	—	—
95	Paresis n. facialis	1	1	—	—
	» diafragm.	—	1	—	—
	Friedrichs ataxi	1	—	—	—
	Chorea	1	17	—	—
	Convulsiones	10	3	—	—
98	Epilepsia	10	5	—	—
99	Spasmophilia	18	4	—	—
101	Neuropathia	20	23	—	—
	Psychopathia	10	10	—	—
IX. Sinnessjukdomar.					
102— 110}	Debilitas mentis	1	1	—	—
	Imbecillitas	4	3	—	—
X. Cirkulationsorganens sjukdomar.					
111	Pericarditis	1	7	1	3
112	Endocarditis acuta	20	29	—	1
»	Myocarditis acuta	3	5	—	1
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	4	7	—	1
»	Myocarditis chronica	2	—	—	—
XI. Andningsorganens sjukdomar.					
121— 124}	Morbi cav. nas. et cav. acces. nas.	—	1	—	—
125— 127}	Laryngit. ac.	7	4	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	54	31	—	—
129	Tracheitis chron. Bronchitis chron.	1	1	—	—
130	Bronchiectasia	3	3	—	—
131	Asthma bronchiale	13	5	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	57	31	1	2
134	Bronchopneumonia acuta	14	12	1	—
135	Bronchitis capillaris	8	5	2	2
138	Emphysema mediastini	—	1	—	—
140	Empyema pleuræ	16	10	—	—
XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.					
143	Stomatitis	2	—	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	64	60	—	—
145	Peritonsillitis acuta	2	—	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	7	3	—	—
149	Abscessus retropharyngeal.	1	1	—	—

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
150	Vomitus	2	1	—	—
152	Pylorospasmus	10	3	1	—
153	Gastritis acuta	—	1	—	—
»	Entero-colitis acuta	38	23	—	1
154	Cholera infant. Intoxicatio	3	1	1	—
155	Ulcus doudenii	2	—	—	—
	Entero-colitis ulcerosa	1	—	1	—
158	Dystrophia	—	1	—	—
	Infantillismus intestinalis	—	1	—	—
161	Hernia	2	—	—	—
163	Hepatitis acuta	14	14	—	—
165	« chronica	—	1	—	—
166	Cholecystitis. Cholangitis	1	—	—	—
167	Cholelithiasis	1	—	—	—
171	Peritonitis acuta	3	2	2	2
172	Incontinentia alvi	3	—	—	—
	Prolapsus ani	—	1	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	15	15	—	1
174	» » » » chronica. Morbus Brightii	2	2	—	1
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	2	14	—	—
176	Pyonephrosis	—	1	—	—
180	Cystitis	—	3	—	—
184	Albuminuria ortostat.	—	3	—	—
	Hæmaturia	—	1	—	—
	Enuresis	7	3	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
<i>A. Manliga könsorganen.</i>					
189	Balanitis	1	—	—	—
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>					
192	Vulvitis. Vaginitis	—	2	—	—
199	Mastitis	—	1	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
206	Polyarthrits rheumatica acuta	17	15	—	—
207	» » chronica	2	1	—	—
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	1	—	—	—
214	Rachitis	37	18	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema nodosum	24	30	—	—
218	Urticaria	—	1	—	—
220	Pemphigus	1	2	—	—
222	Eczema	19	13	—	—
223	Psoriasis	1	—	—	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
225	Erythrodermia desquamativa	—	2	—	—
228	Impetigo	13	6	—	—
231	Furunculosis, Furunculus	3	5	—	—
232	Strophulus	4	1	—	—
234	Herpes febrilis	—	2	—	—
235	» zoster	1	—	—	—
XVII. Öronsjukdomar.					
243	Otitis media catarrhalis	1	1	—	—
»	» » purulenta	22	15	—	—
»	Mastoiditis	1	2	—	—
XVIII. Ögonsjukdomar.					
258	Conjunctivitis aestivalis, catarrhalis	1	2	—	—
»	» phlyctenulosa	1	1	—	—
272	Scleritis, sclerokeratitis	2	—	—	—
XIX. Svulster.					
319	Tumor cerebri	1	—	1	—
XX. Andra sjukdomar.					
322	Myxoedema. Cachexia thyreopriva. Hypothyreosis	—	1	—	—
323	Morbus Basedowii. Hyperthyreosis	1	—	—	—
326	Vaccinatio antituberculos	18	15	—	—
	Observatio. Nihil	20	25	—	—

Medicinska polikliniken besöktes under året av 4,412 patienter.

318	318	318	318	318	318
14	14	14	14	14	14
171	171	171	171	171	171
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9
8	8	8	8	8	8
2	2	2	2	2	2
8	8	8	8	8	8
29	29	29	29	29	29
118	118	118	118	118	118
218	218	218	218	218	218

Förutom tracheotomi ha 5 sjukhuset följande viktiga operationer utförts: Av dessa ha 5 avlidit (mortalitet = 50%).
 A 18 av dessa har intet inlägg förtärligt. A de övriga 10 har tracheotomi utförts. Samtliga patienter med croupsymptom utgjorde 23 med 4 dödsfall = 17,4%.
 För de rena svalgdiftterierna är mortaliteten alltså 2,2%.
 Av delfatienterna hava 9 haft croupsymptom, av dessa ha 2 eller 23,3%

Göteborgs epidemisjukhus.

A Epidemisjukhuset (överläkare Hj. Wennerberg) ha under år 1930 vårdats 1,334 patienter, av vilka under året intagits 1,237.

Sjukdomarna ha fördelats enligt följande tabell:

	Kvarliggande från		Intagna under		Summa vårdade		Avförda år 1930				Kvarliggande till	
	1929		1930		1930		friska		döda		1931	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Typhus	—	1	5	11	5	12	4	8	1	2	—	2
Paratyphus	1	—	12	9	13	9	11	7	1	1	1	1
Scarlatina	19	23	111	112	130	135	118	128	—	1	12	6
Difteria	15	27	199	157	214	184	153	155	7	3	54	26
Croup (utan difteri)	—	—	6	8	6	8	4	8	2	—	—	—
Angina	1	2	66	103	67	105	64	104	2	1	1	—
Meningitis cer. epid.	—	—	4	4	4	4	2	—	2	4	—	—
Encephalitis	—	1	6	3	6	4	5	3	1	—	—	1
Poliomyelitis ac.	—	—	5	3	5	3	4	3	1	—	—	—
Dysenteria	—	—	2	—	2	—	1	—	1	—	—	—
Morbilli	—	—	7	4	7	4	6	1	1	—	—	3
Influenza	—	1	14	15	14	16	14	15	—	—	—	1
Lung.-tbc.	—	—	64	88	64	88	35	48	13	19	16	21
Annan sjukdom	6	—	105	114	105	120	90	108	10	10	5	2
Summa	42	55	606	631	642	692	511	588	42	41	89	63

Frånräknas de till 1931 kvarliggande äro mortalitetssiffrorna:
 för samtliga sjukdomar 1,182 vårdade, 83 döda = 7,02 %
 » typhus 15 » 3 » = 20,00 %
 » paratyphus 20 » 2 » = 10,00 %
 » scarlatina 247 » 1 » = 0,40 %
 » difteri 318 » 10 » = 0,31 %
 » croup (utan difteri) 14 » 2 » = 14,29 %
 » angina 171 » 3 » = 1,75 %
 » meningitis cerebr. epid. 8 » 6 » = 75,00 %
 » encephalitis 9 » 1 » = 11,11 %
 » poliomyelitis ac. 8 » 1 » = 12,50 %
 » dysenteria 2 » 1 » = 50,00 %
 » morbilli 8 » 1 » = 12,50 %
 » influenza 29 » — » = 0,00 %
 » lung.-tbc. 115 » 32 » = 27,82 %
 » annan sjukdom 218 » 20 » = 9,17 %

Av difteripatienterna hava 9 haft croupsymptom, av dessa ha 2 eller 22,22 % avlidit. För de rena svalgdifterierna är mortaliteten alltså 2,59 %.

Samtliga patienter med croupsymptom utgjorde 23 med 4 dödsfall = 17,39 %.

Å 13 av dessa har intet ingrepp företagits. Å de övriga 10 har tracheotomi utförts. Av dessa ha 5 avlidit (mortalitet = 50 %).

Förutom tracheotomi ha å sjukhuset följande viktigare operationer utförts:

Sjukdom	Antal patienter	Operation	Utgång	
			God	Dålig
Otit. med. ac. c. mastoid.	12	Uppmejsling	12	—
Otit. med. ac. c. mastoid. et abscess. perisin.	2	Uppmejsling + friläggning av sinus	2	—
Mastoid. operat.	5	Sekundär sutur	5	—
Hypertrophia tonsill.	1	Tonsillectomi	1	—
Empyema sinus max.	4	Trepan. endonasal.	4	—

Uppgift från Göteborgs epidemisjukhus för år 1930 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia.....	—	3	—	2
	Abscessus. Phlegmone	1	—	—	—
22	Erysipelas	2	2	1	—
23	Scarlatina	114	115	—	1
24	Diphtheria	201	159	7	3
25	Morbilli	7	4	1	—
26	Rubeola	—	2	—	—
27	Parotitis epidemica	14	11	—	—
28	Pertussis.....	18	18	—	—
29	Influenza epidemica	14	15	—	—
31	Varicellæ.....	10	2	1	—
33	Typhus abdominalis.....	5	11	1	2
34	Paratyphus	12	9	1	1
36	Dysenteria	2	—	1	—
39	Poliomyelitis anterior acuta et Polioencephalitis acuta.....	5	3	1	—
39 ^{1/2}	Encephalitis lethargica.....	6	3	1	—
40	Meningitis cerebrospinalis epidemica	4	4	2	4
42	Tuberculosis pulmonum. Tuberculosis laryngis.....	64	88	13	19
	» cerebri. Meningitis tuberc.	1	—	1	—
	» ossium et articularum	1	—	—	—
44	Syphilis acquisita	—	1	—	—
57	Febris. Febricula	3	6	—	—
	Exanthema	1	3	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>					
68	Diabetes mellitus	1	1	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spinalis.....	2	2	2	2
82	Hæmorrhagia thrombosis. Embolia cerebri. Emollitio cerebri	1	—	—	—
83	Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	—	1	—	—
100	Neurasthenia	2	1	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
112	Myocarditis acuta	2	6	—	1
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	4	3	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121— 124}	Rhinitis ac.	—	1	—	—
125— 127}	Laryngitis ac.....	2	3	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	6	10	—	—
131	Asthma bronchiale	—	1	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta.....	12	9	3	3
»	Bronchopneumonia acuta	19	10	2	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	4	2	—	—
139) 142}	Pseudocroup	6	8	2	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
143	Stomatitis. Noma.....	—	1	—	—
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta.....	66	103	2	1
145	Peritonsillitis acuta.....	3	10	—	—
153	Gastritis acuta.....	—	1	—	—
»	» Entero-colitis acuta.....	2	1	—	1
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni.....	1	—	—	—
166	Cholecystitis. Cholangitis.....	—	1	—	—
168	Icterus. Icterus catarrhalis.....	—	1	—	—
171	Peritonitis acuta.....	—	1	—	—
»	» chronica.....	—	1	—	1
172	Dolores abdominis.....	—	1	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta.....	3	5	—	—
174	» » » » chronica. Morbus Brightii.....	1	—	—	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis.....	—	2	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
A. Manliga könsorganen.					
187	Orchitis.....	3	—	—	—
B. Kvinnliga könsorganen.					
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis.....	—	1	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum.....	—	1	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta.....	—	3	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema multiforme et nodosum.....	1	4	—	—
218	Urticaria.....	1	1	—	—
221	Zoster.....	2	—	—	—
<i>XVII. Öronsjukdomar.</i>					
243	Otitis media catarrhalis.....	20	19	—	—
»	» Mastoiditis.....	6	5	—	—
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>					
258	Conjunctivitis aestivalis, catarrhalis.....	—	1	—	—

Göteborgs barnbördshus' årsberättelse.

Barnbördsavdelningen.

1. Under året intagna och avförda.

Grupp	I n t a g n a										A v f ö r d a		
	Under 20 år	20—30 år	30—40 år	Över 40 år	Ogifta	Giffta	Änkor och från- skilda	Först- föder- skor	Omfö- derskor	Summa intagna	Summa avförda	Därav	
												döda	till sjuk- hus
A	175	1709	941	145	572	2391	7	1344	1626	2970	2967	15	25
B	10	96	81	11	35	161	2	74	124	185	185	—	3

Grupp A anger kvinnor intagna för förlossning.
» B » » » av annan orsak.

Kvarligger den $\frac{1}{1}$, A: 67; B: 9

» » $\frac{31}{12}$, A: 70; B: 13

2. Fosterlägen.

Nackbjudning: 2453. Hjässbjudning: 58. Pannbjudning: 2. Ansiktsbjudning: 7. Sättes- och fotbjudning: 92. Tvär- och snedläge: 3. Obestämt läge: 11. *Summa fosterlägen: 2623.*

3. Dödsorsaker bland på anstalten avlidna kvinnor.

N:r 576: Nephritis chronica c. uræmia. N:r 1541: Nephrosis gravis + anæmia gravis + thymus persistens. N:r 1950: Nephrosis + thrombophlebitis v. iliace sin. et cavæ. N:r 2290: Eclampsia gravidarum. N:r 1383: Eclampsia puerperarum + sepsis puerperalis. N:r 294, 1055: Sepsis puerperalis. N:r 2786/29: Vitium org. cordis + septicæmia. N:r 1934: Abortus infectus + Peritonitis acuta diffusa. N:r 2689: Cystopyelitis acuta + nephrosis acuta + apoplexia gland. supraren. bilat. N:r 2313: Hypoplasia aortæ + anæmia. N:r 545: Embolia arteria pulmonalis. N:r 1169: Bronchopneumoniæ ac. bilat. N:r 1419: Tuberculosis pulmonum amb. + tuberculosis intestin. c. perforatio c. peritonitis diffusa. N:r 2733: Myocarditis chron. + anæmia sec.

4. Sjukdomar och oregelbundenheter hos intagna barnaföderskor.

	Antal		Antal
Albuminuria	306	Trombophlebitis v. saphenæ	20
Nephropathia gravidarum	126	» » iliac. et cruralis....	18
Eclampsismus	26	Lymfangitis mammae	25
Eclampsia { gravidarum	1	Mastitis	2
{ parturientium	3	Pelvis plana	2
{ puerperarum	2	Ulcus varic. anticur.	2
Nephritis	3	Embolia pulmonum	9
Neuroretinitis albuminurica	1	Abscessus	3
Pyelitis, pyelonephritis	27	Tuberculosis pulmonum	24
Cystitis	24	Syphilis	12
Hydramnion	3	Gonorrhœa	15
Mola hydatidosa	4	Influenta	7
Placenta prævia totalis	4	Anæmia	40
» » partialis	4	Epilepsia	3
Ablatio placentæ præmatura	10	Psycosis	4
Pelvis usto minor	6	Hypertonia	1
Myoma uteri	8	Andra nervsjukdomar	3
Cancer uteri	1	Vitium organicum cordis	18
Prolapsus funiculi	10	Hypoplasia aortæ	1
» extremitatum	1	Varices	5
Ruptura cervicis	1	Pneumonia acuta	2
» perinei completa	11	Angina	18
Hypotonia uteri et musc. abdom.	55	Andra andningsorganens sjukd.	4
Retentio placentæ totalis	12	Ulcus ventriculi	1
» » partialis	4	Cholecystit. ac. + cholelit.	4
Retentio velamentorum	380	Ulcera tbc. intest. c. perfor.	1
Hæmorrhagia (gravis) sub et post partum	244	Andra matsmältningsorgan. sjukd.	4
Abortus mensium 1—3	269	Musklernas, ledgångarnas och bensystemets sjukd.	6
» » 4—7	113	Hudens sjukdomar	4
Partus præmaturus	103	Parotitis epidem.	1
Hæmatoma vaginæ et vulvæ	3	Mastoiditis supp.	1
Febris resorptionis in partu (abortu) ..	9	Diabetes mellitus	1
» » in puerp.	133	Hæmorrhagia in gravid.	2
Parametritis. Pelveoperitonitis	14	Os coccyx som förl. hinder	2
Peritonitis ac. diff. p. abort	1	Uræmia	1
Sepsis puerperalis	13		

5. Digivning.

Antal mödrar (under året intagna), vilkas barn fått endast moderns mjölk	2413
D:o, vilkas barn fått moderns mjölk + konstgjord föda	22
D:o, oförmögna till digivning på grund av sjukdom	16
Summa mödrar	2451

6. Förlossningsoperationer.

Operation	Antal fall	Indikation
Kejsarsnitt abdominalt	1	Placenta prævia totalis.
» »	1	Pelvis justo minor.
» » + sterilitetsoperation	1	Vitium org. cordis.
Kejsarsnitt vaginalt	1	Ablatio placentæ præmatura totalis.
» »	1	Nephritis chron. c. uræmia + tbc. pulm.
Nedtagning av en fot	1	Placenta prævia.
» » » »	1	Pelvis justo minor + primär värksvagheth + febris in partu.
» » » »	2	Sätesbjudning.
Inre vändning på fot	1	Ablatio placentæ præmatura.
» » » »	1	Hæmorrhagia sub. partum.
Inre vändning med nedtagning av fot... ..	1	Placenta prævia partialis.
» » » » » » » »	2	» » totalis.
» » » » » » » »	1	Primär värksvagheth.
Inre vändning på fot med utdragning... ..	1	Duplex + tvärläge av N:o II.
» » » » » » » »	1	Ablatio placentæ præmatura.
» » » » » » » »	1	Placenta prævia totalis.
» » » » » » » »	1	» » partialis + tvärläge + hotande asphyxi.
» » » » » » » »	1	Tumor pelvis (myoma intralig.)
» » » » » » » »	1	Tvilling N:o II + Hæmorrhagia sub partum + Prolaps. funiculi.
Nedtagning av fot + utdragning	1	Efterföljande tvilling + asphyxi.
» » » » + »	2	Fotbjudning.
» » » » + »	1	Prolapsus funiculi.
» » » » + »	1	» » + tvärläge.
» » » » + »	1	Foetus mort. + tvärläge.
Utdragning på säte, manuel	1	Primär värksvagheth.
» » » » »	2	Sekundär värksvagheth.
» » » » »	4	Hotande asphyxi.
» » » » »	1	Prolapsus funiculi.
» » » » » instrumental.....	1	Foetus gigant. mort.
» » » » »	1	Primär värksvagheth + Feber + Tbc. pulm.
» » » » »	1	» » + foetus mort.
» » » » »	1	Lågt sittande placenta.
Utdragning med tång	8	Primär värksvagheth.
» » » »	21	Sekundär värksvagheth.
» » » »	26	Hotande asphyxi.
» » » »	3	Ablatio placentæ præmatura.
» » » »	1	Eklampsism + sekundär värksvagheth.
» » » »	1	Os coccyx som förl. hinder.
» » » »	1	Primär värksvagheth + eklampsism.

Operation	Antal fall	Indikation
Utdragning med tång	1	Primär värksvaghet + pelvis justo minor.
» » »	1	» » + os coccyx som förl. hinder.
» » »	1	» » + feber + hotande asphyxi.
» » »	4	Prolapsus funiculi.
» » »	1	Eklampsia parturientium.
» » »	2	Pelvis plana.
» » »	1	Pelvis justo minor + feber.
» » »	1	» » » + prolapsus funiculi.
Tång på efterföljande huvud	1	Fotbjudning + vidöppen kronbjudning.
Borring o. utdragn. m. kranioklast.	1	Albuminuria + Foetus mort.
» » » » »	1	Primär värksvaghet + Foetus mort.
» » » » »	1	Hydrocephalus.
Borring på efterföljande huvud	1	Pelvis justo minor + primär värksvaghet + febris in part.
» » » » »	1	Tumor pelvis (myoma intralig.)
Bröst- och bukinälvornas uttagande + fostrets utdragning	1	Pelvis justo minor + primär värksvaghet + febris in part.
Utpressning av fostret + sned perineotomi	1	Febris intra partum + primär värksvaghet.
Utpressning av fostret + sned perineotomi	1	Asphyxi.
Utpressning av efterbörden under de tre sista havandeskapsmånaderna	2	Retentio placentæ totalis.
D:o	1	Hæmorrhagia in partum.
Inre lösning	12	Retentio placentæ totalis.
» »	2	» » partialis.
» »	1	Ablatio placentæ præmatura.
Uttagande av kvarhållen moderkaksbit... ..	1	Retentio placenta partialis.
» » »	1	» » » + atonia uteri.
Exploratio digit.	2	Atonia uteri.
Abortoperation, manuel	15	Abort.
» » instrumentel	110	» » »
Instrumentel utrymning	1	Mola.
» »	5	Missed abortion.
Skrapning	1	Myoma uteri + avlupen abort.
»	1	» » + abort m. III.
Ägghinnestick	3	Eklampsismus.
»	1	Nephritis chron.
»	1	Ablatio placenta præmatura.
»	1	Placenta prævia totalis.
Framkallande av missfall	1	Nephritis chron. c. uræmia + tbc. pulm.
» » »	1	Eklampsismus + retinitis albuminurica.
» » »	8	Tuberculosis pulmonum.
» » »	1	Cholecystitis + pancreatitis acuta operata.
» » »	1	Psykosis.
» » »	3	Psyko-neurosis.
» » »	2	Neurasthenia.
» » »	1	Paralysis extremitat. inf. amb. + paresis musculorum abdom. et dorsi.
» » »	1	Vitium org. cordis.
Sutur	1	Ruptura cervicis.
»	12	» » perinei completa.

7. På anstalten födda barn.

<i>Summa levande födda</i>	2556	<i>Summa dödfödda</i>	67
Levande födda, fullgångna	2466	Dödfödda, fullgångna	54
Av dem mankön	1279	Av dem mankön	34
» » kvinnkön	1187	» » kvinnkön	20
Levande födda, ofullgångna	90	Dödfödda, ofullgångna	13
Av dem mankön	38	Av dem mankön	10
» » kvinnkön	52	» » kvinnkön	3

Summa enkelbörder 2598. Summa tvillingbörder 25.

8. På anstalten avlidna barn.

	Efter naturlig förlossning	Efter utdrägning på säte eller fot	Efter tång- förlossning	Efter annan operation	Summa	Anmärkingar
Under 1:a levnadsdygnet	30	—	3	—	33	
» 2:a »	5	—	—	—	5	
» 3:e »	4	—	—	—	4	
Övriga	2	—	—	—	2	
Summa	41	—	3	—	44	

9. Dödfödda samt dödsorsaker bland på anstalten avlidna barn.

	Antal fall		Antal fall
<i>Dödfödda.</i>		<i>Dödsorsaker</i>	
Döda före födelsen	47	bland på anstalten avlidna barn.	
» under födelsen av kvävning	12	Missfoster och bildningsfel ...	5
» under födelsen av annan orsak	8	Ofullgångenhet	6
		Asphyxi	3
		Medfödd svaghet	9
		Melæna neonatorum	1
		Hæmorrhagia cerebri	6
		Ruptura tentorii	1
		Bronchitis acuta	1
		Pneumonia	6
		Vitium congenitum cordis	3
		Myocard. ac.	1
		Hæmatoma subser. hepat. ...	2
Summa dödfödda	67	Summa avlidna barn	44

10. Levande utskrivna barns sjukdomar under vistelsen å anstalten.

	Antal fall		Antal fall
Icterus neonatorum.....	2	Pneumonia	1
Kephalhämåtoma.....	8	Hæmorrhagisk diates	1
Melæna neonatorum	4	Pares nervi radialis	1
Blenorrhæa gonorrhøica	2	Fibroma	1
» non gonorrhøica	9	Hæmorrhagia intracran.....	1
Paresis nervi facialis	2	Encephalocele	1
» brachii (Erb)	1	Spina bifida	1
Fractura claviculæ, brachii, fe- moris	1	Syndactylia	1
Bronchitis acuta	1	Hydrocele dx.....	1

11. Missbildningar.

	Antal fall		Antal fall
Hydrocephalus.....	1	Syndactylia	1
Monstrum.....	1	Pes varus	1
Acrania	1	Pes plana	2
Cheilognathopalatoschisis	2	Gnathopalatoschisis.....	1
Spina bifida	2	Hernia diafragmatica	1
Encephalocele	1		

12. Sjukdomar hos på anstalten vårdade, men där icke förlösta kvinnor.

	Antal fall		Antal fall
Graviditas.....	104	Hæmorrhagia post abortum ...	1
Abortus imminens	31	Myoma uteri	1
Albuminuria	9	Emesis	9
Nephropathia gravidarum ...	10	Hyperemesis.....	3
Pyelitis	7	Trombosis et trombophleb.	
Cystitis	1	anticurur.....	4
Menometrorrhagia	1	» crur.	1
Vitium org. cordis	6	Icterus	2
Tuberculosis pulmonum.....	1	Angina	1
Missed abortion	3	Ulcus varic.	1
Parotitis epidemica.....	1	Neurasthenia	5
Gonorrhœa	1	Hysteria	1
Epilepsia	1	Sinusit.	1
Ileus	1	Varices anticruris et cruris ...	2
Anæmia.....	1	Cholelithiasis	1
Hydramnion	1	Susp. appendic.	1
Prolapsus uteri	1	Polyp. cervic. uteri.....	1
Febris	1	Vulnus traum. vulvæ	1
Hæmorrhagia in gravid.....	7		

Sjuk- och obduktionsberättelser till dödsfallen under år 1930.

Förlossningsavdelningen.

N:o 2786/29. A. F. W., 2-föd., 32 år. Ink. $27/_{11}$ 1929, död $4/_{1}$ 1930. Vitium org. cordis (mitralis stenosis) + Sepsis puerperalis. Hjärtfel sedan flera år. Kämt sig dålig och haft hjärtbesvär under grossessen. Fullgången. Värkarna började den $26/_{11}$ 1929 kl. 23,30. Så småningom påverkad puls, krystvärkar $27/_{11}$ kl. 3,45. Pat. blev starkt påverkad under krystvärkarna. Beslöts förlösa. Kiellands tång. Extraktion utan svårighet. En vecka efter partus feber omkring 39 grader. Ömmar till höger och vänster om uterus, inga resistenser palpabla. Låg sedan med temperatur på omkring 39 grader. $30/_{12}$ 1929: krepiterande rassel å båda lungorna. $1/_{1}$ 1930: klagar över spänningar i magen och illamående. $2/_{1}$: illaluktande, variga, lösa avföringar; buken starkt uppdriven, ömmande och spänd. $4/_{1}$: mors septico modo. Sektion: vitium org. cordis + Septichæmia post partum.

N:o 294. G. V. O., 34 år, 2-föd. Sepsis puerperalis. Ink. $5/_{2}$, död $16/_{3}$. Partus $5/_{2}$, okomplicerat förlopp. I. u. ej gjord. $8/_{2}$: frysning och temp. 40,5. $9/_{2}$: ömhet över v. uterushörnet. Temp. gick sedan ned och höll sig mellan 38 och 39 grader. $24/_{2}$: dubbelsidiga adnexresistenser. $6/_{3}$: stinkande lösa avföringar. $11/_{3}$: pat. allt sämre, buken något uppdriven, rikliga mängder blod från rectum. $15/_{3}$: blodiga stinkande avföringar. $16/_{3}$: plötsligt sämre med stora mängder blod från rectum. Mors några timmar senare. Sektion: Endocarditis valvula aortæ + bronkopneumonie lob. inf. pulm. dx. + oophoritis bilat. purulenta + peritonitis circumscripta fossæ Dougl. + splenitis septica + colitis ulcerosa septica.

N:o 545. K. G. R. K., 2-föd., 19 år. Mastitis supp. dx. + embolia art. pulmonalis. Ink. $9/_{3}$, död $29/_{3}$. Normal partus $9/_{3}$. $18/_{3}$: mastit-symtom h. bröst. $24/_{3}$: incision av mastiten. Dagen efter uppstigandet avled hon plötsligt utan några som helst symtom på trombos förut. Sektion: fullständig utfyllning med embolier av lungartärens båda huvudgrenar. Tromber i v. iliaca comm. sin. och v. hypogastrica sin.

N:o 576. E. I. A., 3-föd., 38 år. Nephritis chron. c. uræmia + tbc. pulm. + gravid. m. IV—V. Ink. från Renströmska sjukhuset, där hon vårdats för tbc. pulm. + nephritis chron. för avbrytande av grossessen. De sista 2 mån. huvudvärk och svåra kräkningar samt sista veckan svår andnöd och flimmar för ögonen. Vid hitkomsten starkt påverkad med cyanos och dyspnoe och liten, hastig puls. Blodtryck 220 mm. Stimulerades. $6/_{1}$: Rest.-N. 215 mg. %. Mycket slö, inga värkar. Venæsektion 375 cc. $10/_{3}$: fortfarande slö och cyanotisk, a. t. mycket dåligt. Inga värkar. Beslöts förlösa. Op. i lokalanestesi: Hysterotomia vaginalis anterior + extraktion av ett tämligen macererat foster. Därefter allt sämre. Mors $13/_{3}$. Sektion: Tbc. pulm. fere sanat. + nephros. chron. grav. + pericard. fibrin. purul.

N:o 1055. B. M. M., 1-föd., 33 år. Duplex + retentio velament. + febris intra partum + sepsis puerperalis. Ink. $\frac{6}{5}$, död $\frac{17}{5}$. Långvarigt förlossningsarbete, stigande temperatur. $\frac{8}{5}$: temp. 39,2 grader, expression av I:sta tvilling + nedtagning av fot och extraktion av tvilling N:o II. Fult avslag, frysning nästan varje dag. Slängande temperatur. $\frac{12}{5}$: får antistreptococc. och anticarlatinaserum. Från den $\frac{15}{5}$ sämre. Blodtransfusion 300 cc. med någon förbättring av tillståndet. $\frac{17}{5}$ på morgonen blev pulsen plötsligt hastigt dålig. Mors kl. 8. Sektion: Endometritis septica + trombophlebitis septica vas. pelvis + infarct. septica pulmonum + myocarditis septica.

N:o 1169. L. M. A., 1-föd., 31 år. Inkom $\frac{5}{5}$, död $\frac{26}{5}$. Nephropathia gravidarum + primär värksvagheter + pelvis plana (falskt promontorium) + pneumonia acuta bilat. Vattenavgång $\frac{13}{5}$. $\frac{19}{5}$: värkar. $\frac{20}{5}$: I. u. stort fast promontorium mellan 1:sta och 2:dra sacralkotan. Cervix utplånad, m. m. öppen för drygt 1 finger, dilaterades med lätthet. Nedtagning av fot kl. 11. Fortfarande svaga värkar. Kl. 16 dåliga fosterljud. Besluts extraktion för att om möjligt rädda fostret.

Operation: extraktion på fot; med stor svårighet lyckades man få ned sätet och det uppslagna benet. Fostret dog under tiden. Omöjligt att nå skuldrorna. Evisceration. Perforation på efterföljande huvud. Pat. rätt medtagen vid operationens slut, stimulerades och tog upp sig. $\frac{23}{5}$: sedan partus haft dålig färg, hosta och håll i bröstet. $\frac{25}{5}$ bronkialandning å v. lungas bas. Massor av lösa rassel och bronchi över hela båda lungorna. Allt sämre. Mors $\frac{26}{5}$ kl. 0,30. Sektion: Bronchopneumonïæ acuta bilat. + Bronchiectasiæ cavernosa + Bronchit. chron. exacerb. + Emphysema pulm. + Myocardit. acuta.

N:o 1383. E. B. L., 2-föd., 30 år. Eclampsia post partum + trombosis anticurur. sin. + sepsis puerperalis. Partus $\frac{14}{5}$ kl. 15,30. Kl. 17,5 ett eklamptiskt anfall. Sedan inga anfall. $\frac{19}{6}$: frysning, temp. 40,7 grader, fult avslag, ömmar över uterus. $\frac{26}{6}$: ömmar över v. vad, som är svullen, temp. 40,8. $\frac{29}{6}$: fortfarande feber mellan 40 och 41, dåligt a. t., liten, mjuk och hastig puls, oklar. Buken uppdriven, mjuk, ömmar nedtill. Allt sämre. Mors $\frac{4}{7}$ kl. 3. Vägrade obduktion.

N:o 1419. O. E. R. B., 3-föd., 31 år. Tbc. pulm. amb. + tbc. intest. c. perf. et peritonit. + foetus mort. Normal partus med starka värkar, fosterljud ej hörbara vid inkomsten. Pat. var blek och utmärglad, starkt påverkad, dyspnoisk, temp. 39,4, puls 120. Stimulerades kraftigt. Syrgas. Trots fortsatt stimulans sämre och pat. slocknade sakta bort. Mors kl. 9,30. Obduktionen visade utbredda tuberkulösa förändringar i lungor och tarmkanal. Ett tarmsår visar en blyertspennevid perforation. Riktigt tunnflytande var i buken.

N:o 1541. A. L. J., 1-föd., 21 år. Sätetsbjudning + asphyxia foeti + hæmorrhagia intra partum (1400 cc.) + albuminuria + sepsis. Ink.

$\frac{3}{7}$, död $\frac{8}{7}$. In med värkar. Hinnor sprängdes i vulva $\frac{4}{7}$. Hotande fosterasphyxi något senare. Manuel extraktion med stor svårighet. Barnet dött vid födelsen. Omedelbart efter narkosens slut blev pat. hastigt mycket dålig, pulslös, blek. Placenta avgick efter utpressning tillsammans med en stor mängd blod. $\frac{5}{7}$: täml. gott tillstånd, fult, illaluktande avslag, pulsen tämligen god. $\frac{8}{7}$: pat. klagar över svårighet att andas, stimuleras. På baksidan av benen och ryggen en del hudblödningar; på e. m. tydligt sämre; blodtransfusion gavs, 325 cc. Inga störningar under transfusionen. Pat. sade sig må bättre under densamma. C:a en kvart efter transfusionen våldsamma frysningar, mycket starkt påverkat allmäntillstånd, besvärad andning samt efter några minuter kramper i ansikte-, nack- och armmuskulatur, lika på båda sidor. Medvetandet dock någorlunda klart. Kramperna spreda sig till hela kroppen och blevo så våldsamma, att pat. måste hållas. Efter några minuter avmattning, djup medvetslöshet. Kraftig stimulans, syrgas och konstgjord andning utan effekt. Mors kl. 18. Sektion: Metritis putr. + nephros. gravis + thymus persist. + anæmia.

N:o 1934. A. L. V., 4-föd., 24 år. Septichæmia post abortum. Ink. $\frac{5}{8}$, död $\frac{10}{8}$. Sista regleringen i slutet av april. Sedan en månad småblödningar. Sedan $\frac{2}{8}$ upprepade frysningar, temp. upp till 40. Vid ink. dåligt a. t., liten och hastig puls, uterus palperades ovan symfyssen, ingen pågående blödning. $\frac{8}{8}$: a. t. allt sämre, oklar. $\frac{10}{8}$: under tilltagande försämring mors kl. 20,30. Sektion: Septichæmia + endometritis septica post abortem + peritonit. diffusa acuta.

N:o 1950. N. S. E. O., 1-föd., 23 år. Ink. $\frac{23}{8}$, död $\frac{21}{9}$. Normal partus $\frac{24}{8}$. $\frac{6}{9}$: sedan några dagar temperatur, fult avslag, tycker det är tungt att andas, pulm. 0, buk mjuk och oöm. $\frac{10}{9}$ något påverkad. $\frac{11}{9}$: mera påverkad, klagar över tyngd i bröstet; en viss grad av dyspnoe, pulsen liten och hastig. Höger lungas övre hälft sträv andning och en del rassel. $\frac{12}{9}$: värk hela h. ben från höften ned till smalbenet, ömhet över stora kärlen. $\frac{15}{9}$: trombophlebitsymtom från v. ben; temp. sedan 1 vecka omkring 40 grader. $\frac{18}{9}$: a. t. dåligt, fortfarande hög temperatur, betydlig dyspnoe, puls dålig, tilltagande försämring, mors kl. 3,20. Sektion: Nephros. subacuta exacerb. + thrombophlebit. venæ iliac. sin. et cava.

N:o 2290. D. E. O., 3-föd., 31 år. Eclampsia gravidarum + duplex. Ink. $\frac{2}{10}$, död $\frac{2}{10}$. Vid ink. huvudvärk, kräkningar, blodtryck 160 mm., kraftiga ödem. 3 eklamptiska anfall med fullständig medvetslöshet. Stroganoffbehandling. Extraktion på fot av föregående tvilling. N:o II i huvudläge; vändning, extraktion. Under ingreppet gavs några droppar kloroform. Efter första fostrets framskaffande blev pat. dålig, tog upp sig. Efter andra fostrets framfödande ånyo sämre, upphörde att andas, pulsen god. Konstgjord andning. Efter omkring en timme var andningen bra i gång. Pulsen, som hittills varit bra, blev dålig. Kraf-

tig stimulering. Tillståndet rätt hyggligt med undantag av pulsen. An-
dades bra och var varm, försämrades hastigt. Avled kl. 18,15 under
bilden av hjärtkollaps. Sektion: härdformiga nekroser och färskta trom-
ber i pons. Svåra eklampsiförändringar i levern, rätt små njurför-
ändringar.

N:o 2313. I. F., 1-föd., 33 år. Placenta prævia partialis. Ink. $\frac{3}{10}$,
död $\frac{6}{10}$. Inkom på grund av blödningar sedan ett par dagar, opåver-
kad, inga värkar. $\frac{5}{10}$: värkar, ringa blödning, rörligt huvud, blek och
påverkad, hämoglobin 75 %. $\frac{6}{10}$ spontan partus, gott a. t. Då placenta
ej hade gått efter 2 timmar och pat. hade blött 700 cc., gjordes inre lös-
ning av placenta. Pat. ganska blek, pulsen dock rätt god. Druvsocker-
dropp. C:a 1 timme senare blev pat. plötsligt mycket dålig, svåra and-
ningsbesvär, svinningskänsla, pulslös. Efter en kort stund medvetslös;
trots kraftig stimulering mors kl. 7,55. Sektion: Anæmia + hypoplasia
aortæ + nephrosis acuta.

N:o 2689. K. M. R., 1-föd., 29 år. Ink. $\frac{24}{11}$, död $\frac{25}{11}$. Albuminuria
+ pyelitis + septichæmia. Fullgången. Vid inkomsten brustna hinnor,
rörligt huvud, starkt missfärgat fostervatten. Fosterljud u. a., tillta-
gande värkar. Huvudet fixerades. $\frac{25}{11}$: under natten rätt kraftiga vär-
kar, likaså under dagen. Kl. 18 en frysning, temp. 40,2, fosterljud då-
liga, försämrat a. t., dålig puls, dyspnoe. Kl. 19: septiskt erythem över
hela kroppen, pulsen dålig. Huvudet står med stort segment till v.
ovan bäckeningången. Inga fosterljud. Perforation med viss svårighet
att få ned fosterhuvudet. Axlarna omöjliga att få fram. Först efter
avklippning av ena nyckelbenet lyckades det. Under operationen, som
varade i 20 minuter, blev pat. mycket sämre, endast 10 gram ether. 10
min. efter operationen dog patienten. Sektion: Cystopyelitis acuta +
nephrosis acuta + apoplexia gland. supraren. bilat.

N:o 2733. A. C. E. M., 3-föd., 41 år. Ink. $\frac{30}{11}$, död $\frac{1}{12}$. Hæmorr-
hagia intra partum (800 cc.) + myocarditis chron. + insuff. cordis.
Normal förlossning kl. 23,55 den $\frac{30}{11}$. Sammanlagd blödning 800 cc.
 $\frac{1}{12}$ kl. 2 blev pat. plötsligt mycket dålig, blek, kallsvettig och dålig puls.
Inom 5 min. fullständigt pulslös och medvetslös. Kraftig stimulans,
varefter pat. tog upp sig något. Uterus slapp trots secale och pituitrin.
I. u. kl. 2,45 på misstanke på kvarhållen placentarbit. Någon sådan
kunde ej kännas. Efter ingreppet åter chockartad försämring med
hjärtkollaps, varur pat. ej tar upp sig. Mors kl. 3,15. Sektion: Myocar-
ditis chronica + anæmia secundaria.

Gynekologiska avdelningen.

	Summa	Summa	Därav
	intagna	avförda	döda
Pat. intagna å den gynekologiska avdelningen..	468	459	3
Kvarligg. den $\frac{1}{1}$ 1930	13		
» » $\frac{31}{12}$ »	22		

Uppgift från Barnbördshusets gynekologiska avdelning för år 1930
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom		Intagna	Döda
		kv.	kv.
<i>III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>			
8	Abortus	12	—
10	Graviditas extrauterina.....	13	—
11	Graviditas	13	—
12	Status p. part.	1	—
13	Missed abortion	1	—
14	Polyp. placentæ.....	1	—
16	Ret. part. ov. abort	4	—
17	Hämorrhagia post partum	3	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>			
23	Scarlatina	1	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	17	—
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis.....	6	—
	» renum	1	—
	» urogenitalis.....	9	—
	» peritonei	1	—
44	Syphilis acquisita	2	—
46	Gonorrhœa (<i>samtliga fall</i>).....	25	—
	Urethritis gonorrhœica acuta	8	—
	Kolpitis, Vulvitis, Bartholinitis gonorrhœica	1	—
	Endometritis, Salpingitis gonorrhœica	16	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>			
58	Anæmia	23	—
<i>VI. Ännesomsättningssjukdomar.</i>			
68	Diabetes mellitus	2	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>			
99	Hysteria	1	—
100	Neurasthenia	15	—
101	Psykopathia	4	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>			
	Psykosis	1	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>			
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	4	—
119	Trombosis. Embolia	9	—

Sjukdom		Intagna	Döda
		kv.	kv.
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>			
131	Asthma bronchiale	1	—
134	Pneumonia crouposa acuta	1	—
134	Bronchopneumonia acuta.....	3	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	1	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>			
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	2	—
158	Entero-colitis chronica	1	—
159	Appendicitis	2	—
161	Hernia.....	2	—
171	Peritonitis acuta	1	—
»	» chronica	3	—
172	Prolaps. mucos. recti	1	—
	Fissura et contr. ani	5	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>			
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	1	—
174	» » » » chronica. Morbus Brightii	1	—
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis.....	2	—
177	Nephrolithiasis	1	—
180	Cystitis	11	—
184	Polyp. urethræ	3	—
	Prolaps. mucos. urethræ	1	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>			
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>			
	Vulnus traumat. vagin.	1	—
	Ulcus lab. maj.	3	—
	Kraurosis vulvæ	1	—
	Kolpitis	4	—
	Ulcus portion. uteri	1	—
	Prolapsus vaginæ et uteri	31	—
	Endometritis	3	—
	Sterilitas	17	—
	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	103	—
	Parametritis	1	—
	Hämatoma p. op. paramet.	1	—
	Amenorrhœa. Dysmenorrhœa. Menorrhagia.....	89	—
	Hämatocolp.	1	—
	Fistula rectogenital.	1	—
	Lymphant. mammae	10	—
	Mastitis	15	—
	Hymen rigid.	1	—
	Hymenalrester	1	—
	Vaginismus.....	1	—
	Polyp. cerv. et corpus uteri	20	—
	Uterus bicornis	1	—
	» duplex	1	—

Sjukdom		Intagna	Döda
		kv.	kv.
	Septum vaginae	1	—
	Ruptura perinei totalis.....	2	—
	Bartholinit.....	3	—
XVI. Hudens sjukdomar.			
	Condylomata acumin.....	4	—
XIX. Svulster.			
301	Fibroma	1	—
307	Myoma	44	1
313	Papilloma	1	—
314	Adenoma. Kystadenoma	15	—
315	Sarcoma	3	—
316	Carcinoma (<i>samtliga fall</i>)	20	—
	» intestin.....	2	—
	» genitalium	16	—
	» mammae	1	—
	» appendicis	1	1
	Chorion-epithelioma malign.....	1	—
	Cysta vagin.....	1	—
	» dermoid. coccyg.....	1	—
	Tumor abdom.....	1	—
	Cysta gland. Bartholin.....	5	—
XX. Andra sjukdomar.			
326	Unguis incarnat.....	2	—
	Celluliter i bukfettet	1	—
	Observation	2	—

Uppgift från Barnbördshusets gynekologiska avdelning för år 1930
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda
operationer å *intagna* patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn		
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död
<i>IX. Sjukdom i bröstkörteln.</i>					
Mastitis supp.	15	Incisio	15	—	—
<i>XVI. Append. vermiform.</i>					
Appendicit. chron.	2	Appendectomy	2	—	—
I samband med annan sjukdom	18	»	18	—	—
Cancer appendic. c. peritonit.	1	Laparotomia explor. + dränage	—	—	1
<i>XVII. Bräck.</i>					
Hernia in cicatr. ventral incarceration.	1	Radikalop	1	—	—
Hernia lin. alb. et umbilic.	1	»	1	—	—
<i>XVIII. Rectum och anus.</i>					
Fissura et contr. ani	5	Dilatation forcée	5	—	—
Prolaps mucos. recti	1	Exstirp.	1	—	—
<i>XIX. Bukväggen och peritoneum.</i>					
Carcinos. peritonei et intest.	1	Laparotomia explor.	—	1	—
Carcinos. mesenterii	1	»	—	1	—
Abscess. intraperit. p. op.	1	Incisio	1	—	—
<i>XX. Njuror och uretärer.</i>					
Tbc. ren. dx.	1	Nephrectomia	1	—	—
<i>XXIII. Urinröret.</i>					
Polyp. mucos. urethrae	3	Exstirpatio	3	—	—
<i>XXV. Kv. könsorganen.</i>					
Ulcus chron. vulvæ	2	Provexcision	2	—	—
Prolaps. vagin. recid.	1	Kolpoperineorrhaphia	1	—	—
Prolaps. uteri et vagin.	1	Kolporrhaphia ant. + kolpoperineorrhaphia	1	—	—
» » » »	18	Kolporrhaphia ant. + amp. cerv. + kolpoperineorrhaphia	18	—	—
» » » »	1	Op. enl. Schauta-Wertheim-Westermark	1	—	—
Cystocele	2	» » » » »	2	—	—
»	1	» » » » »	1	—	—
		+ kolpoperineorrhaphia	1	—	—

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen		
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död
Cystocele	1	Kolporrhaphia ant.	1	—	—
Ruptura perin. compl.	1	Plastik	1	—	—
Polyp. cervic. uteri	13	Exstirpatio	13	—	—
» corpus »	5	Abrasio	5	—	—
Menorr-metrorrhagia	63	Dilatatio + abrasio	63	—	—
Metrorrhagia	1	Amp. uteri supravagin.	1	—	—
Dysmenorrhœa	6	Dilatatio	6	—	—
»	2	» + abrasio	2	—	—
Polyp placentæ	1	Abrasio	1	—	—
Retentio p. ov. aborti.	6	»	6	—	—
Atonia uteri c. hæmorrh.	1	Explor. uteri instr.	1	—	—
Sterilitas	1	Dilatatio + cervixklipp.	1	—	—
Myoma uteri submucos.	3	Myomectomia vaginalis	3	—	—
Fibromyoma portion. ut.	1	Exstirpatio	1	—	—
Myoma ut. subseros.	1	Laparotomi + exstirp.	—	1	—
» » + gravid	2	» + »	2	—	—
» »	5	Amp. ut. sup. vag.	4	—	1
» » ut. bicorn.	1	» » » »	1	—	—
» »	3	» » » » + salp. ooph. ect.	—	—	—
» cervic. ut. permagn.	1	bilat.	3	—	—
» ut. necrot. infect. c. abscess.	1	Exstirp. uteri total. + salp. ooph. ect.	1	—	—
intraperit.	1	Resectio uteri + dränage	1	—	—
Myoma ut. + peritonit. chron. ad- hæsiv.	1	Laparotomia explor.	1	—	—
Fibrosarcoma uteri	1	Amp. ut. sup. vag.	1	—	—
Myosarcoma ut.	1	» » » » + salp. ooph. ect.	—	—	—
Cancer corp. uteri	1	bilat.	1	—	—
Chorionepithelioma malign. ut.	1	Exstirp. ut. total. + salp. ooph. ect.	1	—	—
Sarcoma uteri	1	bilat.	1	—	—
Susp. ca cerv. ut.	3	Dilatatio + abrasio	—	1	—
Graviditas tubaria	10	Provexcision	3	—	—
» »	1	Salp. ooph. ect., salp. ect. uni-, bilat.	10	—	—
Salp. ooph. chron.	11	Salp. ect. + Salpingostomia + Lysis	1	—	—
» »	1	Salp. ooph. ect., salp. ect. uni-, bilat.	11	—	—
» » » c. abscess.	4	Salp. ooph. ect. unil. + amp. uteri	—	—	—
» » fbc.	5	sup. vag.	1	—	—
Abscessus pelvis	6	Salp. ooph. ect., salp. ect. uni-, bilat.	4	—	—
Susp. salp. fbc.	1	+ dränage	5	—	—
Cysta follic. ovarii unilat. (adhærent)	1	Salp. ooph. ect., salp. ect. uni-, bilat.	6	—	—
Cysta s. kystadenom. ovar.	7	Kolpotomia post	6	—	—
Kystoma ovarii + pelv. perit. chron.	1	Laparotomia explor.	1	—	—
adhæsiv.	1	Lysis + resect. ovarii + ventrofix.	1	—	—
Cysta s. kyst. ovar. torqv.	4	uteri	7	—	—
		Ooph. ect. s. salp. ooph. ect.	7	—	—
		Salp. ooph. ect. + dränage	1	—	—
		Ooph. ect. s. salp. ect.	4	—	—

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn		
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död
Cancer ovarii	2	Ooph. ect.	2	—	—
» »	1	Amp. ut. sup. vag.	1	—	—
Psykoneurosis + grav.	1	Hysterotomia abdom. + resect. tub.	1	—	—
» » + » + anæmia ...	1	» » + » »	1	—	—
Psykopathia + grav.	1	Abortus prov. + resect. tub.	1	—	—
Varic. crur. c. ulc. varic. + lues? + grav.	1	» » + » »	1	—	—
Vitium org. cordis + grav.	1	» » + » »	1	—	—
Anæmia gravis	1	Resectio tub.	1	—	—
Tbc. pulm. + grav.	1	Hysterotomia vag. ant. + resect. tub.	1	—	—
Vitium org. cordis + grav.	1	» » » »	1	—	—
<i>Smärre operationer.</i>					
Cysta gland. Barthol.	3	Exstirp.	3	—	—
Cysta gland. Barthol. inf.	1	»	1	—	—
» » »	2	Inc.	2	—	—
Abscess. »	3	»	3	—	—
Cysta dermoides coccyg. infect.	1	»	1	—	—
Abscess. septi rect. vag. c. fistula ...	1	Klyvning av fisteln	1	—	—
Hymen rigid. + hämatokolp.	1	Dilatation	1	—	—
Hymenalrester	1	Excision	1	—	—
Vaginismus	1	Överskärning av constrict. cunni.	1	—	—
Condylomata acum.	4	Excision	4	—	—
Unguis incarnat.	2	Königs op.	2	—	—
Anæmia acut.	1	Blodtransfusion	1	—	—

Sjuk- och obduktionsberättelser
till dödsfallen vid Barnbördshusets gynekologiska avdelning.

N:o 507G/29. Menorrhagia + Salpingo-ooph. bilat. tbc. + Tbc. miliaris.

A. C. P., 19 år. 0-para. Inkom $11/11$ 1929.

Alltid rikliga, långvariga menstruationer. Skrapad ett par gånger, ej bättre. Ur status: a. t. gott, pågående blödning, uterus liten, åt sidorna fritt. $12/11$ 1929: abrasio. Härefter upprepade frysningar med temperaturtoppar upp till 40 grader. $16/11$ 1929: op.: salpingo-oophorect. dx. + resect. tub. sin. + dränage. Tämligen fasta adhærens i lilla bäckenet, lösas trubbigt. Å tarmar samt höger tuba utsädd av miliära tuberkler. Höger ovarium och båda tubor förtjockade och förändrade (p. a. d. tbc.), dränage mot uterus bakre ruggiga yta.

Sedan den $2/12$ 1929 tunntarmsinnehåll ur såret. Faller av allt mer. Ligger med temperaturtoppar på 39 grader. Under avtagande allmäntillstånd mors den $28/1$ 1930.

Sektionen visar en utbredd miliär tuberkulos i alla organ. Fisteln i buksåret leder ned i en fäkelhåla, som även står i förbindelse med jejunum genom en blyertspennevid perforation i dennas vägg.

N:o 188G. Cancer appendic. c. peritonit. + Bronchopneumonia.

S. H., 61 år, XII-para. Inkom $14/5$ 1930.

Sedan 5 månader blodblandad flytning; förkyld sedan 1 vecka. Vid inkomsten temp. 39 grader. Ur status: brungul flytning, uterus ej palpabel på grund av adipositas. Sond 8 cm. I avvaktan på temperaturens sjunkande expekteras. Den $19/5$ smärtor i nedre delen av buken samt någon ömhet. Temp. som förut. A. t. opåverkat. Den $20/5$ tydliga tecken på diffus peritonit. Laparotomi i lokalanestesi: fri grumlig vätska i buken, tarmar utspända och rodnade. I bäckenet en mindre mängd tunt luktlöst var, vid palpation en del oregelbundna massor, vars natur ej närmare undersöktes på grund av patientens dåliga tillstånd. Dränage ner i bäckenet. Tillståndet dåligt de närmaste dagarna. Tar så småningom upp sig. Efter 3 veckor afebril. Allt klart från buken.

Sedan den $24/6$ tilltagande slöhet, dessemellan orolig och gråter. Den $3/7$ dåligt tillstånd, cyanos och dyspnoe, rassel å båda lungor. Allt sämre. Mors den $4/7$.

Sektionen visar bronchopneumonier å båda lungorna. I högra delen av bäckenet en drygt knytnävstor väl avgränsad abscess med tunt grått var. I dennas vägg en mandarinstor tumör, till vilken coecum är adhærent och i vilken den fingervida appendix dyker in för att helt övergå i tumörvävnad av mærgig och gulvit typ.

Mikr.: Ca.

N:o 325G. Myoma uteri + Phlegmone urinæ reg. foss. iliac. dx. + Peritonit. adhæsiva.

A. C. J., 49 år. III-para. Inkom $\frac{9}{9}$ 1930.

Sedan 1 år märkt en knuta i buken, som alltmer tilltagit i omfång. Sista månaderna urineringsbesvär. Ur status: i direkt sammanhang med uterus en c:a kålhuvudstor tumör, som utfyller hela lilla bäckenet och sträcker sig en tvärhand ovan navelplanet. På grund av tumörens storlek och blåsbävaren göres den $\frac{11}{9}$ op.: amputatio uteri supravaginalis. Tumören ett storknöligt till största delen intraligamentärt utvecklade myom. Stora svårigheter vid utlösandet av detsamma, särskilt i högra parametriet. Härvid läderas högra uretären. Uretärsutur. Dränage genom portio.

Närmaste dygnen allt väl. Sedan den $\frac{13}{9}$ smärtor till höger i buken, tilltagande tarmpares. Den $\frac{14}{9}$ hastig försämring, mors den $\frac{15}{9}$.

Sektionen visade ett bäckenphlegmone, utgången från nedre delen av högra uretären, som nedom suturstället är gangränös och perforerad. I nedre delen avgränsad peritonit.

Holtermanska sjukhuset.

År 1930 intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	S j u k d o m	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
	III. <i>Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.</i>				
8	Abortus	—	1	—	—
	IV. <i>Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>				
22	Erysipelas	3	3	—	—
29	Influenza epidemica	5	—	—	—
31	Varicellæ	1	—	—	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	10	16	—	—
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis	4	3	—	—
	» lymphoglandularum	1	—	—	—
	» cutis	3	7	—	—
	» Lupus vulgaris	2	5	—	—
	» organorum aliorum	—	1	—	—
44	Syphilis hereditaria	—	1	—	—
	» acquisita	124	30	—	—
	» därav primaria	40	1	—	—
45	Ulcus molle	41	—	—	—
	» därav med bubon	12	—	—	—
46	Gonorrhœa (<i>samtliga fall</i>)	301	97	—	—
	Urethritis gonorrhœica acuta	285	84	—	—
	» » chronica	16	13	—	—
	Epididymitis »	87	—	—	—
	Prostatitis »	70	—	—	—
	Periurethritis, folliculitis	40	—	—	—
	Bartholinit	—	9	—	—
	Kolpitis, Vulvitis	—	8	—	—
	Endomet., cervicit.	—	82	—	—
	Salpingit	—	20	—	—
	Proctit.	—	57	—	—
	Conjunctivitis gonorrhœica	1	—	—	—
	Lymphadenitis »	14	1	—	—
	Rheumatismus »	14	4	—	—
51	Malaria (terapi)	22	3	—	—
	Klimatiska buboner (Lymphogranuloma inguinale)	10	—	—	—
	VI. <i>Ämnesomsättningssjukdomar.</i>				
68	Diabetes mellitus	2	2	—	—
	VIII. <i>Nervsystemets sjukdomar.</i>				
89	Tabes dorsalis. Lues cerebro-spinalis	18	4	—	—
90	Sclerosis cerebro-spinalis disseminata	1	—	—	—
98	Epilepsia	2	—	—	—
99	Hysteria	—	1	—	—
	X. <i>Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>				
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	7	—	—	—
	» Myocarditis » Cardiosclerosis. Cor adiposum	1	—	—	—
116	Phlebitis	—	1	—	—
118	Varix	14	34	—	—

S j u k d o m		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
XI. <i>Andningsorganens sjukdomar.</i>					
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	1	1	—	—
131	Asthma bronchiale	2	2	—	—
134	Bronchopneumonia acuta.....	3	—	—	—
XII. <i>Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	2	—	—	—
168	Icterus. Icterus catarrhalis.....	2	1	—	—
XIV. <i>Könsorganens sjukdomar.</i>					
A. Manliga könsorganen.					
187	Orchitis. Epididymitis	3	—	—	—
188	Phimosi. Paraphimosi	6	—	—	—
189	Balanit.	7	—	—	—
	Hydrocele	1	—	—	—
XV. <i>Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
205	Synovitis. Arthritis	1	—	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	1	—	—	—
XVI. <i>Hudens sjukdomar.</i>					
217	Erythema multiforme	2	1	—	—
218	Urticaria. Strophulus	12	1	—	—
220	Pemphigus	—	1	—	1
221	Zoster	—	2	—	—
222	Eczema	72	51	—	—
	Dermatitis acuta	14	18	—	—
	» aestivalis et solare	1	2	—	—
	» ex usu neosalvarsan	1	1	—	—
	» » spirit. denaturat.	—	1	—	—
	Pruritus ani et vulvæ	4	1	—	—
	Lichen simplex chron. Prurigo Besnier	5	6	—	—
	Prurigo Hebræ	1	3	—	—
	Lichen ruber planus.....	6	3	—	—
223	Psoriasis	19	4	—	—
225	Lupus erythematos.	—	1	—	1
227	Ulcus et eczema varicos cruris.....	14	34	—	—
228	Impetigo	11	9	—	—
229	Acne	1	3	—	—
230	Folliculitis, sycosis barbæ	7	—	—	—
231	Furunculosis	2	1	—	—
234	Trichophytia	4	5	—	—
	Pityriasis rosea	—	2	—	—
	Pityriasis versicolor	1	—	—	—
236	Scabies	141	69	—	—
	Elefantiasis.....	1	—	—	—
	Condylomata acuminat.	7	3	—	—
	Vaccin generalisat.	—	1	—	—
XIX. <i>Svulster.</i>					
316	Carcinoma cutis.....	1	—	—	—

Årsrapport från Holtermanska sjukhusets ljusavdelning.

Uppgift på poliklin. behandlade sjukdomsfall år 1930.

Diagnos	m.	kv.	S:a
<i>Tuberculos.</i>			
Lupus vulgaris	11	31	42
Tbc. cutis	5	15	20
» pulmon. et laryngis.....	9	3	12
» ossium et articularum.....	2	5	7
» lymphoglandularum.....	3	6	9
» urogenitalis	—	1	1
<i>Hudsjukdomar.</i>			
Eczema	7	11	18
Dermatitis æstivalis	1	—	1
Prurit ani et vulvæ	1	1	2
Lichen simplex chron. Prurigo Besnier.....	9	5	14
Lichen ruber planus.....	3	6	9
Psoriasis	8	16	24
Lupus erythematosus	5	13	18
Acne vulgaris.....	4	15	19
» rosacea	2	7	9
Folliculitis	1	—	1
Verruca, clavus.....	3	10	13
Alopecia areata	7	5	12
Perniones	—	10	10
Mycosis fungoides.....	1	—	1
Condylomata acuminat.	—	3	3
Nævus	1	4	5
Keloid	—	1	1
Cancer cutis	—	1	1
<i>Diverse sjukdomar.</i>			
Rheumatismus musculorum et articularum.....	12	20	32
Bronchit	5	5	10
Otit	—	2	2
Pyelit	—	1	1

Av lupus vulgaris-fallen hava 41 vårdats på Statens bekostnad, därav 13 nytillkomna under året. Under året hava 17 fall avslutat behandlingen, av dessa voro 11 fall till synes läkta.

Sammanlagda antalet Finsenbehandlingar, lokala och allmänna, utgör 5,586 seancer. Av dessa hava 3,916 betalats av staten, 216 hava givits åt sjukhuspatienter — 571 till patienter med medellöshetsintyg och för 883 har erlagts avgift av patienterna själva eller av för dem ansvarig.

Kvartsljusbehandling har givits i ett antal av 5,876 seancer; därav till sjukhuspatienter — 949, till betalande 4,203 och till medellösa 724.

Röntgenbehandling har givits i sammanlagt 152 enkeldoser. Diathermi-behandling har givits i ett antal av 468 seancer.

Årsberättelse från Renströmska sjukhuset å Källtorp för år 1930.

Omsättning, underhållsdagar m. m.

Antal patienter						Underhållsdagar för samtl. vårdade	Medeltal vårdade pr dag	Högsta Lägst någon dag under året vårdade	Vårdtid (dagar) för de under året														
Samtliga under året intagna			Härav för- sta gången vårdade						Utskrivna (frånsett avlidna)			utskrivna (utom avlidna)			avlidna								
												längsta	kortaste	medel-	längsta	kortaste	medel-						
m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.	m. kv.				m. kv.	m. kv.													
212	266	105	139	169	214	43	61	85,505	234,2	254	199	1,109	904	9	4	152,6	172,1	468	557	1	1	153,5	165,7

Ålder vid intagandet för samtliga under året utskrivna patienter med tuberkulos.

	M.	Kv.	Summa
10—15 år.....	5	3	8
15—20 ».....	42	68	110
20—25 ».....	48	79	127
25—30 ».....	41	42	83
30—35 ».....	21	29	50
35—40 ».....	16	13	29
40—45 ».....	17	13	30
45—50 ».....	8	10	18
50—60 ».....	10	10	20
60—70 ».....	1	3	4
över 70 ».....	1	—	1
Summa	210	270	480

Under året utskrivna patienters sjukdomar under sjukhusvistelsen.

Sjukdom	I. Lungtuberkulos med eller utan komplik.			Sjukdom	I. Lungtuberkulos med eller utan komplik.		
	m.	kv.	s:a		m.	kv.	s:a
a) Antal patienter ...	210	270	480	Asthma bronchiale	2	5	7
b) Sjukdomsfall.				Hæmorrhagia pulmon.	57	39	96
Tbc. pulmonum	210	270	480	Oedema pulmon.	—	1	1
» laryngis	17	20	37	Bronchopneumonia ac.	1	—	1
» cerebri. Mening. tbc. ...	1	—	1	Emphysema pulmon.	2	2	4
» ossium et articularum ...	6	6	12	Pleuritis exsudat.	14	34	48
» lymphoglandularum	8	13	21	Empyema pleuræ	2	4	6
» renum	2	—	2	Pneumothorax spontan.	3	2	5
» urogenitalis	3	3	6	» artific.	11	36	47
» intestini	23	27	50	Siderosis pulm.	1	—	1
» peritonei	5	4	9	Angina tonsillaris	2	2	4
» miliaris ac.	4	3	7	Vegetationes adenoid.	—	1	1
» pharyngis	1	1	2	Ulcus ventriculi	—	1	1
Vitium cong. cordis	—	1	1	Dyspepsia nervosa	—	1	1
Graviditas	—	1	1	Enterocolitis	1	1	2
Abscessus, Phlegmone	1	1	2	Proctit. gonorrh. chron.	—	1	1
Parotit. epidemica	1	—	1	Appendicitis ac.	1	1	2
Influenza epidem.	—	1	1	Hernia inguinalis	3	—	3
Syphilis acquisita	1	1	2	Abscessus ad anum	3	—	3
Gonorrhœa ac.	—	1	1	Nephrolithiasis	2	—	2
Diabetes mellitus	1	—	1	Cystit. ac.	1	1	2
Encephalitis ac.	—	3	3	Nephrosis	10	21	31
Neuritis ischiadica	2	—	2	Amyloidosis universalis	2	3	5
Paresis n. facialis	1	—	1	Orchitis	1	—	1
Epilepsia	1	1	2	Hydrocele	1	—	1
Neurasthenia	3	1	4	Polyarthrit. rheum. subac.	—	2	2
Psychosis	—	2	2	» chron. pr.	—	1	1
Vitium organ. cordis	1	4	5	Arthrit. deformans	2	—	2
Myocardit. chron.	—	1	1	Herpes zoster	—	2	2
Arteriosclerosis	1	1	2	Carbunculus	1	—	1
Thrombophlebit. anticur.	1	—	1	Pityriasis versicolor	1	2	3
Varices	—	1	1	Pityriasis rosea	1	—	1
Thrombosis	—	2	2	Otit. med. ac.	1	1	2
Ozæna	1	—	1	Otit. med. chron.	3	1	4
Sinusit. maxill.	—	2	2	Conjunctivit. phlyctæn.	—	1	1
Ethmoiditis ac.	—	1	1	Struma	—	1	1
Bronchiectasia	—	1	1	Morbus Basedowi	—	1	1
Sjukdom	III. Utan tydliga symtom av tuberkulos.			Sjukdom	III. Utan tydliga symtom av tuberkulos.		
	m.	kv.	s:a		m.	kv.	s:a
a) Antal patienter	2	5	7	Nephrosclerosis	—	1	1
b) Sjukdomsfall.				Bronchit. chron.	1	2	3
Tuberculosis suspecta	2	5	7	Bronchiectasia	—	3	3
Cardiosclerosis	—	1	1	Hæmorrhagia pulmon.	—	2	2
				Bronchopneumonia ac.	—	1	1

Dödsorsaker hos under året avlidna.

Sjukdom	m.	kv.
	Tuberculosis pulmonum.....	43
Summa	43	61

Behandlingens resultat för under året utskrivna tuberkulospatienter.

	Antal utskr. (inkl. avlidna)			Behandlingens resultat											
				Förbättrade			Oförändrade			Försämrade			Avlidna		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a
a) Lungtuberkulos, st. I ...	30	64	94	29	62	91	1	2	3	—	—	—	—	—	—
st. II ...	44	45	89	44	41	85	—	3	3	—	—	—	—	1	1
st. III...	136	161	297	68	79	147	21	17	38	4	5	9	43	60	103
Summa	210	270	480	141	182	323	22	22	44	4	5	9	43	61	104

Utförda operationer.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Antal	Anmärkingar
Tbc. pulm.....	56	Anlägg. av pn.-thorax art.	57	Därav 1 dubbelsid.
» » c. hæmoptyx.....	2	» » » » »	2	
» » » pneum. thor. art....	17	Försök att anlägga pn.-thor.	23	Ej fri pleura.
» » » » » spont.	99	Påfyllningar av pneum. thor.	1334	
» » » » » art....	1	Exsufflation	7	
» » » » » »	1	Oleothoraxbehandling	7	
» » » » » »	6	Thorasc. + Adherensavbr.	6	
» » » » » »	4	Thorascopi	4	
» » » » » c.				
pleurit. exsud.	13	Thoracocentes + Uttappning	37	
» » + Empyema pleuræ	1	» + »	2	
» » + Pleurit. exsudat.	5	» + »	5	
» »	3	Phrenicoexhairesis.....	3	Utfört å A. S. S. kir.
» »	5	Thoracoplastik	5	Därav 4 utförda å
» » + Gonit. tbc.	1	Arthrodes	1	A. S. S. kir. avd.
» » + Abscessus ad an.	1	Incis. + Uttömn. + Tampon.	1	
» » + Meningit. tbc.	5	Lumbalpunktion.....	8	
» » + Encephalit. ac.	3	»	3	
» » + Tbc. laryng.	7	Galvanokaustik	9	
» » + » » et				
pharyng.	1	»	1	
» » + Tbc. laryng.	2	Alkoholinj. i nerv. lar. sup.	5	
» » + Sinusit. maxill....	1	Käkspolning	1	
» » + Ethmoidit. chron.				
» » + Polypos. bil.....	1	Evulsio polyp.	1	
» » + Tbc. laryng.	1	Tracheotomia	1	

Dessutom ett flertal provpunktioner, incisioner, tandextraktioner och andra mindre ingrepp.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

År 1930 intagna sjukdomsfall ävensom döda.

	Sjukdom	Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.					
1	Monstrum. Ectopia testis.....	2	—	—	—
	Cysta colli congen.	—	1	—	—
II. Ålderdomssjukdomar.					
7	Gangræna senilis	—	1	—	1
III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.					
8	Abortus	—	1	—	—
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone ...	10	9	—	1
22	Erysipelas	4	8	1	—
29	Influenza epidemica	10	7	—	—
31	Varicellæ	—	1	—	—
33	Typhus abdominalis.....	1	1	—	—
34	Paratyphus	1	—	—	—
40	Meningitis cerebrospinalis epidemica	1	—	1	—
42	Tuberculosis (<i>samtliga fall</i>)	19	19	2	2
	» pulmonum. Tuberculosis laryngis.....	11	8	1	2
	» ossium et articularum	3	4	—	—
	» lymphoglandularum	1	7	—	—
	» urogenitalis.....	2	—	—	—
	» organorum aliorum	2	—	1	—
44	Syphilis hereditaria	—	1	—	—
	» acquisita	5	—	—	—
	Rheumatismus gonorrhœica.....	—	1	—	—
51	Malaria	1	—	—	—
55	Tænia (Cysticercus). Bothriocephalus	1	1	—	—
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.					
58	Anæmia	1	6	—	—
62	Chlorosis	—	1	—	—
64	Hæmophilia	—	1	—	—
66	Lymphadenitis	11	5	—	—
VI. Ännesomsättningssjukdomar.					
67	Diathesis urica. Arthritis urica	—	1	—	—
68	Diabetes mellitus	2	1	—	—
VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.					
76	Saturnismus chronicus	1	—	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>					
79	Hæmorrhagia meningum cerebri	—	1	—	—
82	Hæmorrhagia thrombosis. Embolia cerebri. Emollitio cerebri	1	3	—	—
84	Hemiplegia.....	1	2	—	—
90	Sclerosis cerebro-spinalis disseminata	1	—	—	—
	Ischias.....	8	7	—	—
	Chorea	—	2	—	—
99	Hysteria	—	6	—	—
100	Neurasthenia	10	10	—	—
101	Morb. Raynaudi	1	—	—	—
	Capholalgia	—	2	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>					
	Psykos.....	—	1	—	—
	Dementia senilis	1	1	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>					
111	Pericarditis	1	—	—	—
112	Endocarditis acuta	6	3	—	—
»	Myocarditis acuta	1	2	—	2
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	7	11	—	1
»	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	4	8	—	1
114	Neurosis cordis	—	1	—	—
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis	—	2	—	—
116	Phlebitis	1	2	—	—
117	Aneurysma.....	1	—	—	—
118	Varix	24	12	—	—
119	Thrombosis. Embolia.....	3	12	1	1
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>					
121— 124 }	Ethmoidit. chron.....	1	—	—	—
	Epistaxis	—	2	—	—
125— 127 }	Sinus. max. acuta	1	1	—	—
128	Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	10	2	—	—
129	Tracheitis chron. Bronchitis chron.....	6	3	—	—
130	Bronchiectasia	1	—	1	—
131	Asthma bronchiale	1	2	—	—
134	Pneumonia crouposa acuta	8	5	—	3
»	Bronchopneumonia acuta.....	5	7	2	—
135	Pneumonia fibroplastica chronica	1	—	—	—
137	Gangræna pulmonum	2	—	1	—
138	Emphysema pulmonum	1	1	—	—
140	Pleuritis. Empyema pleuræ	4	2	—	—
141	Pneumothorax	1	—	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>					
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	6	4	—	—
145	Peritonsillitis acuta	2	6	—	—
146	Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	9	11	—	—
153	Entero-colitis acuta. Proctitis acuta.....	9	3	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	22	7	1	—
157	Neurosis ventriculi	8	4	—	—
158	Enterocolitis chronica	4	4	—	—
159	Appendicitis	51	59	2	2
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio	—	2	—	—
161	Hernia	38	10	—	—
162	Contract. ani	7	6	—	—
163	Abscess. ad anum	6	2	—	—
164	Hämorrhagia intestini	—	1	—	—
166	Cholecystitis. Cholangitis	2	10	—	—
167	Cholelithiasis	2	12	—	—
168	Icterus. Icterus catarrhalis	3	—	—	—
171	Peritonitis acuta	11	5	—	—
»	» chronica	1	3	—	—
172	Coecum magn. et mobil.	1	11	—	—
	Achylia gastr.	8	3	—	—
	Obstipatio	1	2	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>					
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	6	4	—	—
174	» » » chronica. Morbus Brightii	—	7	—	1
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis	4	7	—	—
176	Pyonephrosis	2	—	—	—
177	Nephrolithiasis	5	—	—	—
180	Cystitis	7	11	—	—
181	Lithiasis vesicae	1	—	—	—
183	Strictura urethrae	1	—	1	—
184	Hämotusie	2	1	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>					
<i>A. Manliga könsorganen.</i>					
185	Hypertrophia prostatae	6	—	—	—
186	Prostatitis. Abscessus prostatae	1	—	—	—
187	Orchitis. Epididymitis	1	—	—	—
188	Phimos. Paraphimos	1	—	—	—
189	Hydrocele testis	3	—	—	—
	Varicocele »	5	—	—	—
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>					
193	Endometritis	—	5	—	—
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis	—	12	—	—
196	Amenorrhœa. Dysmenorrhœa. Menorrhagia	—	3	—	—
199	Mastitis	—	1	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum	1	—	—	—
204	Bursitis. Hygroma	2	5	—	—
205	Synovitis. Arthritis	5	5	—	—

Sjukdom		Intagna		Döda	
		m.	kv.	m.	kv.
206	Polyarthrits rheumatica acuta	17	15	—	—
207	Polyarthrits rheumatica chronica	2	3	—	—
211	Corpus liberum in articulo	3	—	—	—
212	Pes varus	4	3	—	—
213	Osteomyelitis, Osteitis, Periostitis	7	3	—	—
216	Contractura fasc. palm.	1	—	—	—
	Osteoarthropathie hypertrophiante pneumique	1	—	—	—
XVI. Hudens sjukdomar.					
217	Erythema multiforme et nodosum	—	1	—	—
221	Zoster	3	1	—	—
222	Eczema	1	3	—	—
225	Lupus erythematosus	—	1	—	—
228	Impetigo	1	—	—	—
231	Furunculosis, Furunculus	4	1	—	—
232	Carbunculus	2	—	—	—
236	Scabies	5	—	—	—
240	Verruca	—	1	—	—
»	Unguis incarnatus	4	5	—	—
»	Pernio	1	—	—	—
»	Atheroma	1	3	—	—
XVII. Öronsjukdomar.					
243	Otitis media catarrhalis	1	1	—	—
»	Otitis media purulenta	3	4	—	—
»	Mastoiditis	1	1	—	—
	Herpes zoster oticus	1	—	—	—
XIX. Sjulster.					
301	Fibroma	—	2	—	—
302	Lipoma	—	2	—	—
303	Chondroma	1	—	—	—
314	Adenoma. Kystadenoma	2	4	1	—
316	Carcinoma (<i>samliga fall</i>)	2	10	—	1
»	recti	—	2	—	—
»	ventriculi	1	2	—	—
»	genitalium	1	—	—	—
»	mammæ	—	3	—	—
»	vesicæ	—	1	—	—
»	peritonei	—	1	—	—
»	pancreatis	—	1	—	1
XX. Andra sjukdomar.					
322	Myxoedema	—	1	—	—
323	Morbus Basedowii. Hyperthyreosis	—	2	—	—

Operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å
intagna patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
1. Atheroma capillitii	2	Exstirpation	2	—	—	
3. Otitis med. ac. purul.	2	Paracentes	2	—	—	
» » chron. + Mastoidit. chron.	1	Uppmejsl. + Radikaloperat.	1	—	—	
4. Osteitis maxillæ + Empyema sinus maxillar.	1	Endonasal trepanation + Utskrapning + Dränage	1	—	—	
5. Furunculus lab. sup.	2	Incision + Dränage	2	—	—	
Osteitis mandibulæ	1	Avmejsling + Utskrapning	1	—	—	
Periostitis alveol. supp. maxill.	4	Incision + Dränage	4	—	—	
Angina phlegmonosa	6	»	6	—	—	
Tuberculos. linguæ c. ulcere	1	Kilexcision av främre delen av tungan	1	—	—	
Hypertrophia tonsill.	1	Tonsillektomia	1	—	—	
Tonsillitis chron.	19	»	19	—	—	Därav i 16 fall dubbelsidigt.
6. Cystis colli cong.	1	Exstirpation	1	—	—	
Lymphadenitis supp. colli.	1	Incision	1	—	—	
Lymphomata tbc. colli	4	Exstirpation gm snedsnitt	4	—	—	
Lymphadenit. canc. colli ..	1	Provexcision	—	1	—	
Phlegmone colli	1	Incision + Dränage	1	—	—	
Carbunculus nuchæ	1	Excision gm korssnitt	1	—	—	
7. Morbus Basedowi	1	Subtotal thyreoidea exstirp.	1	—	—	
8. Empyema pleuræ	2	Torakotomi gm revbensresektion	2	—	—	
Cicatrix (Keloid) pectoris	1	Exstirpation	1	—	—	
9. Descensus mammæ	1	Dubbelsid. plastisk operat.	1	—	—	
Mastitis cystica	1	Rad. op. enl. Halsted	1	—	—	
Fibroma mammæ	2	Exstirpation	2	—	—	Dubbelsid. op.
Adenofibr. mamm. diff. ..	1	Provexcision	1	—	—	
Cancer mammæ	2	Rad. op. enl. Halsted	2	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
11.						
Cholelithiasis	2	Lap. i h. rekt. skid. + Kolecystektomi + Rör- och Vekdrän. elj. Suturer ..	2	—	—	
» + Cholecystit. ac.	1	Lap. i h. rekt. skid. + Kolecystostomi	1	—	—	
Cholelithiasis + Cholecystitis gangrænosa	3	Lap. i h. rekt. skid. + Kolecystektomi + Rör- och Vekdrän. elj. Suturer ..	3	—	—	
Cholecystitis chron.	1	Kehrssnitt + Kolecystekt.	1	—	—	
Lithiasis duct. cystic.	1	Snitt i rekt. skid. + Uttag. av sten + Dränage	1	—	—	
14.						
Ulcus ventriculi	1	Gastr. ent. stom. retr. col. post. (Mayo)	1	—	—	
» duodeni	1	Gastr. ent. stom. retr. col. post. (Mayo)	1	—	—	
» »	1	Ventrikelresekt. Billroth II + Bakre G. E. St.	1	—	—	
» chron. pylori c. stenosis	2	Resektion, Billroth II, Bakre G. E. St.	2	—	—	
Tumor pylori c. stenosis. Ca?	1	Gastr. ent. st. retrocol. post. (Mayo)	1	—	—	
Pericholecystit. chr. c. stenosis. pylori	1	Gastr. ent. st. retrocol. post. (Mayo)	—	—	1	Lokalbedövning. — Död av lunggangr.
Abscessus intra perit. (Ulc. ventr. perf.)	1	Lap. i h. rekt. skid. + Dränage av abscess.	1	—	—	
Cancer pylori c. stenosis. ..	1	Provlaparotomi	—	—	1	Levermetastaser.
15.						
Typhlitis chr. + Coecum magn. et mob.	13	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Sut.	13	—	—	
Typhlitis et Perityphlitis chr.	5	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Sut.	5	—	—	
Enterocolitis ac.	1	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Sut.	1	—	—	Suspicio appendicitid.
Typhlitis + Coecum magn. et mob. + Peritonit. chr. adhæs.	1	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Lossande av adhärenser	1	—	—	
Peritonit. chr. adhæs. p. laparotom.	1	Lap. i rekt. skid. + Lossande av adhärenser ...	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskriven			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Cancer flexuræ sigmoid. ...	1	Lap. i v. rekt. skid. + Resektion + Enteroanastomos side-to-side + Buk-suturer	1	—	—	Förop. Coekalfistel.
16.						
Appendicitis ac. v. subac.	31	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Sut.	31	—	—	Ett fall op. gm. lap. i rekt. skid.
» gangrænosa...	25	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Sut.	25	—	—	D:o d:o
» » ..	8	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Liten rördrånage	8	—	—	
» gangr. c. perf. + Peritonitis ac. scropurul. lib.	6	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Rör- och Vekdrän. elj. Sut.	5	—	1	Ett fall op. med snitt i rekt. skid.
Appendicit. ac. gangr. c. perf. + Abscessus periappendic. + Peritonit scropurul	3	Lap. i h. rekt. skid. + Appendektomi + Rör- och Vekdrånage elj. Suturer	2	—	1	
Abscessus intra periton. ..	1	Öppnande av abscess gm snitt i v. sida	1	—	—	Ett av föreg. levande utskr. fall.
Appendicit. ac. gangr. c. perf. + Absc. periappendicul. + Peritonit. purul. lib.	1	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Lap. i v. rekt. skid. + Rör- och Vekdrånage	—	—	1	Samma fall.
Ileus paralyticus post op. Appendicit. ac. gangr. c. perf. + Abscess. periappendicul. pelv. min. ...	1	Anläggn. av fistel å coecum	—	—	—	
Empyema appendicis.	1	Lap. i h. rekt. skid. + Öppnande av abscess + Vekdrän. elj. Suturer ..	—	—	1	Bifynd vid op. för Salpingo-oophorit. m. pyovarium.
Suspicio appendicitid.	1	Lap. i rekt. skid. + Appendektomi	1	—	—	
17.						
Hernia inguin. ext. mob. acqu.	14	Rad. op. närm. enl. Halsted	14	—	—	Därav ett recidiv.
D:o d:o	8	» » » » Bassini	8	—	—	Därav 2 kongenitala och en kvinna.
D:o d:o	5	» » enl. Bass-Hackenbrück	5	—	—	Därav 1 recid. o. 1 kongenit. bräck.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Hernia inguin. ext. mob. acqu.	2	Rad. op. enl. <i>Schultén</i>	2	—	—	Båda kvinnor.
Hernia inguin. int. mob. acqu.	7	» » närm. enl. <i>Halsted</i>	7	—	—	Därav 2 recidiv.
D:o d:o	3	» » enl. <i>Bassini</i>	3	—	—	Därav 1 kvinna.
Hernia inguin. int. incarcer.	1	Herniotomi + Rad. op. enl. <i>Bassini</i>	1	—	—	
» crural. mob.	3	Rad. op. närm. enl. <i>Fabricsius</i>	3	—	—	
» umbilicalis	2	Rad. op. genom tvärsnitt..	2	—	—	Därav 1 man och 1 kvinna.
» ventralis p. laparotom.	1	Plastisk op. i 3 étager	1	—	—	
18.						
Fissura et Contractura ani	5	Dilatation forcée	5	—	—	
Abscessus perirectalis	1	Bilat. incision + Sfinkterklyvning	1	—	—	
» ad anum	6	Incision	6	—	—	
» » » + Fistula ani	2	Dilat. forcée + Sfinkterklyvning	2	—	—	
Contractura ani	3	Dilatation forcée	3	—	—	
» + Tumores hæmorrhoid.	5	» + <i>Paquelin</i>	5	—	—	
Tumores hæmorrhoidales ..	14	» + »	14	—	—	
Cancer recti inoperabil. ..	1	Anlägg. av fistel å coecum	1	—	—	
» » » ..	1	Elektrokoagul. av tumören	1	—	—	Samma fall.
19.						
Peritonitis chron. adhæs. ..	1	Lossande av adhärenser ..	1	—	—	
20.						
Cystopyelitis ac. + Peritonit. ac.	1	Mc. B:s snitt + Appendektomi + Sut.	1	—	—	Suspicio appendicitid.
Pyonephrosis	1	Lumbalsnitt + Nefrektomi	1	—	—	Med resekt. av revben.
21.						
Lithiasis vesicalis	1	Sectio alta + Uttagning av sten	1	—	—	
22.						
Hypertrophia prostatae	1	Vasektomi	1	—	—	
» »	2	Transvesikal prostatektomi	2	—	—	
23.						
Phimosi s	2	Dorsalsnitt + Avskärn. av frenulum	2	—	—	
Strictura uretr. impermeab.	1	Sectio median. perinei + Retrograd sonder	—	—	1	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
24.						
Ectopia testis	2	Nedsyning av testis + Bas-sinisuturer	2	—	—	Ett fall i förening med bräckoperation.
Tuberculos. epididymis ...	1	Epididymidektomi	1	—	—	
Hydrocele funiculi	1	Exstirpation	1	—	—	
» testis	2	Rad. op. enl. <i>Winckelmann</i>	2	—	—	
Varicocele testis	4	Exstirpation av varicer ..	4	—	—	
»	1	» + Terriers oper.	1	—	—	
25.						
Salpingo-oophorit. ac. + Peritonit purul.	1	Lap. i rekt. skid. + Uttorkning + Sut.	1	—	—	I båda fallen samtidigt appendektomi.
D:o d:o	1	Mc. B:s snitt + Uttorkning + Sut.	1	—	—	
Salpingo-oophorit. + Pyovarium	2	Lap. i rekt. skid. + Exstirp. av ena sidans adnexer + Bäckendränager	2	—	—	
Endometritis	4	Dilatation av cervix + Abrasio	4	—	—	
Abortus	2	Exæresis + Abrasio mucos. uteri	2	—	—	
Graviditas mens. II + Ulcus ventriculi	1	Framkalln. av abort. + Abrasio mucos. uteri ..	1	—	—	
Bartholinitis supp.	1	Incision + Dränage	1	—	—	
Kystoma ovarii	2	Lap. i rekt. skid. + Ovari-otomi	2	—	—	
Polypus uteri + Metrorrhagia	5	Abrasio mucosæ uteri ...	5	—	—	
Cancer ovar. + Ascitis ..	1	Provlaparotomi	—	1	—	
» » + » ..	1	Laparocentes	—	—	1	
Molimina menstrual.	1	Dilatation av cervix + Abrasio	1	—	—	
26.						
Abscessus extraperit. pelv. min.	1	Mc. B:s snitt + Öppnande av abs. + Dränage	1	—	—	
Cystitis dermoides reg. et sacral.	4	Excision + Suturer	4	—	—	
27.						
Hallux valgus pedis	8	Avmejsling av exostoser ..	8	—	—	Ett fall dubbelsid.
Osteitis fibrosa fimoris ..	1	Incision + Utskrapn. + Sut.	—	—	1	Död av binjuresarkom. m. metastaser.
Synovitis exsudat. genus..	7	Ledpunktion	5	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Corpora lib. genus	2	Exstirpation gm lateralsnitt	2	—	—	
Bursitis præolecran. supp.	1	Incision + Utskrapning ..	1	—	—	
» præpatellar. gen.	3	Bilat. incision + Utskrapn. + Dränage	3	—	—	
Hygroma præpatellare	4	Exstirpation + Suturer	4	—	—	
Ganglion dorsi man.	1	» + »	1	—	—	
Contractura fasciæ palmar	1	Excision av palmarfascian	1	—	—	
Carbunculus reg. et gen.	1	Excision	1	—	—	
Abscessus femoris	1	Incision + Dränage	1	—	—	
Lymphadenit. supp. axill.	4	Utrymning av axill. + Dränage	4	—	—	
» » inguin.	1	Utrymning av inguan. + Dränage	1	—	—	
» » »	3	Incision + Utskrapning	3	—	—	
Hidradenitis supp. axill.	1	Excision	1	—	—	
Unguis incarnat. dig. I ped.	11	Rad. op. enl. König	11	—	—	I 2 fall dubbels.
Onychogryphosis pedis	2	Evulsio unguis	2	—	—	I 1 fall dubbels.
Lymphomata tbc. axillæ	1	Exstirpation	1	—	—	
Tuberculosis gen. c. fistul.	1	Hög lärbensamputation	1	—	—	
Peri- et Osteitis femor. luet.	1	Provincision	1	—	—	
Neuralgia ischiadica	8	Endosakral koksaltinjektion	8	—	—	
Varices anticururis	3	Exstirpation av varicer	3	—	—	I 1 fall även underb. enl. Trendelenburg.
» »	1	Varisoninjektioner	1	—	—	
» crur. et anticurur.	11	Underb. enl. Trendelenburg + Exstirp. av ven och varicer ned på underbenet	11	—	—	I 5 fall dubbels.
» » » »	2	Underb. enl. Trendelenburg + Exstirp. av ven och varicer + Underb. av v. saph. parva	2	—	—	
Gangræna dig. ped. + Osteitis	1	Amputation av tå	1	—	—	Diabetes.
Gangræna ped. senil.	1	Hög underbensamputation	1	—	—	
Fractura comm. antibrach.	1	Repos. i narkos. + Anlägg- ning av Sträck	1	—	—	
» » patellæ	1	Bronsalum. tråd + Sut.	1	—	—	
Luxat. menisci lat. gen.	1	Exstirp. av menisken	1	—	—	
Hæmarthrosis genus	5	Ledpunktion	5	—	—	
Synovitis traumat. gen.	1	»	1	—	—	
Amputat. traumat. dig. man.	1	Fullbordande av amputat.	1	—	—	
Ruptura musc. extens. crur. + Hæmarthros.	1	Ledpunktion + Gips fbd	1	—	—	Avböjde vidare op.
Abscis. tend. flex. carp. et dig. man.	1	Sen- och hudsuturer	1	—	—	
Vuln. contus. dig. ped.	1	Incis. + Utskr. + Sut.	1	—	—	
Corpus alien. pedis	1	Exæresis	1	—	—	
Lymphosarcoma inguin.	1	Exstirpation	1	—	—	
Verruca plant. ped.	1	»	1	—	—	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivnen			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Pernio reg. et calcan. ped.	2	Exstirpation	1	—	—	Dubbels. operat.
Atheroma supp. inguin. ..	1	»	1	—	—	
Enchondroma os. metatarsi	1	»	1	—	—	
28.						
Abscessus	1	Incision + Dränage	1	—	—	
Lipoma	2	Exstirpation	2	—	—	

Dessutom ha under året å intagna patienter utförts en hel del smärre ingrepp såsom incisioner, gipsningar och dylikt, vilka ej här upptagits, även om vid desamma en kortare narkos behövt användas. Även äro ej särskilt antecknade cystoskoperingar och röntgenfotograferingar, som utförts å intagna patienter.

Operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å
polikliniskt behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Anmärkningar
1.			
Vulnus capillitii	9	Suturer.	
Verruca capillitii	1	Paquelin.	
Atheroma capillitii	4	Exstirpation.	
2.			
Corpus alien. corneæ s. conjunct.	11	Exæresis.	
Hordeolum	1	Incision.	
Chalazion	1	Exstirpation.	
Dacryocystit	2	Bowmans op.	
Ulcus serpens corneæ	1	Galvanokaustik.	
3.			
Trombus. ceruminos.	20	Utspolning.	
Otit. externa	2	Incision.	
D:o med. ac.	13	Paracentes.	
Corp. alien. meat. audit.	2	Extraktion.	
4.			
Empyema sinus maxill.	5	Punktion + Utspolning.	
Polypos. nasi	1	Evulsio.	
Epistaxis	5	Kauterisation.	
5.			
Furuncul. s. abscess. faciei ..	17	Incision + Utskrapning.	
Periostit. alveol. supp. maxill.	18	Incision.	
Angina phlegmonosa	13	D:o	
Vulnera faciei	18	Suturer.	
Vegetationes adenoidæ	3	Exæresis.	
Hypertrophia tonsill.	4	Tonsillotomi.	
Corp. alien. tonsill.	1	Extraktion.	
Atheroma faciei	7	Exstirpation.	
Caries dentium	37	Tandextraktion.	
Tumor buccæ	2	Exstirpation.	
Tumor linguæ	1	D:o	
Tumor labii	1	Galvanokaustik.	
Verruca faciei	5	D:o	
Tonsillit. chron.	1	Tonsillektomi.	
Tumor region. parotid.	1	Exstirpation.	
6.			
Lymphadenit. supp. colli	1	Incision.	
Carbuncul. nuchæ	5	Korssnitt ell. Parallelsnitt.	
Furuncul. nuchæ	8	Incision.	
Lymphomata colli tbc.	1	Exstirpation.	
Abscess. colli tbc.	1	Punktion + Jodoformglyc.	

Sjukdom	Antal fall	Operation	Anmärkningar
9.			
Mastit. supp.	3	Incision.	
18.			
Abscess. ad anum	1	Incision.	
23.			
Phimosi congenita	2	Dorsalsnitt.	
24.			
Hydrocele testis	2	Punktion + Varisoninjekt.	
27.			
Bursit. præpatellaris	2	Incision.	
Hygroma præpatellaris	1	Punktion + Varisoninjekt.	
Bursit. supp. præolecrani	2	Incision.	
Hygroma præolecrani	1	Exstirpation.	
Panaritium s. Phlegmone s.			
Abscess. s. Vulnus infect. ...	111	Incision.	
Paronychia	17	Evulsio unguis s. incision.	
Onychogryphosis	1	D:o	
Lymphadenit. supp.	1	Incision.	
Hidradenit. supp. axill.	13	D:o	
Amputat. traumat. dig.	10	Fullbordande av amput.	
Fractura	68	Reposition + Fbd.	
Hæmatom	8	Incision.	
Luxatio	15	Reposition + Fbd.	
Synovit. genus traumat.	3	Punktion.	
Synovit. genus	2	D:o	
Absciss. tendinis	4	Sensatur.	
Corpus alienum	27	Exæresis.	
Vulnus	144	Suturer.	
Varices	2	Varisoninjektion.	
28.			
Furunculus	39	Incision.	
Atheroma	14	Exstirpation.	
Fibroma	2	D:o	
Lipoma	4	D:o	
Verruca	7	D:o	
Angiom	1	D:o	
Nævus pigmentos.	1	Excision.	
Pernia infect.	3	D:o	
Ganglion	5	D:o	
Keloid	1	D:o	

Desutom hava å ej intagna patienter utförts ett antal gipsningar och röntgenfotograferingar, vilka ej här särskilt specificerats.

Polikliniken har under året besökts av 1,729 patienter, vilka gjort sammanlagt 7,736 återbesök. Summa 9,465 besök.

Uppgift angående för skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till dels skadans natur, dels skadans tillkomstsätt.

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
I. Skadans natur.						
Sår utan komplikationer (<i>Vulnus</i>)	8	—	8	—	—	8
Kontusion (<i>Contusio</i>)	6	1	7	—	1	6
Inträngd främmande kropp	1	—	1	—	—	1
Varbildning i följd av inträngd främmande kropp eller av skada å huden eller subkutana bindväven (<i>Sepsis</i>)	13	1	14	—	—	14
Ledvrickning (<i>Distorsio, Luxatio</i>)	2	2	4	—	1	3
Utgjutning i led (<i>Synovitis traumatica, Hæmarthr.</i>)	4	—	4	—	—	4
Öppnande av någon av de större lederna (<i>Vulnus perforans</i>)	1	—	1	—	—	1
Benbrott, enkelt (<i>Fractura simplex</i>)	19	11	30	2	1	27
» komplicerat (<i>Fractura complicata</i>)	1	—	1	—	—	1
Avskärning av muskel, sena, nerv	2	1	3	—	1	2
Krossning, avhuggning, avslitning (<i>Amputatio traumatica, Laceratio</i>) 3—5 fingrar, hand	1	—	1	—	—	1
Förbränning (<i>Combustio</i>) Andra kroppsdelar	4	—	4	—	—	4
Hjärnskakning (<i>Commotio cerebri</i>)	2	1	3	—	—	3
Brott å hjärnskålens botten (<i>Fractura baseos cranii</i>)	—	2	2	—	—	2
Slag å ögat (<i>Contusio oculi</i>)	1	—	1	—	—	1
Svampförgiftning	1	—	1	—	—	1
Summa för grupp I	66	19	85	2	5	78
II. Skadans tillkomstsätt.						
A. Olycksfall i yrkesarbete.						
Vid hushållsgöromål	1	3	4	—	1	3
» trävaruindustri: ångmaskiner o. transmissioner	1	—	1	—	—	1
» metall- och maskinindustri: ångmaskiner och transmissioner	1	—	1	—	—	1
» elektriska motorer och ledningar	1	—	1	—	—	1
» trämasse- och pappersindustri	2	—	2	—	1	1
Genom slag, stöt eller bett av djur	1	—	1	—	—	1
» beröring med hett vatten, ånga	4	—	4	—	—	4
» fall från stege, avsats, ställning; genom halkning, nedstörtande föremål, ras: inom trävaruindustri	3	—	3	—	—	3
» andra industrier	—	1	1	—	—	1
Genom inträngande föremål, såsom träflisor, spikar, glasskärvor	6	—	6	—	—	6
På- eller överkörning av motorfordon	1	—	1	—	—	1
Vid lossning och lastning av gods o. d.	3	—	3	—	—	3
» militärtjänst, tjänst vid poliskår, brandkår	1	—	1	—	—	1
» sjöfart	11	1	12	—	1	11
B. Olycksfall utom yrkesarbete.						
Under resa på järnväg	1	—	1	—	—	1
» » med spårvagn	1	1	2	—	—	2
» » » fartyg, motorbåt	—	1	1	—	—	1
» » » motorfordon	—	1	1	—	—	1
Transport	38	8	46	—	3	43

	Intagna			Skadans påföljd		
	m.	kv.	summa	döden	kvarstående men	övergående men
Transport	38	8	46	—	3	43
Genom på- eller överkörning av motorfordon.....	1	—	1	—	—	1
Vid sport och gymnastik: åkning med motorfordon, velociped.....	2	1	3	—	—	3
skidåkning	1	—	1	—	—	1
lek	5	—	5	—	—	5
Vid slagsmål och överfall.....	1	—	1	—	1	—
Under rusets inflytande.....	2	—	2	—	—	2
I följd av sjukdom (epilepsi, svimning m. m.) ...	4	5	9	2	1	6
Fall, halkning	4	4	8	—	—	8
Inträngande skarpa föremål, hanterande av skarpa föremål	4	—	4	—	—	4
Blödning efter tandextraktioner	1	—	1	—	—	1
Fall från 2:dra våningen	1	1	2	—	—	2
Förtärande av svamp.....	1	—	1	—	—	1
<i>C. Självmodsförsök.</i>						
Med skärande vapen.....	—	1	1	—	—	1
Summa för grupp II	66	19	85	2	5	78

Årsberättelse för 1930 från Göteborgs kommunala vård av psykiskt sjuka.

I. Den slutna vården. (Sinnessjukavdelningen å Vårdhemmet Gibraltar).

Byggnader: Endast nödvändiga reparationer hava utförts.

Sjukvården: Å mansavdelningen hava under året gjorts försök med behandling av epilepsi med kaliumpermanganat enligt V. Jilijineskij. 5 manliga patienter behandlades under 4 månader med hypermangan kal. 0,005 + 3. Hos 2 av patienterna konstaterades en tydlig minskning i anfallens frekvens. Båda hava förut haft ungefär 13 anfall i månaden. Under början av behandlingen minskades anfällen till ungefär 7 per månad. Tydlig var också, i synnerhet hos en av patienterna, en psykisk omstämning, mindre retlighet, fogligare och avsevärt mera lättskött. Hos denne patient, som blott hade 1—2 anfall i månaden kunde inte någon minskning i anfallens frekvens konstateras.

Efter en tids avbrott hava dessa försök återupptagits.

Allmänna hälsotillståndet vid sjukhuset har varit gott. Med undantag av en del lindrigare fall av influensa under nov.—dec. hava inga fall av epidemiska sjukdomar förekommit.

II. Den öppna vården. (Polikliniken, vilohemmet Thamstorp, familjevården och kurators verksamhet).

1. *Polikliniken* har i likhet med föregående år varit öppen 2 ggr i veckan; medeltalet konsulterande per mottagning har varit 11,1 (förra året 9,9); nytillkomna för 1930: 81 män och 170 kvinnor (förra året 59 män och 102 kvinnor); från föregående år hava 33 män och 62 kvinnor återkommit.

Klientelet har sålunda ökats avsevärt. Med anledning härav har jag hos hälsovårdsnämnden anhållit, att en biträdande läkare måtte anställas vid polikliniken; samtidigt skulle mottagningarna där äga rum 3 ggr i veckan. Denna framställning har bifallits och den nya regimen träder i kraft den 1 april 1931.

2. *Central- och vilohemmet Thamstorp.* Verksamheten å vilohemmet har försiggått under samma former som föregående år: 110 patienter hava intagits, 18 voro kvar från föregående år, 115 hava utskrivits; den 31 dec. befunno sig sålunda endast 13 sjuka å vilohemmet. Det ringa antalet beror på, att patienterna i största möjliga utsträckning rest hem för att fira julen.

Medeltalet vårdade per dag har varit 23,7 och medelkostnaden per dag och patient 3,86 kr.

Resultatet av sjukvårdsverksamheten framgår av bifogade tabeller, som dessutom lämna uppgifter om de sjukdomsformer, som varit före-

mål för behandling, och den tid, som de olika sjukdomarna krävt för ernående av ett resultat.

Sedan vilohemmet öppnades den 10 jan. 1929 hava där intagits 224 sjuka och utskrivits 211 varav 167 friska eller förbättrade. Som förbättrade har jag — med ett eller annat undantag — ej upptagit andra fall än de, som efter behandlingen å hemmet varit i stånd att återupptaga sin föregående verksamhet. De anförda siffrorna vittna värtaligt om de goda resultat man når vid omhändertagandet av de psykiskt sjuka på ett tidigt stadium, innan sjukdomen, den må nu hava sin grundorsak i miljö eller konstitution, hunnit destruera den sjukens personlighet.

3. *Familjevården.* Genom kungl. brev av den 30 juni 1930 har familjevården utökats att omfatta utackordering av patienter även inom Bärebergs, Sals, Flo och Ås socknar.

Under året hava intagits 58 män och 12 kvinnor, kvar från föregående år voro 18 män och 7 kvinnor. 36 män och 11 kvinnor hava utskrivits, kvarvarande den 31 dec. voro sålunda 40 män och 8 kvinnor. Av de nyintagna hava 32 män och 3 kvinnor icke förut vårdats å sinnessjukhus utan ifråga om männen remitterats direkt från polikliniken, ifråga om kvinnorna från vilohemmet.

20 hem hava under året hyst sjuka i sin vård. Högsta antalet samtidigt vårdade har utgjort: i ett hem 10 män, i ett annat 7 män, i ett tredje 5 kvinnor. I övriga hem har antalet patienter varit 1—3. De tvenne hemmen för manliga sjuka med resp. 10 och 7 patienter hava mera karaktär av vilohem eller pensionat än familjevård i egentlig mening.

Till dessa hem har jag i huvudsak remitterat sjuka, lidande av mera akut förlöpande sjukdomsformer, av samma art som de å vilohemmet Thamstorp vårdade. Den manliga avdelningen å centralhemmet, innefattande 6 platser har varit fullt belagd hela året, med så gott som uteslutande fall av liknande art.

Medeltalet vårdade per dag har varit 30,9, medelkostnaden per dag och patient 2,59 kr.

Förhållandet mellan patienterna och deras vårdare har i alla hem varit det bästa och ett flertal nya familjer ha förklarat sig villiga att emottaga sjuka.

Beträffande de sjukdomsformer, som behandlats i familjevården sedan denna öppnades den 15 juni 1929 och de utskrivnas tillstånd, hänvisar jag till bifogade tabeller.

4. *Kurators verksamhet.* Kurator har under året lämnat råd och hjälp åt sammanlagt 427 personer, därav 182 kvarstående från föregående år.

Beträffande den närmare arten av denna verksamhet hänvisar jag till kurators bifogade årsberättelse.

Nils Anton Nilsson.

Tabell över å vilohemmet Thamstorp
 under 1930 utskrivna patienter, uppdelade efter sjukdomsform
 och tillstånd vid utskrivningen.

Diagnos	Tillfriskn.	Förbättr.	Oförbättr.
Psykogen förstämning	19	17	—
Hysteria	5	28	5
Tvångsneuros	—	1	—
Neurasthenia	3	6	3
Psychos man-dep.	11	4	3
Schizophrenia	—	—	6
Psychopathia	—	—	4
Summa	38	56	21

94

115

Tabell över å vilohemmet Thamstorp
 under 1930 som tillfrisknade eller förbättrade utskrivna patienter
 uppdelade efter sjukdomsform och vistelsetid vid hemmet.

Diagnos	< 1 mån.	1—2 mån.	2—4 mån.	4—6 mån.	> 6 mån.
Psykogen förstämning	9	17	7	3	—
Hysteria	4	12	14	2	1
Tvångsneuros	1	—	—	—	—
Neurasthenia	2	4	1	2	—
Psychos. man-dep.	4	4	5	1	1
Summa	20	37	27	8	2

Tabell över i familjevården
under 15 juni 1929—31 december 1930 intagna patienter, uppdelade
efter kön och de olika sjukdomsformerna.

Diagnos	Män	Kvinnor
Psychos man-dep.	12	—
Schizophrenia	30	15
Ins. et dem. præsenil	5	2
Ps. ex. intox. alcohol	8	—
Ins. et dem. e læsion cerebr.	4	—
Ins. per traum. ment.	3	—
Hysteria	3	—
Psychopathia	18	4
Imbecillitas	1	—
Dem. paralyt.	—	1
Summa	84	22

106

Tabell över från familjevården
under 1929 och 1930 utskrivna män, uppdelade med hänsyn till
sjukdomsform och tillstånd vid utskrivningen.

Diagnos	Friska	Förbättrade	Oförbättrade
Psychos man-dep.	3	2	6
Schizophrenia	—	3	4
Ins. et dem. præsenil	—	1	1
Ps. ex. intox. alcohol	2	1	—
Ins. et dem. e læsion cerebr.	—	1	3
Ins. per traum. ment.	1	1	—
Hysteria	—	1	—
Psychopathia	—	—	10
Imbecillitas	—	—	1
Summa	6	10	25

16

41

Tabell över från familjevården
under 1929 och 1930 utskrivna kvinnor, uppdelade med hänsyn till
sjukdomsform och tillstånd vid utskrivningen.

Diagnos	Friska	Förbättrade	Oförbättrade
Schizophrenia	—	—	10
Psychopathia	—	—	3
Ins. et dem. præsenil	—	1	—
Dem. paralyt.	—	—	1
Summa	—	1	14

15

Årsberättelse över kurators för psykiskt sjuka verksamhet under år 1930.

Ombesörjt resa till Thamstorps vilohem	för 102 pers.
» » » » familjevård	» 37 »
» intagning å sinnessjukhus	» 18 »
» » » kroppssjukhus	» 5 »
» » » privat vilohem	» 4 »
» ansökningar till pensionsanst., fonder o. d. . .	» 16 »
» livförsäkrings- och sjukkasseangelägenheter..	» 14 »
Utlösen och omsättning av pantsatta saker	» 8 »
Betalt hyra och haft tillsyn över bostaden under sjuk-	
domstiden	» 8 »
Förmedlat hjälp i form av ved, kläder, sängkläder o. d. . .	åt 23 »
Anskaffat bostad	» 7 »
» arbete	» 7 »
Packning, transport och förvaring av möbler m. m.	för 27 »
Förmyndare	» 18 »
Ombud vid skilsmässa	» 3 »
Verkställd bouppteckning	» 5 »
Barnavårdsman	» 3 »
Understöd har på framställning av kurator erhållits av..	31 »
Omhänderhaft penningar och bankböcker	» 29 »

Diverse hjälp (uppsättning av ansökningshandlingar till sinnessjukhus m. fl., utkvittering av medel samt inbetalt skulder för på sjukhus intagna, förmedlat omhändertagande av barnen, korrespondens med anhöriga, följt patienter till sjukhus och vilohem, undersökn. av familjeförhållanden m. m. för på sjukhus intagna m. m.) åt ett större antal personer.

Besökt hemmet en eller flera gånger sammanlagt hos 110 personer, omkring 750 besök.

Tabell över från familjevården
under 1929 och 1930 utskrivna kvinnor, uppdelade med hänsyn till
sjukdomstyp och tillstånd vid utskrivningen.

Diagnos	Första	Förbättrade	Ombäddade
Schizophrenia	—	—	10
Psychopatia	—	—	8
Ins- et dem. paranoj	—	1	—
Dem. paranoj	—	—	1
Somma	—	1	14

Årsberättelse från Barnsanatoriet, Rävlanda, för år 1930.

Omsättning, underhållsdagar m. m.

Antal patienter								Underhållsdagar för samtl. vårdade	Medeltal vårdade pr dag	Lågsta Högsta antalet någon dag under året vårdade	Vårdtid (dagar) för de under året												
Utskrivna				Avlidna							utskrivna (utom avlidna)					avlidna							
Samtliga under året intagna		Härav för- sta gången vårdade		Utskrivna (frånsett avlidna)		Avlidna					längsta	kortaste	medel-	längsta	kortaste	medel-							
m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.				m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.			
129	147	24	36	72	76	2	2	47480	130	136	115	594	644	8	8	226	226	547	521	100	287	324	404

Ålder vid intagandet för samtliga under året utskrivna patienter med tuberkulos.

	M.	Kv.	Summa
1—5 år	9	7	16
5—10 »	35	38	73
10—15 »	26	27	53
15—20 »	4	6	10
Summa	74	78	152

Under året utskrivna patienters sjukdomar under sjukhusvistelsen.

Sjukdom	I. Lungtuberkulos med eller utan komplik.			II. Tuberkulos med annan lokalisation.			Sjukdom	III Utan tydliga symtom av tuberkulos		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a		m.	kv.	s:a
a) Antal patienter	13	23	36	58	53	111	a) Antal patienter	3	2	5
b) Sjukdomsfall.							b) Sjukdomsfall.			
Tbc. pulmonum	13	23	36	—	—	—	Nihil.	3	1	4
» laryngis	1	1	2	—	—	—	Pneumonia chron.	—	1	1
» cerebri. Mening. tbc.	1	1	2	1	—	1				
» ossium et articularum	—	1	1	1	1	2				
» lymphoglandularum...	—	—	—	52	53	105				
» organ. aliorum	1	1	2	—	—	—				
Pleurit. tbc.	—	—	—	11	2	13				
Rubeola	—	1	1	—	1	1				
Parotitis epidemica	—	1	1	6	5	11				
Influenza epidem.	2	1	3	4	7	11				
Varicellæ.	—	—	—	6	5	11				
Ascaris	—	—	—	—	1	1				
Anæmia	—	—	—	2	1	3				
Neuropathia	—	—	—	—	2	2				
Imbecillitas	—	—	—	1	—	1				
Vitium organ. cordis	—	1	1	—	—	—				
Deviatio sept. nas.	—	—	—	1	—	1				
Bronchit. ac.	1	—	1	1	3	4				
Bronchit. chron.	—	—	—	—	1	1				
Asthma bronchial.	1	—	1	—	—	—				
Hæmorrhagia pulmon.	1	—	1	—	—	—				
Angina tonsill. Pharyngit.	3	3	6	8	13	21				
Hypertrophia tonsill.	2	1	3	4	—	4				
Enterocolit. ac.	—	1	1	1	—	1				
Appendicit.	1	—	1	—	—	—				
Pyelitis ac.	—	—	—	—	1	1				
Periostit. alveolaris	—	—	—	—	2	2				
Zoster	—	—	—	—	1	1				
Psoriasis	—	—	—	—	1	1				
Impetigo	—	1	1	—	—	—				
Acne	—	—	—	1	—	1				
Otitis media	1	—	1	3	1	4				
Mastoidit	—	—	—	1	—	1				
Conjunctivit. phlyctænulosa	—	2	2	1	2	3				
Hordeolum ext.	—	—	—	—	1	1				
Struma.	—	—	—	—	1	1				
Panaritium	2	—	2	4	—	4				
Vulnus.	2	—	2	2	2	4				

Dödsorsaker hos under året avlidna.

Sjukdom	M.	Kv.
Tuberculosis pulmonum.....	1	1
» cerebri	1	—
» miliaris	—	1
Summa	2	2

Behandlingens resultat för under året utskrivna tuberkulospatienter.

	Antal utskr. (inkl. avlidna)			Behandlingens resultat											
				Förbättrade			Oförändrade			Försämrade			Avlidna		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a
a) Lungtuberkulos, st. I ...	8	11	19	8	10	18	—	1	1	—	—	—	—	—	—
st. II ...	1	4	5	1	4	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
st. III...	4	8	12	2	3	5	—	3	3	1	—	1	1	2	3
Summa	13	23	36	11	17	28	—	4	4	1	—	1	1	2	3
b) Annan tuberkulos	58	53	111	57	50	107	—	3	3	—	—	—	1	—	1

Utförda operationer.

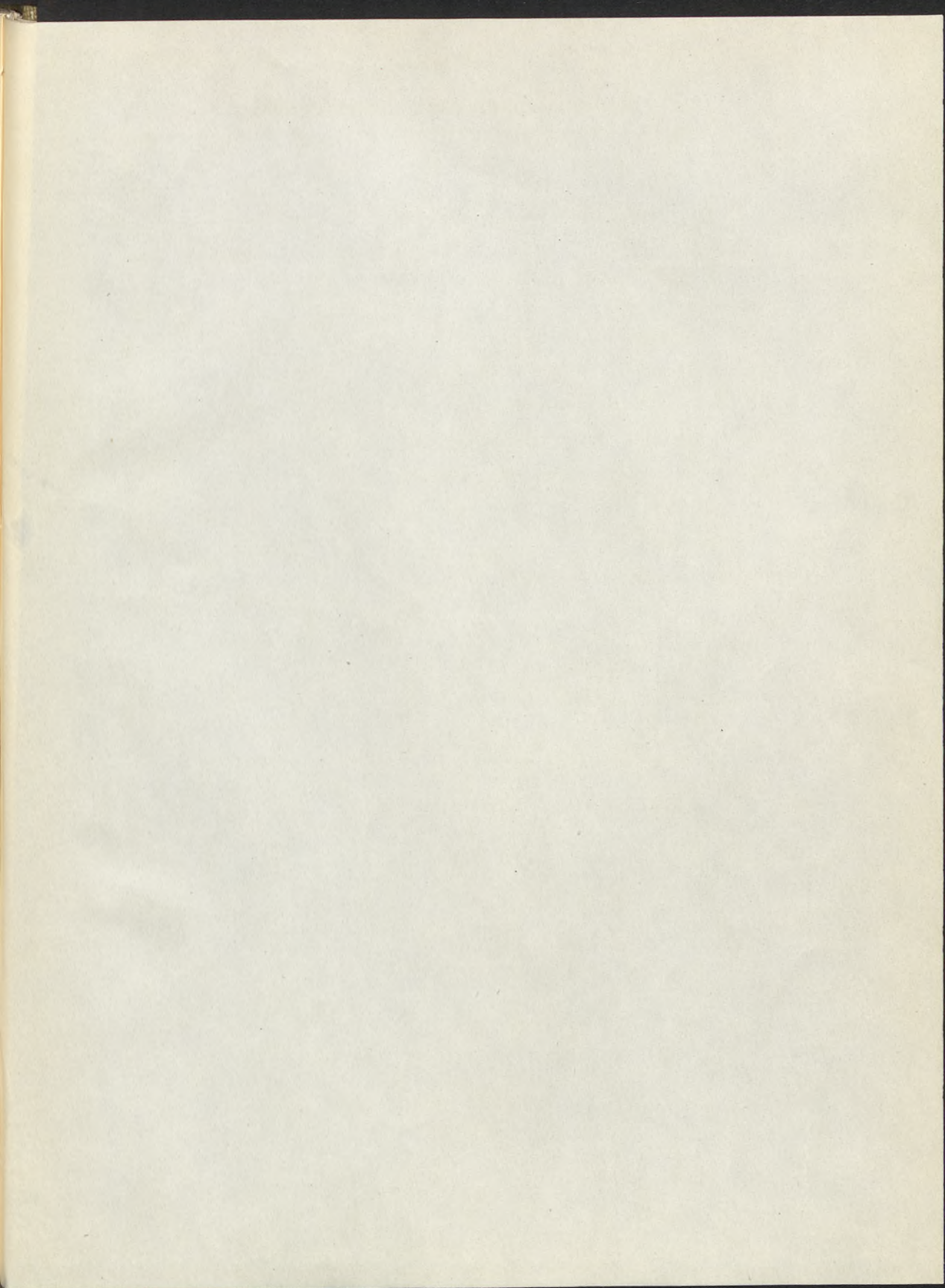
Sjukdom	Antal fall	Operation	Antal
Tbc. pulmonum.....	6	Pneumothorax artific.	58
»	3	Pneumothoraxförsök	9
Pleuraexsudat.	2	Thoracocentes	2
Vegetatio adenoid.	3	Abrasio	3
Vulnus	6	Suturer	6
Panaritium	6	Incision	6
Otit. media	5	Paracentes	5
Verruca	1	Excision	1

Stadens polikliniker för medellösa.

	Antal	
	patienter	besök
<i>Allmänna polikliniken</i> ¹⁾	1,699	10,382
Invärtas sjukdomar	125	185
Yttre skador och åkommor	1,392	10,015
Tandextraktioner	182	182
<i>Gynekologiska polikliniken</i> ²⁾	381	1,561
<i>Polikliniken för öron-, näs- och halssjukdomar</i> ²⁾	803	4,638
<i>Polikliniken för massage och sjukgymnastik</i> ²⁾	915	23,027
<i>Polikliniken för hud- och könssjukdomar</i> ²⁾	1,792	26,048
<i>Allmänna och Sahlgrenska sjukhusets polikliniker:</i>		
Medicinska avdelningen	4,329	—
Kirurgiska avdelningen	6,774	55,052
Öronavdelningen	4,208	21,508
Ögonavdelningen	2,759	—
<i>Holtermanska sjukhusets poliklinik:</i>		
Hud- och könssjukdomar	2,772	19,166
<i>Barnsjukhusets polikliniker:</i>		
Medicinska avdelningen	4,412	—
Kirurgiska avdelningen	4,203	—
<i>Ekmanska sjukhusets poliklinik</i>	1,729	9,465

¹⁾ Lokal i Församlingshyddan i Masthugget.

²⁾ » » gamla Sahlgrenska sjukhuset.

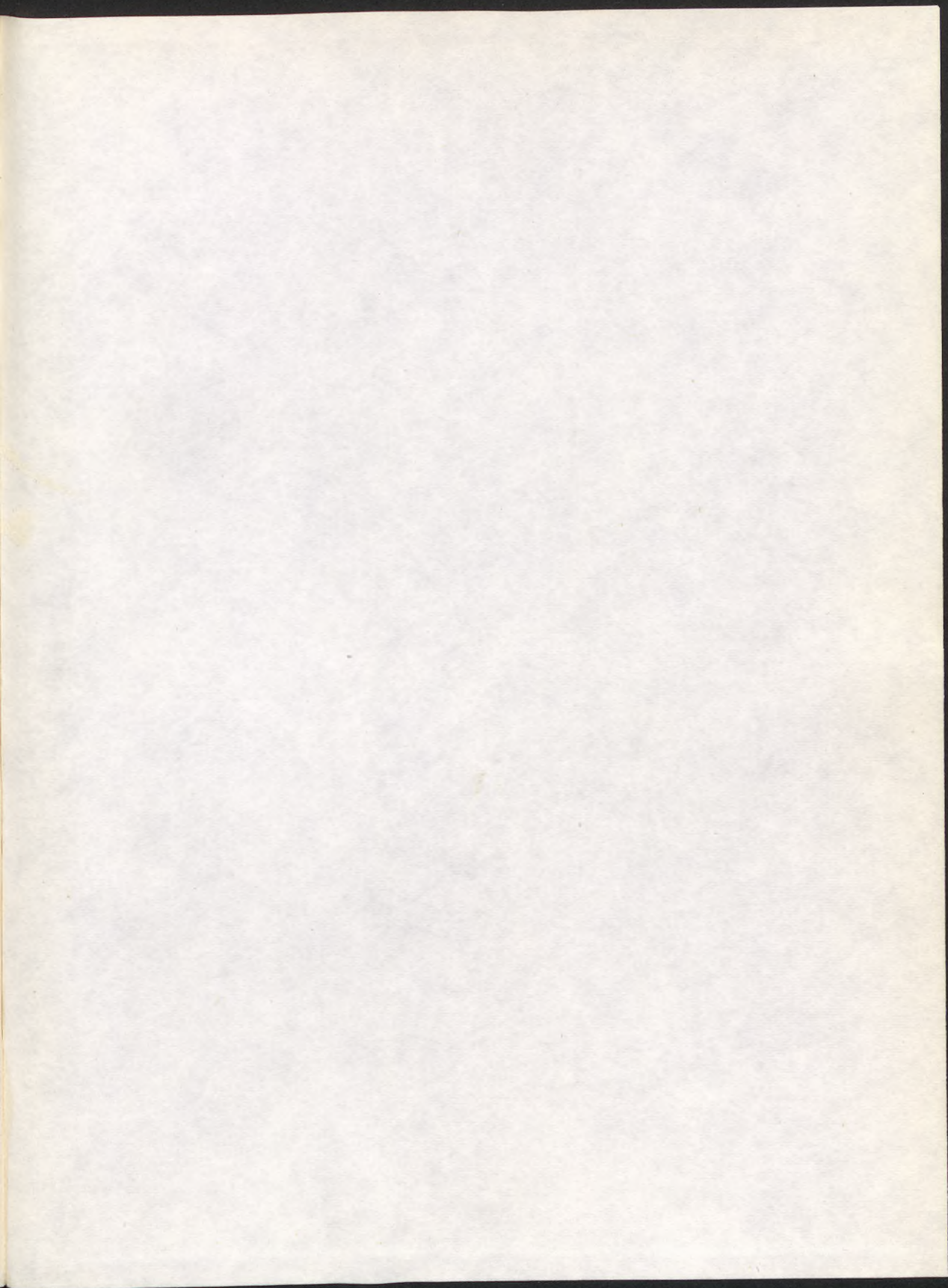

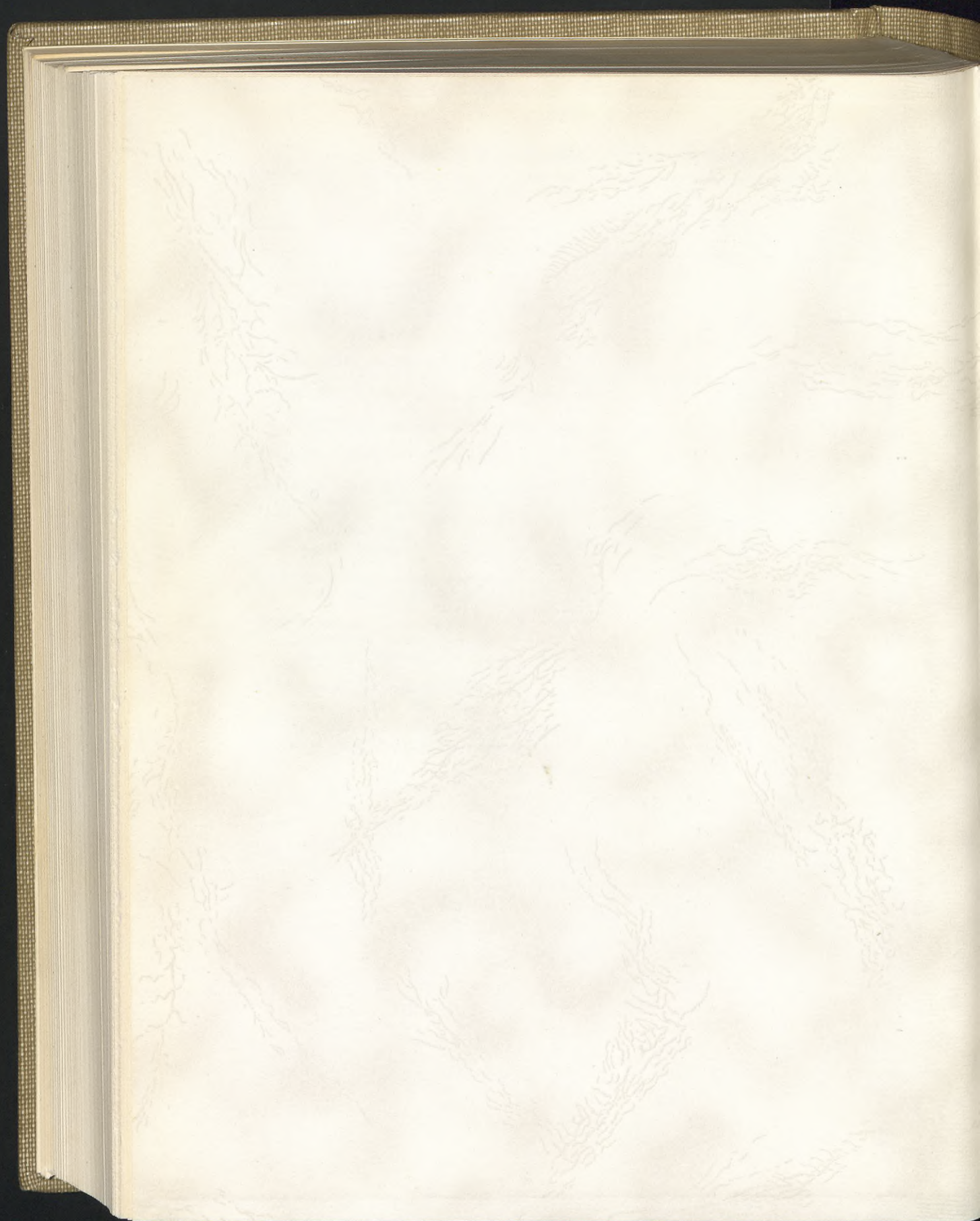
Stadens polikliniker för medellösa.

	Antal	
	patienter	besök
<i>Allmänna polikliniker¹⁾</i>		
Inre och sjukdomar	1,699	10,993
Yttre leddar och bömsmar	125	185
Tandextraktioner	1,302	10,915
	182	189
<i>Gynkologiska polikliniken²⁾</i>	381	1,561
<i>Polikliniken för bron-, näs- och halssjukdomar²⁾</i>	403	4,634
<i>Polikliniken för massage och afkognastik²⁾</i>	915	23,021
<i>Polikliniken för hud- och könsjukdomar²⁾</i>	1,792	28,048
<i>Allmänna och Sahlgrenska sjukhusets polikliniker:</i>		
Medicinska avdelningen	4,329	—
Kirurgiska avdelningen	6,774	58,052
Ögonavdelningen	4,208	21,508
Ögonavdelningen	2,750	—
<i>Hultermanska sjukhusets polikliniker:</i>		
Hud- och könsjukdomar	2,772	19,166
<i>Karolinska sjukhusets polikliniker:</i>		
Medicinska avdelningen	4,412	—
Kirurgiska avdelningen	4,203	—
<i>Finniska sjukhusets poliklinik</i>	1,729	9,465

¹⁾ Lokal i församlingshuset i Masthugget.

²⁾ " " " " i gamla Sahlgrenska sjukhuset.

6000172009

Göteborgs universitetsbibliotek

